ΩΡΟΥ Α-

ΠΟΛΛΩΝΟΣ ΝΕΙΛΩΟΥ
ἱερογλυφικά.

ORI APOLLINIS
NILIACI, DE SACRIS
notis & sculpturis libri duo, vbi ad
fidem vetusti codicis manu scri-
pti restituta sunt loca permul-
ta, corrupta ante ac
deplorata.

Quibus accessit uersio recens, per Io. Mercerum Vticēsem concinnata, & obseruationes non infrugiferæ.

PARISIIS.
Apud Iacobum Keruer, via Iacobæa,
sub duobus Gallis.
M. D. LI.

ΕἸΣ ὯΡΟΝ ἈΠΌΛΛΩΝΑ τετράστιχον.

Νειλιακοῦ ποθέεις τελέως μυστήρια γνῶναι
  Λαοῦ, καὶ ἱερὰς, ὦ νέε, ζωγραφίας;
Δεῦρο ἰάπτου, βίβλον σπουδαίως τήνδε μετέρχου,
  ἐντεῦθεν χρησμοὺς μάνθανε θεσπεσίους.

TETRASTICHON IN ORVM Apollinem.

Vis Phariæ gentis, lector, ſimulacra doceri,
  Vnde arcana licet plurima colligere?
Hunc lege ſcriptorem, dabit hic oracula mira,
  Vtpote qui præfert nomen, Apollo, ſacrum.

ALIVD QVOD AD Græcum propius accedit.

Vis Phariæ gentis plenè myſteria noſſe
  Lector, & arcanis ſcripta notata modis?
Huc age, perlegito hunc attenta mente libellũ:
  Hinc oracla tibi diſcere ſacra licet.

IN ORI COMMENDATIONEM, Ioannis Caruini ad Lectorem, ἐνδεκάστιχον ἐνδεκασύλλαβον.

Si te ſacra iuuant, amice lector,
Ægypti monumenta, cerne quæſo,
Orus quæ tibi nunc refert Apollo.
Nam ſacris aperit notis, docétque,
Summus quis deus orbis autor huius,
Phœbi, quæ´ue ſoror, Cypríque diua,
Mars atrox, hominum cruore lætus,
Et diuum pia iuſſa ferre promptus,
Tellus vt medio librata mundi
Centro: proxima, pontus, ignis, aër,
Et quæcunque cauo geruntur orbe.

EIVSDEM AD IO. MERCERVM Tetraſtichum.

Palladis atque Iouis dulci te nectare potũ
Credo: quippe ſacris nocte diéque vacas.
Sacra doces, ſcribis, legis, aſsiduè meditaris.
Iure igitur ſacro nomine dignus eris.

IO. MERCERI AD EVNDEM.

Neſcio quod tibi me conſtanti fœdere iũngit
Sidus, & æterna nectit amicitia.
Ætatis teneræ primus veſtigia rexti,
Nunc etiam ex te vir pendeo ſollicitus.
Ergo ſacri ſi quid meditari aut ſcribere poſſũ,
Hæc accepta tibi à cunctipotente, refer.

OBSERVANDO IN Christo patri, Ioanni Sangelasio, viro & eruditione, & morum integritate celebratissimo, dignissimo Vticensiũ Episcopo, Io. Mercerus S. D. P.

CVM nunquam non, lectissime Præsul, mihi à teneris, quod aiunt, vnguiculis, quodã naturæ instinctu persuasissem, eorúmq; sentẽtiæ obfirmato animo insistendũ duxissem, qui virtute & humanitate prȩstãtius nihil in hac vita parari posse tradiderunt: hinc factum est, vt omni via & conatu ad ea semper studia cõtenderim, quæ harum rerum facultatem hominibus suppeditant. Quis enim est, qui vulga-

tiſsimũ illum & celeberrimũ apud Græcos prouerbialem verſiculum ignoret: βακτηρία γάρ ἐστι παιδεία βίου? vt interim tot tantorúmque autorum paſsim obuia mittam teſtimonia, quibus pleni libri ſunt, plenæ ſapientum voces, plena denique vniuerſa vetuſtas. Atque haud ſcio, an his reipub. adminiſtratio carere poſsit ſtudiis. Quod tametſi ex permultis quæ à Platone ſcripta ſunt, & ab aliis philoſophiæ humanitatíſq; magiſtris, abundè firmari queat, apertiſsimè certè Hebræorum quidam oſtendiſſe videtur his verbis, quæ ſua natiuáq; lingua aſcribere (quòd ea te in primis oblectari, ínque ea à multis annis non ſegniter eſſe verſatum intelligam) non horrui.

על שלשה דברים העולם עומד על התורה
ועל העבודה ועל גמלת חסדים: vbi inter ea

quibus mundũ subsistere dicit, & legis, quæ vtique harum literarum præsidio maximè fulcitur, cogniti-onem cõmemorat. Neque sanè pro cul à scopo abfuisse videntur ij, qui Stoicam coluere philosophiam, cũ absolutissimum, pręcipuum, atque adeò solum bonum esse virtutẽ con stanter asseruerunt. Qua de re extat apud Græcos pulcherrimum epi-gramma.

Ὦ στοϊκῶν μύθων εἰδήμονες, ὦ πανάριστα
  Δόγματα ταῖς ἱεραῖς ἐνθέμενοι σελίσιν,
Τὰν ἀρετὰν, ψυχᾶς ἀγαθὸν μόνον· ἅδε γὰρ ἀνδρῶν
  Μοῦνα καὶ βίοτον ῥύσατο, καὶ πόλιας.
Σαρκὸς δ' ἡδυπάθημα φίλον τέλος, ἀνδράσιν ἄλλοις
  Η μία τῶν μνήμης ἤνυσε θυγατέρων.

Quod nos ita utcunque uertimus.

O quorum studiis infixa est Stoica secta,
Indentes libris dogmata mira sacris:
vtpote sola bonum mentis, quòd splendida uirtus
Sit, quæ uitam hominum seruat & una fouet.
Ast aliis ut sit finis iucunda uoluptas,
Natarum in causa est unica Mnemosynes.

Huius itaque nomine, cùm nullum non & animo & corpore subeundum laborem existimarem, Lutetiam ab initio, omnium bonorum studiorum parētem fœcundissimā adire visum est. Vbi cū per aliquot annos humanitati planè animū adiunxissem, indéq; velut è medio cursu à parentibus (vt solent liberos ad artes quęstuarias, & vt ille dicit, πρὸς τὰ ἄλφιτα facientes, omni ope reuocare) abreptus, legitimæ scientiæ Auenione ac Tolosæ aliquandiu attendissem: ecce de integro me & certè ἀπροσδοκήτως benignissima parens reuocat, quasi & legum facultas illic esset absoluenda, vbi cæteræ disciplinæ longè sunt absolutissimæ. Lutetiam itaque redij, nescio an magis, vt quicquid ex prudentum responsis accepissem, audiendis in amplis-

ſimo totius Europę ſenatu cauſis roborarem, an verò vt me velut recoquendum traderem, animúmque iá fatiſcentem, manſuetioribus muſis reficeré. Hîc cùm in Orum Apollinem vetuſtiſsimum ſanè autorem incidiſſem, Deus bone, quàm reconditam in eo doctrinam, quãtam ad myſteria plurima pernoſcenda feneſtram patefactam deprehendi: quid non ſyncerioris occultioríſque philoſophiæ? Quem quidem autorem dum attentiſsimè perlegerem, ſæpe mihi in mentem venit, nõ de nihilo eſſe, quòd Plato, Pythagoras, aliíq; eminentiſsimi viri, AEgyptum ſibi perluſtrandam duxiſſent. Enimuero quãta in eius autoris lectione voluptas oboriebatur, tanta altera ex parte ſeſe offerebat difficultas, quòd multa perſpicerem loca mutila, &

quæ vix citra vetustissimi exemplaris copiam possent restitui. Tacco quòd à Bernardino quodam Vincentino multa non satis feliciter versa sunt, pleraque etiam prætermissa, quod fortè codici in quem inciderat, ascribendum fuerit. Itaque cùm autorem hunc, vt quàm commodissima dictione verterē, scholiísque, si res postularet, illustrarem, à quibusdam essem rogatus, id quidem mei amantissimis, & quibus me plurimū debere fateor hominibus negare non potui. Cæterùm cùm quicquid est à me in hac re laboratum, disquirerem in cuius nomine euulgarē (neque enim obtrectatores defuturos, qui nostrum hunc laborem, vt cęte ra solent, in peiorem partē raperent) vnus occurristi, humanissime Præsul, qui totum hoc tibi prope tuo iu

re vẽdicare posses. At miraberis forsan, qua via in tuam nunc velut imprudẽs familiaritatem irrepam, qui forsan ne nomine quidẽ tibi notus sim, quóque pacto religionem sanctimoniámque tuam ausim ad hęc profana alioqui reuocare. Sed illud primum tibi, charissime Antistes, persuadeas velim, me cùm ex ciuiũ tuorum, hoc est Vticensium, numero sim, nihil nõ tibi vt integerrimo pastori debere, omnibus rebus tibi esse obstrictissimum. Rursus huc me tua nominis celebritas & splendor impulit, qui non his contentus studiis, quæ quis in præsule necessariò postulet, in penetralia etiam Gręcarum & Hebraicarum literarum tete abdere volueris. Testes ij sunt quos pro humanitate tua ab aliquot annis in tuo celeberrimo comi

tatu fouisti, & liberalissimè excepisti. De tua porro in nostrates omnes beneuolētia, nihil est quod hoc loco fusiùs agam. Huc accedit, quod & quosdam ex genere nostro, arctissimo nimirum mihi propinquitatis gradu coniunctos, ad amplissimos in tua ciuitate regēda honores promouisti. Quæ omnia me nunc vel inuitum impellunt, vt & Orum ipsum αὐτόγραφον, multo tamē quàm antea emendatiorem, & eundem à nobis latinitate donatū, scholiísq; illustratum tuæ consecrem humanitati. Quæ si quo à me offeruntur animo exceperis, quod equidē (quę tua est in omne literarum & studiosorum hominū genus humanitas) te nō dubito facturum: me primum tibi planè deuincies, deinde & ad maiora posthac molienda animum

addes. Quanquam his quid maius esse potest, quæ ex intimis & ipsissimis, vt ita dicam, naturalis moralísque philosophiæ fontibus, quin & plerunque ex matheseωn axiomatis & scitis sumpta sunt? Hoc ergo quale quale est, tibi totum offero, sub tua fide & clientela colloco, vt me qui tuam, quemadmodum noster loquitur Proculus, maiestatem comiter obseruo, nostrúmq; Orum ab omni malignorũ hominũ rabie vindices ac tuearis. Generosum autẽ animum tuum, & sublime istud honoris fastigiũ, omnẽ deniq; rerũ tuarum statum bene fortunet Deus Opt. Max. & ὄλβια δοίη. Bene vale dignissime Præsul, & munusculum nostrum candido animo suscipe. Lutetiæ Parisiorum. 13. Cal. Maias. 1548.

l. nõ dubito. de capt. & postl. reuer.

AD LECTOREM.

Admonitum te velim,lector,in hac Ori editione pleraq; secus habere , quàm in prioribus: idque propter oblatum nobis à doctiss. & diligentiss.homine Guil. Morelio vetustum huius autoris exemplar manu scriptum.Ex quo in primo libro(qui in eo tantum,nec tamẽ totus descriptus erat)multa restituimus.Hoc tamen scito,vbi alia illic lectio occurrebat,iudicio adhibito nos eã secutos quæ potior videretur,adiecta interim margini vetusti codicis lectione, vbi nostra nõ displicebat. Illud insuper es admonendus in vetusto exemplari capitibus titulos non præponi,sed ad marginem adscribi.Quod cùm parui referret,morem iam hic receptũ , temere immutare noluimus'. Quòd ergo iam castigatiorem Orum habeas,beneuole lector , venerandę vetustati tribuito , & nostrum hac in re,atque aliorum quorũ opera castigatior nunc prodit Orus Apollo,laborem boni consulito.

INDEX COPIOSISSImus eorum quæ in Oro Apolline, aut aliarum rerum ſigna, aut ſignata reperiũtur.

FINIS.

ὩΡΟΥ ΑΠΟΛΛΩΝΟΣ *ΝΕΙΛΩΟΥ, *Νειλιακοῦ

ἱερογλυφικά, ἃ ἐξήνεγκε μὲν αὐτὸς Αἰγυπτίᾳ φωνῇ, μετέφρασε δὲ Φίλιππος εἰς τὴν ἑλλάδα διάλεκτον.

ORI APOLLINIS NILIACI SAcræ sculpturæ, quas ipse quidem AEgyptio sermone prodidit, Philippus uerò lingua Græca donauit.

Πῶς αἰῶνα σημαίνουσι.

ΑΙΩΝΑ σημαίνοντες, ἥλιον καὶ σελήνην γράφουσι, διὰ τὸ αἰώνια εἶναι στοιχεῖα. Αἰῶνα δ' ἑτέρως γράψαι βουλόμενοι, ὄφιν ζωγραφοῦσιν ἔχοντα τὴν οὐρὰν ὑπὸ τὸ λοιπὸν σῶμα κρυπτομένην, ὃν

καλοῦσιν Αἰγύπτιοι οὐβαῖον, ὅ ἐστιν ἑλληνιστὶ βασιλίσκον· ὅνπερ χρυσοῦν ποιοῦντες, θεοῖς περιτιθέασιν. αἰῶνα δὲ λέγουσιν Αἰγύπτιοι διὰ τοῦδε τοῦ ζώου δηλοῦσθαι, ἐπειδὴ τριῶν γενῶν ὄφεων καθεστώτων, τὰ μὲν λοιπὰ θνητὰ ὑπάρχει, τοῦτο δὲ μόνον ἀθάνατον, ὃ καὶ προσφυσῆσαν ἑτέρῳ παντὶ ζώῳ, δίχα καὶ τοῦ δακεῖν ἀναιρεῖ· ὅθεν ἐπειδὴ δοκεῖ ζωῆς καὶ θανάτου κυριεύειν, διὰ τοῦτο αὐτὸν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τῶν θεῶν ἐπιτιθέασι.

Quo pacto æuum significent.

Æuum innuentes, Solem ac Lunam pingũt, quòd hęc æterna ſint, æuíque fluxum producentia elementa. Quin & aliter æuum pictura exprimere volentes, ſerpẽtem pingunt, cuius cauda reliquo inuoluatur ac tegatur corpore. Hũc Ægyptii quidem lingua ſua Vbæum, Græci verò Baſiliſcum appellant. Eundem ex auro conflatum diis circumponunt. Cęterum hoc animali æuum ſignificari propterea Ægyptii dicũt, quòd cùm tria ſint ſerpentium genera, ſolũ hoc ex omnibus immortale eſt, cætera mortalia: vtpote cùm quoduis aliud animal ſolo afflatu etiã abſq; vllo morſu ſerpens hic interimat. Vnde & quoniam vitæ necisq; poteſtatem habere videtur, meritò ſanè deorum capitibus inſeritur.

Πῶς κόσμον.

Κόσμον βουλόμενοι γράψαι, ὄφιν ζωγραφοῦσι τὴν ἑαυτοῦ ἐσθίοντα οὐράν, ἐστιγμένον φολίσι ποικίλαις, διὰ μὲν τῶν φολίδων αἰνιττόμενοι τοὺς ἐν τῷ κόσμῳ ἀστέρας· βαρύτατον δὲ τὸ ζῶον, καθάπερ καὶ ἡ γῆ· λειότατον δέ, ὥσπερ ὕδωρ· καθ' ἕκαστον δὲ ἐνιαυτὸν τὸ γῆρας ἀφεὶς, ἀποδύεται· καθ' ὃ καὶ ὁ ἐν τῷ κόσμῳ ἐνιαύσιος χρόνος ἐναλλαγὴν ποιούμενος, νεάζει. τὸ δὲ ὡς τροφῇ χρῆσθαι τῷ ἑαυτοῦ σώματι, σημαίνει, τὸ πάντα ὅσα ἐκ τῆς θείας προνοίας ἐν τῷ κόσμῳ γεννᾶται, ταῦτα πάλιν καὶ τὴν μείωσιν εἰς αὐτὸν λαμβάνειν.

Quo pacto mundum.

Mundum exprimere volentes, ſerpētem pingũt qui ſuam ipſius caudam rodat, variis inter-

ſtinctum ſquamis: per ſquamas quidem ſtellas quibus cœlum mundúsue diſtinctus eſt, obſcurè innuentes. Cæterùm hoc animans non ſecus ac terra grauiſsimum eſt, læuiſsimũ autem ac maxime lubricum, in aquæ morem. Inſuper vt ſerpens quotannis pelle ſimulq; ſenio exuitur: ſic & annus vertẽs, qui mundi circumactu producitur, immutatione facta renouatur, ac velut reiuueneſcit. Quòd verò velut cibo ſuo vtatur corpore, ſignificat id, quęcunque Dei prouidentia in mundo gignuntur, ea rurſum in eundem reſolui, & tanquam imminutionem ſumere.

Πῶς ἐνιαυτόν.

Deeſt in veteri δὲ

Ἐνιαυτὸν * δὲ βουλόμενοι δηλῶσαι, ἶσιν τουτέστι γυναῖκα, ζωγραφοῦσιν· τῷ δ᾽ αὐτῷ, καὶ τὴν θεὸν σημαίνουσιν. ἶσις δὲ παρ᾽ αὐτοῖς ἐστὶν ἀστὴρ,

αἰγυπτιστὶ καλούμενος σῶθις, ἑλληνιστὶ δὲ ἀστρο-
μύων, ὃς καὶ δοκεῖ βασιλεύειν τῶν λοιπῶν ἀστέρων,
ὁτὲ μὲν μείζων, ὁτὲ δὲ ἥσσων ἀνατέλλων· καὶ ὁτὲ μὲν ἴσθ' ὅτι
λαμπρότερος, *ὁτὲ δὲ οὐχ οὕτως. ἔτι δὲ καὶ διότι
κατὰ τὴν τούτου τοῦ ἄστρου ἀνατολὴν, σημειούμεθα
περὶ πάντων τῶν ἐν τῷ ἐνιαυτῷ μελλόντων τε-
λεῖσθαι· διόπερ οὐκ ἀλόγως τὸν ἐνιαυτὸν Ἶσιν λέ-
γουσιν. Καὶ ἑτέρως δὲ ἐνιαυτὸν γράφοντες, φοί-
νικα ζωγραφοῦσι διὰ τὸ δένδρον τοῦτο μόνον τῶν
ἄλλων κατὰ τὴν ἀνατολὴν τῆς σελήνης, μίαν βάϊν
γεννᾷν, ὡς ἐν ταῖς δώδεκα *βάϊσιν ἐνιαυτὸν ἀ- βάεσιν
παρτίζεσθαι.

Quo modo annum.

Porrò annum demõſtrare volentes, Iſin, hoc eſt mulierem pingunt: quo etiam ſigno deam ſignificant. Eſt autem apud eos Iſis ſidus quod Ægyptio quidem nomine Sothis, Græco verò Aſtromyon dicitur, qui & inter reliqua ſidera principatum obtinere videtur: vt qui dum oritur, nunc maior ſit, nunc minor, interim ſplendidior, interim verò ſecùs. Inſuper & quoniam in huiuſce ſideris exortu, ea ſignis quibuſdam obſeruamus quæ toto anno peragẽda ſunt, propterea nõ ab re annum Iſin appellant. Aliter quoque annum indicantes, palmam pingunt, quod arbor hæc ſola ex omnibus ad ſingulos Lunæ ortus, ſingulos etiam ramos procreet, ita vt duodecim ramorum productione annus expleatur.

Πῶς μῆνα.

Μῆνα δὲ γράφοντες, βάϊν ζωγραφοῦσιν, ἢ σελήνην ἐπεστραμμένην εἰς τὸ κάτω. βάϊν μὲν, τῆς προειρημένης ἐπὶ τοῦ φοίνικος αἰτίας χάριν· σελήνην δὲ ἐπεστραμμένην εἰς τὸ κάτω, ἐπειδή φασιν, ἐν τῇ ἀνατολῇ πεντεκαίδεκα μοιρῶν ὑπάρχουσαν, πρὸς τὸ ἄνω τοῖς κέρασιν ἐσχηματίσθαι· ἐν δὲ τῇ ἀποκρούσει, τὸν ἀριθμὸν τῶν τριάκοντα ἡμερῶν πληρώσασαν, εἰς τὸ κάτω τοῖς κέρασι νεύειν.

Quo modo mensem.

Mensem autem notantes, ramum pingunt, aut Lunam deorsum conuersam. Ramum quidem, ob causam iam in palma dictam: Lunam verò deorsum vergentem, quòd in ortu quidem dicant eam cum quindecim est partium, sursum

erectis cornibus apparere: at in occasu, triginta diebus cõpletis, cornua deorſum inflexa gerere.

Πῶς τὸ ἐνιστάμενον ἔτος.

Ἔτος τὸ ἐνιστάμενον γράφοντες. τέταρτον ἀρούρας γράφουσιν. ἔστι δὲ μέτρον γῆς ἡ ἄρουρα, πηχῶν ἑκατόν. βουλόμενοί τε ἔτος εἰπεῖν, τέταρτον λέγουσιν, ἐπειδή φασι κατὰ τὴν ἀνατολὴν τοῦ ἄστρου τῆς σώθεως, μέχρι τῆς ἄλλης ἀνατολῆς, τέταρτον ἡμέρας προστίθεσθαι, ὡς εἶναι τὸ ἔτος τοῦ θεοῦ, τριακοσίων ἑξήκοντα πέντε ἡμερῶν, ὅθεν καὶ διὰ τετραετηρίδος περισσὴν ἡμέραν ἀριθμοῦσιν Αἰγύπτιοι· τὰ γὰρ τέσσαρα τέταρτα ἡμέραν ἀπαρτίζει.

Quo modo inſtantem annum.

Inſtantem annum ſignificantes, quartam arui

partem pingunt. Eſt autem ἄρουρα, vnde Latinis aruum dicitur, terrę menſura centum complectens cubitos. Itaq; annum volentes dicere, quartum dicũt, propterea quòd ab vno, vt tradunt, ſideris cui Sothis nomen fecimus, ortu ad alterũ quarta ſit interiecta diei pars. Enimuero dei Solis inquã, annus trecẽtis ſexaginta quinq; diebus abſoluitur: vnde & quarto quoq; anno ſuperuacuum diem computant atq; intercalant Ægyptii. Quatuor ſiquidem diei quadrantes, diem perficiunt.

Τί δηλοῦσιν ἱέρακα γράφοντες.

Θεὸν βουλόμενοι σημῆναι, ἢ ὕψος, ἢ ταπείνωσιν, ἢ ὑπεροχὴν, ἢ αἷμα, ἢ νίκην, ἢ ἄρεα, ἢ ἀφροδίτην, ἱέρακα ζωγραφοῦσι. θεὸν μὲν, διὰ τὸ πολύγονον εἶναι

τὸ ζῶον, καὶ πολυχρόνιον εἶναι γε μὴν, ἐπεὶ καὶ δοκεῖ
εἴδωλον ἡλίου ὑπάρχειν παρὰ πάντα τὰ πετεινὰ
πρὸς τὰς αὐτοῦ ἀκτῖνας ὀξυωποῦν, ἀφ' οὗ καὶ οἱ
ἰατροὶ πρὸς ἴασιν ὀφθαλμῶν τῇ ἱερακίᾳ βοτάνῃ
χρῶνται· ὅθεν καὶ τὸν ἥλιον ὡς κύριον ὄντα ὁράσε-
ως, ἔσθ' ὅτε ἱερακόμορφον ζωγραφοῦσιν. Ὕψος
δὲ, ἐπεὶ τὰ μὲν ἕτερα ζῶα εἰς ὕψος πέτεσθαι προ-
αιρούμενα, πλαγίως *φέρεται, ἀδυνατοῦντα κατ' περιγράφεται
εὐθὺ χωρεῖν. μόνος δὲ ἱέραξ εἰς ὕψος κατ' εὐθὺ πέ-
τεται. Ταπείνωσιν δὲ, ἐπεὶ τὰ ἕτερα ζῶα οὐ κα-
τὰ κάθετον χωρεῖ πρὸς τοῦτο, πλαγίως δὲ κατα-
φέρεται· ἱέραξ δὲ κατ' εὐθὺ ἐπὶ τὸ ταπεινὸν ῥέ-
πεται. Ὑπεροχὴν δὲ, ἐπειδὴ δοκεῖ πάντων
τῶν πετεινῶν διαφέρειν. Αἷμα δὲ, ἐπειδὴ *φα- δοκεῖ
σι τοῦτο τὸ ζῶον ὕδωρ μὴ πίνειν, ἀλλὰ αἷμα.
Νίκην δὲ, ἐπειδὴ δοκεῖ τοῦτο τὸ ζῶον, πᾶν νικᾶν πε-
τεινόν. ἐπειδὰν γὰρ ὑπὸ ἰσχυροτέρου ζώου κατα-
δυναστεύηται, τοτηνικαῦτα ἑαυτὸν ὑπτιάσας ἐν τῷ
ἀέρι, ὡς τοὺς μὲν ὄνυχας αὐτοῦ ἐν τῷ ἄνω σχηματί-
ζεσθαι, τὰ δὲ πτερὰ, καὶ τὰ ὀπίσθια εἰς τὸ κάτω τὴν
μάχην ποιεῖται. οὕτω γὰρ ἀντιμαχόμενον αὐτῷ
ζῶον, τὸ αὐτὸ ποιῆσαι ἀδυνατοῦν, εἰς ἧτταν ἔρχε-
ται. Ἔτι γε μὴν καὶ ἀντὶ ψυχῆς ὁ ἱέραξ τάσσεται,
ἐκ τῆς τοῦ ὀνόματος ἑρμηνείας. καλεῖται γὰρ παρ'
Αἰγυπτίοις ὁ ἱέραξ, βαϊήθ· τοῦτο δὲ τὸ ὄνομα διαι-
ρεθὲν ψυχὴν σημαίνει καὶ καρδίαν. ἔστι γὰρ τὸ μὲν
βαὶ ψυχή, τὸ δὲ ἤθ καρδία· ἡ δὲ καρδία κατ'
Αἰγυπτίους, ψυχῆς περίβολος· ὥστε σημαίνειν
τὴν σύνθεσιν τοῦ ὀνόματος, ψυχὴν ἐγκαρδίαν. ἀφ'

οὗ καὶ ὁ ἱέραξ διὰ τὸ πρὸς τὴν ψυχὴν συμπαθεῖν, ὕδωρ οὐ πίνει τὸ καθόλου, ἀλλ' αἷμα, ᾧ καὶ ἡ ψυχὴ τρέφεται.

Quid accipitrem pingentes, innuant.

Deum cum volunt ſignificare, aut ſublimitatem, aut humilitatem, aut præſtantiam, aut ſanguinem, aut victoriam, accipitrem pingunt. Deum quidem, tum quòd fœcundũ ſit ac diuturnę vitę hoc animal, tum etiã quòd Solis prętér cęteras volucres ſimulacrum eſſe videatur, vtpote peculiari quadam atq; occulta naturę vi, intentiſsimis in eius radios oculis proſpiciens. Atq; hinc eſt, quòd medici ad ſananda oculorũ vitia, hieraceo herba vtuntur. Inde etiam fit, vt ſolem interdum, tãquam viſus auctorem ac dominum, accipitris forma pingãt. Sublimitatem verò, quoniam cum cætera quidem animantia, quoties in ſublime tolli volunt, obliquè ferantur, nec rectà ſurſum euehi poſsint, ſolus accipiter rectà in altum volat. Humilitatem porrò ſeu deiectionem, ꝙ eadem ratione cæterę animantes non perpendiculi modo, ſed velut ex tranſuerſo & flexuoſè deorſum ferantur, ſolus accipiter directò ad inferiora viam carpat. Præſtãtiam, quòd cæteris pręſtare videatur auibus. Sanguinem, quia animal hoc inquiũt nõ aquã, ſed ſanguinem bibere. Victoriam demum, quòd cætera volatilia vincere videatur. Cũ enim robuſtioris animantis potentia ſe videt opprimi,

tum ſeſe in aëre ita reſupinans, vt vngues quidē ſurſum, pennas verò ac poſteriores partes deorſum verſas habeat, cum idem auis quę cum eo congreditur efficere nequeat, ita facilè eam in fugam vertit, ac ſibi victoriam parat. Quin & pro anima ponitur accipiter, iuxta nominis interpretationem. Siquidem Ægyptiis accipiter baieth dicitur, quod nomē ſi diuiſeris, animam & cor ſonat. Bai enim anima eſt, eth cor. Cor autem ex Ægyptiorum ſententia, animæ ambitus eſt. Itaque nominis compoſitio animam cor datam notat. Vnde & accipiter ob eum quem cum anima habet naturæ conſenſum, aquam omnino nō bibit, ſed ſanguinem, quo & ipſa nutritur anima.

Πῶς ἄρεα, καὶ ἀφροδίτην.

Ἄρεα δὲ γράφοντες καὶ ἀφροδίτην, δύο ἱέρα-

κας ζωγραφοῦσιν, ὧν τὸν ἄρσενα εἰκάζουσιν ἄρει· τὴν δὲ θήλειαν, ἀφροδίτῃ· ἐπειδὴ τὰ μὲν ἄλλα θηλυκὰ ζῶα πρὸς πᾶσαν μίξιν τῷ ἀνδρὶ οὐχ ὑπακούει, καθάπερ ἱέραξ. τριακοντάκις γὰρ τῆς ἡμέρας βασανιζομένη, ἐπειδὰν ἀναχωρήσῃ, φωνηθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἄρσενος, πάλιν ὑπακούει. διὸ καὶ πᾶσαν θήλειαν τῷ ἀνδρὶ πειθομένην Αἰγύπτιοι ἀφροδίτην καλοῦσι· τὴν δὲ μὴ πειθομένην οὐχ οὕτω προσαγορεύουσι. διὰ τοῦτο δὲ ἡλίῳ τὸν ἱέρακα ἀνέθεσαν. παραπλησίως γὰρ τῷ ἡλίῳ τὸν τριάκοντα ἀριθμὸν ἐν τῷ πλησιασμῷ τῆς θηλείας ἀποδίδωσιν. ἑτέρως δὲ τὸν ἄρεα καὶ τὴν ἀφροδίτην γράφοντες, δύο κορώνας ζωγραφοῦσιν, ὡς ἄνδρα καὶ γυναῖκα. ἐπεὶ τοῦτο τὸ ζῶον δύο ὠὰ γεννᾷ, ἀφ' ὧν ἄρρεν καὶ θῆλυ γεννᾶσθαι δεῖ. ἐπειδὰν δὲ γεννήσῃ, ὅπερ σπανίως γίνεται δύο ἀρσενικὰ, ἢ δύο θηλυκὰ, τὰ ἀρσενικὰ τὰς θηλείας γαμήσαντα οὐ μίσγεται ἑτέρᾳ κορώνῃ, οὐδὲ μὴν ἡ θήλεια κορώνη *ἑτέρᾳ μέχρι θανάτου, ἀλλὰ μόνα τὰ ἀποζυγέντα διατελεῖ. διὸ τῇ μιᾷ κορώνῃ συναντήσαντες, οἰωνίζονται οἱ ἄνθρωποι, ὡς χηρεύοντι συνηντηκότες ζώῳ. διὰ δὲ τὴν τοιαύτης αὐτῶν ὁμονοίας χάριν, μέχρι νῦν *οἱ ἕλληνες ἐν τοῖς γάμοις ἐκκορὶ κορὶ *κορώνην λέγουσιν ἀγνοοῦντες.

ἑτέρᾳ κορώνῃ

οἱ deest in veteri codice.

κορώνῃ

Quo modo Martem ac Venerem.

Martem verò & Venerem notãtes, duos pingunt accipitres, eorum marem Marti, fœminam Veneri comparantes: idq; propterea quod ex

cęteris animantibus fœmina mari non ad omnẽ congressum obtemperat, vt in accipitrum genere, in quo etsi tricies in die fœmina à mare cõprimatur, ab eo digressa si inclamata fuerit, paret iterum. Ideoq; & fœminam omnem quæ viro morem gerit, Ægyptii Venerem vocãt: quæ verò non est dicto audiens, non ita appellant. Atq; hæc sanè causa fuit cur Soli accipitrẽ consecrarint: non secus enim ac Sol, ter denarium explet numerum in congressu fœminæ. Aliter quoq; Martem & Venerem scribẽtes, duas pingunt cornices, vt marem ac fœminam: quoniam animal hoc gemina solet oua parere, ex quibus mas & fœmina gignantur. Vbi verò, quod rarò tamen accidit, vel duo masculea vel duo fœminea oua pepererit, mares fœminis cõnubio iuncti nunquam ad alteram diuertunt cornicem, ac ne ipsa quidem fœmina, quoad viuit, ad alterum marem: sed disiuncti, soli deinceps semper degunt. Vnde & cùm vni cornici occurrerint homines, augurantur præsagiũ sibi hoc esse viduæ vitæ, quòd scilicet animali viduam agenti vitã obuii facti fuerint. Proinde in hũc vsque diem Græci ob tantam harum auium cõcordiam, in nuptiis ignorantes verbum illud vsurpare solẽt ἐκκορὶ, nimirum κορὶ cornicem appellantes.

Πῶς γάμον.

Γάμον δὲ δηλοῦντες, δύο κορώνας πάλιν ζωγραφοῦσι, τοῦ λεχθέντος χάριν.

Quo modo nuptias.

Atque eandem ob cauſam nuptias innuẽtes, duas rurſum appingunt cornices.

Πῶς μονογενές.

Μονογενὲς δὲ δηλοῦντες, ἢ γένεσιν, ἢ πατέρα, ἢ κόσμον, ἢ ἄνδρα, κάνθαρον ζωγραφοῦσι. μονογενὲς μὲν ὅτι αὐτογενές ἐστι τὸ ζῶον, ὑπὸ θηλείας μὴ κυοφορούμενον. *μόνου γὰρ γένεσις αὐτοῦ *τοιαύτη ἐστίν· ἐπειδὰν ὁ ἄρσην βούληται παιδοποιήσασθαι, βοὸς ἀφόδευμα λαβών, πλάσσει σφαιροειδὲς παραπλήσιον τῷ κόσμῳ σχῆμα, ὃ ἐκ τῶν ὀπισθίων μερῶν κυλίσας ἀπὸ ἀνατολῆς εἰς δύσιν, αὐτὸς πρὸς ἀνατολὴν βλέπει, ἵνα ἀποδῷ τὸ τοῦ κόσμου σχῆμα. αὐτὸς γὰρ ἀπὸ τοῦ ἀπηλιώτου εἰς λίβα φέρεται, ὁ δὲ τῶν ἀστέρων δρόμος ἀπὸ λιβὸς εἰς ἀπηλιώτην. ταύτην οὖν τὴν σφαῖραν κατορύξας εἰς γῆν, κατατίθεται ἐπὶ ἡμέρας εἰκοσιοκτώ, ἐν ὅσαις καὶ ἡ σελήνη ἡμέραις τὰ δώδεκα ζώδια κυκλεύει, ὑφ' ἣν ἀπομένον ζωογονεῖται τὸ τῶν κανθάρων γένος. τῇ

μόνη
τοιαύτης

ἐνάτῃ δὲ καὶ εἰκοστῇ ἡμέρᾳ ἀνοίξας τὴν σφαῖραν, εἰς ὕδωρ βάλλει. ταύτην γὰρ ἡμέραν νομίζει σύνοδον εἶναι σελήνης καὶ ἡλίου, ἔτι τε καὶ γένεσιν κόσμου. ἧς ἀνοιγομένης ἐν τῷ ὕδατι, ζῶα ἐξέρχεται, τουτέστιν οἱ κάνθαροι. Γένεσιν δὲ, διὰ τὴν προειρημένην αἰτίαν. Πατέρα δὲ, ὅτι ἐκ μόνου πατρὸς τὴν γένεσιν ἔχει ὁ κάνθαρος. Κόσμον δὲ, ἐπειδὴ κοσμοειδῆ τὴν γένεσιν ποιεῖται. Ἄνδρα δὲ, ἐπειδὴ θηλυκὸν γένος αὐτοῖς οὐ γίνεται. Εἰσὶ δὲ καὶ κανθάρων ἰδέαι τρεῖς· πρώτη μὲν αἰλουρόμορφος καὶ ἀκτινωτή, ἥνπερ καὶ ἡλίῳ ἀνέθεσαν διὰ τὸ σύμβολον· φασὶ γὰρ τὸν ἄρρενα αἴλουρον, συμμεταβάλλειν τὰς κόρας τοῖς τοῦ ἡλίου δρόμοις. ὑπεκτείνονται μὲν γὰρ κατὰ πρωῒ πρὸς τὴν τοῦ θεοῦ ἀνατολήν· στρογγυλοειδεῖς δὲ γίνονται κατὰ τὸ μέσον τῆς ἡμέρας, ἀμαυρότεραι δὲ φαίνονται, δύειν μέλλοντος τοῦ ἡλίου· ὅθεν καὶ τὸ ἐν Ἡλίου πόλει ξόανον τοῦ θεοῦ αἰλουρόμορφον ὑπάρχει. ἔχει δὲ πᾶς κάνθαρος

τὴν τριακονταημόριον καὶ δακτύλους τριάκοντα, διὰ * τῶν τριάκοντα ἡμερῶν τοῦ μηνὸς, ἐν αἷς ὁ ἥλιος ἀνατέλλων, τὸν ἑαυτοῦ ποιεῖται δρόμον. Δευτέρα δὲ γενεά, ἡ δίκερως καὶ ταυροειδής, ἥτις καὶ τῇ σελήνῃ καθιερώθη, ἀφ' οὗ

οὐράνιον καὶ τὸν* ἐν οὐρανῷ ταῦρον, ὕψωμα τῆς θεοῦ ταύτης λέγουσιν εἶναι παῖδες Αἰγυπτίων. Τρίτη δὲ ἡ μονόκερως καὶ ἰβιόμορφος, ἣν Ἑρμῇ διαφέρειν ἐνόμισαν, καθὰ καὶ ἶβις τὸ ὄρνεον.

Quo modo vnigenitum.

Vnigenitum autem significantes, aut ortum, aut

aut patrem, aut mũdum,aut virum, Scarabæum pingũt. Ac vnigenitum quidem, quòd per ſe gignatur hoc animal, vtpote in vtero fœminæ nó prius efformatum ac geſtatum: eius enim ſolius huiuſcemodi ortus eſt. Cùm mas ſobolem procreare vult, bouis fimum nactus, globulum ex eo eiuſdem cum mundo figuræ fingit: quem vbi ab ortu in occaſum auerſis pedibus volutarit, ipſe rurſum, vt orbi perſimilem figurã edat atq; exprimat, in ortum conuertitur. Ipſe ſiquidem orbis à Subſolano circũagitur in Africum. At ſiderũ contrarius eſt curſus, ab Africo ad Subſolanum. Hãc itaq; pilam in terra defoſſam reponit in dies octo & viginti. nam & totidem dieb9 Luna duodecim zodiaci ſigna perluſtrat, ſub qua toto illo tempore permanens animatur ac ſemẽ vitale ſuſcipit ſcarabæorum genus. Nono autem & viceſimo die apertam pilam in aquam coniicit (eum enim diem eſſe putat quo & Luna cum Sole cõgrediatur, & mundi inſuper fiat generatio) quæ dum in aqua aperitur, prodeunt animalia, hoc eſt ſcarabæi. Ortum autem, propter iam dictam cauſſam. Patrem, quòd ex ſolo patre ortum habeat ſcarabæus. Mundum, quòd ad mundi figuram eius generatio ac fœtus accedat. Virum denique, quòd non ſit in eorum genere fœmina. Sunt porro Scarabæorum formæ tres: Prima felium ſpecie, ac velut radiis inſignita, quam & Soli ob ſignificationem quandã dicarunt. Aiunt enim felem marem iuxta varium ſolis habitum & curſum pupillas commutare,

ad ortum quidem Solis manè nonnihil extendi, ſub meridiem velut rotundas fieri, Sole ad occaſum vergente obtuſiores obſcurioresq́; apparere. Vnde & quæ apud Heliopolin eſt Dei, Solis inquam, ſtatua, felis speciem pręſe fert. Habet autem & ſcarabęus omnis digitos triginta, idq́; in indicium 30 menſis dierum, quibus Sol oriēs ſuum per ſingula zodiaci ſigna curſum peragit. Alterum Scarabæorū genus bicorne eſt, & taurina ſpecie, quod cum & Lunæ conſecratum ſit, inde etiam eum qui inter ſidera relatus eſt taurū huiuſce deæ eleuationem eſſe perhibent Ægyptiorum filii. Tertium vnicorne eſt, & ſuæ peculiaris formæ, quod & Mercurio ſacrum eſſe, vt etiam eſt ibis auis, exiſtimarunt.

Τί γῦπα γράφοντες δηλοῦσι.

Μητέρα δὲ γράφοντες, ἢ βλέψιν, ἢ ὅριον, ἢ

πρόγνωσιν, ἢ ἐνιαυτὸν, ἢ οὐρανίαν, ἢ ἐλεήμονα, ἢ
ἀθηνᾶν, ἢ ἥραν, ἢ δραχμὰς δύο, γῦπα ζωγραφοῦ-
σι. μητέρα μὲν ἐπειδὴ ἄρρεν ἐν τούτῳ τῷ γένει τῶν
ζώων οὐχ' ὑπάρχει· ἡ δὲ γένεσις αὐτῶν γίνεται
τρόπῳ τοιῷδε. ὅταν *ὀργύσῃ πρὸς σύλληψιν ἡ ὀργώσῃ
γύψ, τὴν φύσιν ἑαυτῆς ἀνοίξασα πρὸς βορέαν ἄνε-
μον ὑπὸ τούτου ὀχεύεται ἐπὶ ἡμέρας πέντε, ἐν
αἷς οὔτε βρωτοῦ, οὔτε ποτοῦ μεταλαμβάνει, *ποι- πεθοῦσα
οῦσα παιδοποιΐαν. ἔστι δὲ καὶ ἄλλα *γένη γυπῶν, ἃ ὀρνέων γένη
ὑπὸ ἀνέμου *συλλαμβάνονται, ὧν τὰ ᾠὰ πρὸς συλλαβάνει
βρῶσιν *αὐτῶν μόνον, οὐκέτι δὲ πρὸς ζωογονίαν ἐστὶ αὐτὸ
χρήσιμα. γυπῶν δὲ ὑπηνέμιον ποιουμένων τὴν ὀ-
χείαν, ἡ τῶν ᾠῶν γένεσις ζωογονεῖται. βλέψιν
δὲ, ἐπειδὴ τῶν ἄλλων ζώων ἁπάντων ὀξυωπέστε-
ρον ὁρᾷ ἡ γύψ, ἐν μὲν *ἀναβολῇ τοῦ ἡλίου ὄντος, πρὸς τῇ
δύσιν βλέπουσα· ἐν δύσει δὲ τοῦ θεοῦ ὑπάρχοντος,
πρὸς ἀνατολὴν, ἐξ ἱκανοῦ διαστήματος πορίζομέ-
νη τὰ πρὸς χρῆσιν αὐτῇ βρώσιμα. ὅριον δὲ, διό-
τι πολέμου μέλλοντος τελειοῦσθαι, τὸν τόπον ὁρί-
ζει, ἐν ᾧ μέλλει ὁ πόλεμος γίνεσθαι, πρὸ ἡμερῶν ἑπτὰ
ἐπ' αὐτὸν παραγινομένη. πρόγνωσιν δὲ, διά τε
τὰ προειρημένα, καὶ ὅτι πρὸς τοὺς πλείονας *σφα-
ζομένους καὶ *ἡττωμένους βλέπει, ταμιευομένη τὴν Pro his
ἑαυτῆς ἐκ τῶν πτωμάτων τροφὴν, παρ' ὃ καὶ οἱ ἀρ- duob9 ha-
χαῖοι βασιλεῖς, κατασκόπους ἔπεμπον σκεπτό- bet tantũ
μενοι κατὰ ποῖον τοῦ πολέμου αἱ γῦπες βλέπουσι vetus,
μέρος, ἐντεῦθεν σημειούμενοι τοὺς ἡττωμένους. σφαζομένη
ἐνιαυτὸν δὲ, διὰ τὸ ἐν τούτῳ τῷ ζώῳ τριακοσίας

ἑξήκοντα πέντε ἡμέρας τοῦ ἔτους διαιρεῖσθαι, ἐν αἷς ὁ ἐνιαύσιος ἐκτελεῖται χρόνος. ἑκάστην γὰρ εἴκοσιν ἡμέρας ἔγκυος μένει, καὶ τὰς ἴσας τοὺς νεοσσοὺς ἐκτρέφει· ταῖς δὲ λειπούσαις ἑκάστην εἴκοσι τὴν ἑαυτῆς ἐπιμέλειαν ποιεῖται. μήτε κυοφοροῦσα, μήτε βρέφουσα, παρασκευάζουσα δὲ ἑαυτὴν εἰς ἑτέραν σύλληψιν. τὰς δὲ λοιπὰς πέντε τοῦ ἔτους ἡμέρας, ὡς ἤδη προεῖπον, εἰς τὴν τῶν ἀνέμων ὀχείαν καταναλίσκει. Ἐλεήμονα δὲ, ὅπερ δοκεῖ παρά τισιν ἐναντιώτατον ὑπάρχειν, ἐπεὶ τοῦτο τὸ ζῶον πάντα ἀναιρεῖ. ἠναγκάσθησαν δὲ τοῦτο γράψαι, ἐπειδὴ ἐν ταῖς ρ΄κ. ἡμέραις ἐν αἷς τὰ ἑαυτῆς ἐκτρέφει τέκνα, ἐπὶ πλεῖον οὐ πέτεται. περὶ δὲ τοὺς νεοσσοὺς καὶ τὴν τούτων τροφὴν ἀσχολεῖται, ἐν αἷς ἀπορήσασα τροφῆς ἣν παράσχηται τοῖς νηπίοις, τὸν ἑαυτῆς μηρὸν ἀνατεμοῦσα, παρέχει τοῖς τέκνοις τοῦ αἵματος μεταλαμβάνειν, ὡς μὴ ἀπορήσαντα τροφῆς ἀναιρεθῆναι. Ἀθηνᾶν δὲ καὶ Ἥραν, ἐπειδὴ δοκεῖ παρ' Αἰγυπτίοις, ἀθηνᾶ μὲν τὸ ἄνω τοῦ οὐρανοῦ ἡμισφαίριον ἀπειληφέναι· τὸ δὲ κάτω, ἥρα· ὅθεν καὶ ἄτοπον ἡγοῦνται ἀρσενικῶς δηλοῦν τὸν οὐρανόν, θηλυκῶς δὲ τὴν οὐρανόν· διότι καὶ ἡ γένεσις ἡλίου καὶ σελήνης καὶ τῶν λοιπῶν ἀστέρων ἐν αὐτῷ ἀποτελεῖται, ὅπερ ἐστὶ θηλείας ἔργον. καὶ τὸ τῶν γυπῶν δὲ, ὡς προεῖπον, γένος, θηλειῶν ἐστὶ γένος μόνον. διὰ τὴν αἰτίαν καὶ παντὶ θηλυκῷ ζωδίῳ οἱ Αἰγύπτιοι, γῦπα ὡς βασίλειον ἐπιτιθέασιν, ἀφ' οὗ καὶ πᾶσαν θεάν, ἵνα μὴ περὶ ἑκάστης γράφων, μηκύνω τὸν λόγον * Αἰγύ-

δηλοῦσιν

πτιοι, μητέρα οὖν θέλοντες σημῆναι, γῦπα ζωγραφοῦσι· μήτηρ γάρ ἐστι θηλυκοῦ ζώου. Οὐρανίαν δὲ, οὐ γὰρ ἀρέσκει αὐτοῖς τὸν οὐρανὸν λέγειν, καθὼς προεῖπον, ἐπεὶ τούτων ἡ γένεσις ἐκεῖθέν ἐστι. Δραχμὰς δὲ δύο διότι παρ' Αἰγυπτίοις μονάς ἐστιν αἱ δύο γραμμαί· μονὰς δὲ, παντὸς ἀριθμοῦ γένεσις. εὐλόγως οὖν δύο δραχμὰς βουλόμενοι δηλῶσαι γῦπα γράφουσιν, ἐπεὶ μήτηρ δοκεῖ καὶ γένεσις εἶναι, καθάπερ καὶ ἡ μονάς.

Quid, vulturem delineantes, indicent.

Cęterùm matrem ſignificantes, aut aſpectum, aut limitem, aut futurorũ cognitionem, aut annum, aut cœlum, aut miſericordem, aut Mineruam, aut Iunonem, aut drachmas duas, vulturem pingunt. Matrem quidem, quòd in hoc animantium genere mas non ſit. Gignuntur autem hũc in modũ: Cùm amore concipiendi vultur exarſerit, vuluam ad Boream aperiens, ab eo velut comprimitur per dies quinque, quibus nec cibũ, nec potum omnino capit, fœtus procreationi intentus. Sunt porrò & alia vulturum genera, quæ ex vento concipiunt quidem, ſed quorum oua ad eſum duntaxat, nõ item ad fœtum ſuſcipiendum ac formandum ſunt accommodata. At eorum vulturum, quorum non eſt ſubuentaneus dũtaxat & inefficax coitus, oua ad gignendum, tollendamq; ſobolem ſunt in primis idonea. Aſpectũ autem, quod ex omnibus animantibus perſpicaciſsimi viſus ſit vultur, vt qui o-

riente quidem Sole in occasum, occidente verò in ortum prospiciat, atque è satis longo interuallo quæ sibi vsui sint, comparet edulia. Limitem, quòd cùm belli conficiendi tempus instat, locum vbi pugna committenda sit, septem antè diebus ad eum accedés præfiniat & circumscribat. Præsagium verò, tum ob iam dictam caussam, tum etiam quòd ad eam exercitus partem sese conuertere soleat, vbi maior sit futura clades, sibi ex cadaueribus alimentum seponens, ac in futurum prouidè reseruans. Vnde & prisci reges exploratores mittebant, per quos in vtrā aciei partem respexissent vultures, cognoscerēt, indeq; vincendos, ac internecina strage delēdos colligerēt. Annum porro, quoniam animal hoc trecentos illos ac sexaginta quinque dies quibus completur annus, ita distribuit, vt centum quidem ac viginti diebus pręgnans maneat, totidem pullos enutriat, reliquis vero centum ac viginti sui curam gerat, neque vterum ferēs, neque alēdis addicta liberis, sed seipsam duntaxat ad aliam parans cōceptionem. Quinque autem illos qui supersunt anni dies in venti, vt iam dictum est, compresśionem & coitum insumit. Misericordem autem, quod quibusdā alienisśimum forsan videbitur, pręsertim quum hoc animal infestisśimo animo cætera persequatur, atq; interimat. Sed vt hoc pictura vulturis innuerēt, eo impulsi sunt, quòd c. & xx. illis diebus quibus suos educat, penè nunquam euolet, sed omnem curam ac sollicitudinem illis alendis ad-

hibeat. Quod ſi eo tempore cibus nó ſuppetat, quo eos ſuſtentet, proprio execto fœmore ſugendum eis exhibet & impertitur ſanguinem, vt ne cibi penuria atque inedia conficiantur. Mineruam ac Iunonem, quoniam videtur apud Ægyptios Minerua quidem ſuperius cœli hemiſphęrium occupaſſe, Iuno verò inferius. Quę & cauſſa eſt, vt abſurdum cenſeant cœlum maſculino genere efferre: quippe cùm & Solis & Lunæ cæterorumq́; ſiderũ genitura in eo perfecta ſit, qui nimirum fœminæ actus eſt. Quin & vulturum genus, vt iam expoſui, fœminas tantùm complectitur. Quam ob cauſſam & cuiuis fœminei ſexus animanti Ægyptii vulturem, vt in eo ſexu principem ac primarium apponunt: ex quo & deam omnem, ne ſigillatim vnanquanq; percurrens, prolixior ſim, ſignificant Ægyptii. Inſuper & matrem innuere volentes, vulturem pingunt: eſt enim mater fœmineæ naturæ. ὀυρανίαν autem hoc eſt cœlum (neque enim placet ipſis, vt dixi, maſculino genere οὐρανὸν dicere) quoniam horum omnium generatio inde eſt.

Duas denique drachmas, ꝙ apud Ægyptios duę lineę vnitas eſt. Vnitas verò cuiuſlibet numeri ortus eſt ac principium. Optima itaque ratione duas drachmas indicare volẽtes, vulturem pingũt, quòd generationis ipſe ſibi auctor materq́; ac principium, quemadmodum & vnitas, eſſe videatur.

Πῶς ἥφαιστον γράφουσι.

Ἥφαιστον δὲ γράφοντες, κάνθαρον καὶ γῦπα ζωγραφοῦσιν. ἀθηνᾶν δὲ, γῦπα καὶ κάνθαρον. δοκεῖ γὰρ αὐτοῖς ὁ κόσμος συνεστάναι, ἔκ τε ἀρσενικοῦ καὶ θηλυκοῦ ὑπάρχοντος. ἐπὶ δὲ τῆς ἀθηνᾶς τὴν γῦπα γράφουσιν· οὗτοι γὰρ μόνοι θεῶν παρ' αὐτοῖς ἀρσενοθήλεις ὑπάρχουσι.

Quo modo Vulcanum notent.

At Vulcanum indicantes, ſcarabæum & vulturem pingunt. Mineruã verò, vulturem & ſcarabæum. Ipſis enim videtur mundus ex mare ac fœmina cõſtare. Vulturem autem Mineruæ appingunt, quòd hi ſoli ex diis apud ipſos mares ſint ſimul ac fœminæ.

Τί ἀστέρα γράφοντες δηλοῦσι.

Θεὸν δὲ ἐγκόσμιον σημαίνοντες, ἢ εἱμαρμένην, ἢ τὸν πέντε ἀριθμὸν, ἀστέρα ζωγραφοῦσι. θεὸν μὲν, ἐπειδὴ πρόνοια θεοῦ, τὴν νίκην προστάσσει, ἣ τῶν ἀστέρων καὶ τοῦ παντὸς κόσμου κίνησις ἐκτελεῖται. δοκεῖ γὰρ αὐτοῖς δίχα θεοῦ, μηδὲν ὅλως συνεστάναι. εἱμαρμένην *, ἐπεὶ, * αὕτη ἐξ ἀστρικῆς οἰκονομίας συνίσταται. τὸν δὲ * πέντε ἀριθμὸν, ἐπειδὴ πλήθους δ' ὄντος ἐν οὐρανῷ, πέντε μόνοι ἐξ αὐτῶν κινούμενοι, τὴν τοῦ κόσμου οἰκονομίαν ἐκτελοῦσι. καὶ πέμπτον

Quid sidus pingentes, innuant.

Deum pulchrè ornatum significantes, aut fatum, aut quinarium numerum, sidus pingunt. Deum quidem, quòd Dei prouidentia victoriã

decernit atque imperat,qua & ſiderum orbiſq; vniuerſi motus peragitur. Exiſtimant enim ſine Deo nihil prorſus conſiſtere. Fatũ autem, quod ex ſiderum curſu ac diſpenſatione conſtituatur. Quinarium verò numerũ, quoniam cùm quamplurima atque adeò innumera ſint in cœlo ſidera, ſola ex his quinque, motu ſuo orbis pulcherrimam efficiũt diſtributionem ac moderamen.

Τί κυνοκέφαλον γράφοντες δηλοῦσι.

Σελήνην δὲ γράφοντες, ἢ οἰκουμένην, ἢ γράμματα, ἢ ἱερέα, ἢ ὀργὴν, ἢ κόλυμβον, κυνοκέφαλον ζωγραφοῦσι. Σελήνην μὲν, ἐπειδὴ τὸ ζῶον τοῦτο συμπαθεῖ ἀρρενικὰ πρὸς τὴν τοῦ θεοῦ συνόδον ἐκ τῆς τάξεως, ὅταν γὰρ ἐν * τῷ μέρει τῆς ὥρας ἡ σελήνη συνοδεύουσα ἡλίῳ ἀφώτιστος γένηται, τότε ὁ μὲν ἄρσην κυνοκέ-

Deeſt in veteri, τῷ

φαλος οὐ βλέπει, οὐδὲ ἐσθίει. ἄχθεται δὲ εἰς
τὴν γῆν νενευκώς, καθάπερ πενθῶν τὴν τῆς σελή-
νης ἁρπαγήν. ἡ δὲ θήλεια μετὰ τοῦ μὴ ὁρᾷν, *καὶ ἀλλὰ
ταυτὰ τῷ ἄρσενι πάσχειν, ἔτι *καὶ ἐκ τῆς ἰδίας φύ- δὲ
σεως αἱμάσσεται. διὸ καὶ μέχρι *τοῦ νῦν ἐν τοῖς ἱε- Deest in
ροῖς τρέφονται κυνοκέφαλοι, ὅπως ἐξ αὐτῶν γινώ- veteri τοῦ
σκηται τὸ ἡλίου καὶ σελήνης μέρος τῆς συνόδου. οἰ-
κουμένην δὲ, ἐπειδὴ ἑβδομήκοντα δύο χώρας
τὰς ἀρχαίας φασὶ τῆς οἰκουμένης εἶναι, τούτους δὲ
τρεφομένους ἐν τοῖς ἱεροῖς καὶ ἐπιμελείας τυγχάνον-
τας, οὐ καθάπερ τὰ λοιπὰ ζῶα ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ τε-
λευτᾷ, οὕτω καὶ τούτους, ἀλλὰ μέρος αὐτῶν καθ' ἑ-
κάστην ἡμέραν νεκρούμενον, ὑπὸ τῶν ἱερέων θά-
πτεσθαι, τοῦ λοιποῦ σώματος ἐν τῷ κατὰ φύσιν
ὄντος· ἕως δ' ἂν αἱ ἑβδομήκοντα καὶ δύο πληρωθῶ-
σιν ἡμέραι, τότε ὅλως ἀποθνήσκει. γράμματα
δὲ ἐπειδή ἐστι συγγενῆ τὰ κυνοκεφάλων *Αἰγυπτίοις Αἰγύπτια
ἐπισταμένων γράμματα. παρ' ὃ εἰς ἱερὸν ἐπειδὰν
πρῶτα κομισθῇ κυνοκέφαλος, δέλτον αὐτῷ πα-
ρατίθησιν ὁ ἱερεὺς, καὶ σχοινίον, καὶ μέλαν πειράζων
εἰ ἐκ τῆς ἐπισταμένης ἐστὶ συγγενείας γράμματα, καὶ
ἐγγράφει. ἔτι δὲ καὶ τὸ ζῶον ἐπὶ ἑρμῇ ἐνεμήθη τῷ
πάντων μετέχοντι γραμμάτων. ἱερέα δὲ, ὅτι
*φύσει ὁ κυνοκέφαλος ἰχθῦν οὐκ ἐσθίει, ἀλλ' οὐδὲ φησὶν, for-
*ἰχθυώμενος ἄρτον, καθάπερ καὶ οἱ ἱερεῖς ἐκτός. san φύσιν
γεννᾶται *δὲ περιτετμημένος, ἣν καὶ οἱ ἱερεῖς ἐπι- ἰχθυώμενον
τηδεύουσι περιτομήν. ὀργὴν δὲ, ἐπείπερ τὸ ζῶον τε
τοῦτο παρὰ τὰ ἄλλα θυμικώτατόν τε καὶ ὀργίλον

ὑπάρχει. κόλυμβον δὲ, διότι τὰ μὲν ἄλλα ζῶα κο-
λύμβῳ χρώμενα, ἐν παρὰ * φαίνονται· μόνον δὲ τοῦ-
το εἰς ὃν τι τόπον προαιρῆται προελθῶσαι κολυμ-
βᾷ, κατὰ μηδὲν τῷ ῥύπῳ παραφθειρόμενον.

φαίνεται

Quid Cynocephalũ pingẽtes demóſtrent.

Lunam demonſtrantes, aut terrarum orbem, aut literas, aut ſacrificum, aut iram, aut natationem, Cynocephalum pingunt. Lunam quidem, propterea quod animal hoc conſenſum quendam cum Deę congreſſu, ex quo & affici ſoleat, habet. Vbi enim aliquanto tempore Luna cum Sole congrediens, expers luminis opacaq; permanet, tum mas quidem cynocephal9 nec quoquam intuetur, nec veſcitur: ſed demiſſo in terram vultu indignabundus, velut Lunæ raptum deplorans, triſtatur. Fœmina verò, præterquam quòd nuſquam oculos contorquet, eademque cum mare patitur, inſuper & è genitali vaſe ſanguinem mittit. Ideóque ad hęc vſque tempora in ſacris, cynocephali nutriuntur, vt ex ipſis coniunctionis Solis & Lunę tempus cognoſci poſsit. Terrarum autem orbem, quoniã ſeptuaginta duas inquiũt iam olim orbis habitati regiones fuiſſe: hos porrò, ſi diligenter in ſacris nutriantur & curentur, non ſicut cætera animalia vno die emoriuntur, ſic & ipſos emori: ſed ipſorum partem quandam ſingulis diebus emorientem ac tabeſcentem à ſacerdotibus humari, reliquo interim corpore in ſua natura perſiſten-

te, idq; per ſeptuaginta duos dies, quibus expletis, tunc prorſus interit. Literas, quia eſt apud Ægyptios cognatio quædam & genus cynocephalorum, qui literas norunt. Quapropter vbi primum in ſacram ædem ductus fuerit cynocephalus, tabellam ei ſacerdos apponit, vnà cum ſcirpeo ſtilo ac atramento, nimirum vt periculum faciat, ſitne ex eo cynocephalorum genere, qui literarum gnari ſunt: pingit itaq; in ea tabella literas. Præterea hoc animal Mercurio dicatum eſt, qui literarum omnium particeps eſt. Sacrificum verò, quòd natura cynocephalus ab eſu piſcis abhorret, quem tametſi piſcibus interim veſci contingat, ſegne tamen & torpori deditum animal nõ eſt, ſicut & externi ſacerdotes. Adde ꝙ circuncifus gignitur, quam quidem circuncifionem ſummo curant ac peragunt ſtudio ſacerdotes. Iram, quia hoc pręter cętera animãtia maximè iracundum eſt, & ad indignationem procliue. Natationem porrò, quoniam cętera quidem animantia frequenti natatione ſordes ac ſquallorem contrahunt: ſolum hoc ad eum quem inſtituit locum nando peruenit, nec tamẽ vllis à natiuo colore tranſfertur aut inquinatur ſordibus.

Πῶς γράφουσι σελήνης ἀναβολήν.

Σελήνης δὲ ἀνατολὴν γράφειν βουλόμενοι, πά-
λιν κυνοκέφαλον ζωγραφοῦσι, * ξόανῳ τοιῷδε,
ἑστῶτα καὶ τὰς χεῖρας εἰς οὐρανὸν ἐπαίροντα, βασί-
λειόν τε ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ἔχοντα. τοῦτο γράφουσι
τὸ σχῆμα ἐπὶ τῆς ἀναβολῆς, ὃ κυνοκέφαλος ποιεῖται
ὡς εἰπεῖν προσευχόμενος τῇ θεῷ, ἐπειδὴ ἀμ-
φότεροι φωτὸς μετειλήφασι.

σχήματι

Quomodo Lunę exortum indicent.

Lunam autem orientem indicare volentes, rursum cynocephalũ hoc habitu pingunt, stantem, manusq; in cœlum tollẽtem, ac regium insigne capite gestantem. Hac autem figura, ad Lunę ortum demonstrandum, depingunt cynocephalum, ꝙ hoc habitu videatur cynocepha-

lus deæ congratulari, ꝙ ambo, Sol inquam ac Luna, luminis participes ſint.

Πῶς ἰσημερίας δύο.

Ἰσημερίας *δὲ πάλιν σημαίνοντες, κυνοκέφα- δύο
λον καθήμενον ζωγραφοῦσι ζῶον. ἐν ταῖς δυσὶ
γὰρ ἰσημερίαις τοῦ ἐνιαυτοῦ, δωδεκάκις τῆς ἡμέρας
καθ' ἑκάστην *ὥραν οὐρεῖ· τὸ δὲ αὐτὸ καὶ ταῖς δυ- Deeſt in
σὶ νυξὶ ποιεῖ. διόπερ οὐκ ἀλόγως ἐν τοῖς ὑδρολο- veteri
γίοις αὐτῶν Αἰγύπτιοι κυνοκέφαλον καθήμενον ὥραν
γλύφουσιν. ἐκ δὲ τοῦ μορίου αὐτοῦ ὕδωρ ῥέον ποι
οῦσιν, ἐπεὶ ὥσπερ προεῖπον τὰς τῆς ἰσημερίας δώδε-
κα σημαίνει ὥρας· ἵνα δὲ μὴ εὐρύτερον τὸ *ὕδωρ ὕδωρ
* κατασκεύασμα *ὑπάρχει, δι' οὗ τὸ ὕ- κομμᾶ.
δωρ εἰς τὸ ὡρολόγιον ἀποκρίνεται, μηδὲ πάλιν ὑπάρχῃ
στενότερον, ἀμφοτέρων ἡ χρεία. τὸ μὲν γὰρ εὐρύτερον,

ταχέως ἐκφέρον τὸ ὕδωρ, οὐχ ὑγιῶς τὴν ἀναμέτρησιν τῆς ὥρας ἀποτελεῖ· τὸ δὲ στενότερον, κατ᾽ ὀλίγον καὶ βραδέως ἀπολύον τὴν κρουνομένως διὰ οὐρᾶς
διαίραντες ξίχα * διαφράντες, πρὸς τὸ ταύτης πάχος, σίδηρον κατασκευάζουσι, πρὸς τὴν προκειμένην χρείαν. τοῦτο δὲ αὐτοῖς ἀρέσκει ποιεῖν, οὐκ ἄνευ λόγου τινὸς, καὶ οὐδὲ ὑπὸ τῶν ἄλλων, ἐπεὶ ὅτι ἐν ταῖς ἰσημερίαις, μόνος τῶν ἄλλων ζώων δωδεκάκις τῆς ἡμέρας κράζει καθ᾽ ἑκάστην ὥραν.

Quo modo æquinoctia duo.

Rurſum æquinoctia ſignificantes, idem animal, cynocephalum ſedentem pingunt. Duobus enim anni æquinoctiis, duodecies in die per ſingulas nimirum horas vrinam reddit, idémq; & noctu facit. Vnde non immerito ſuis hydrologiis Ægyptii cynocephalum ſedentem inſculpunt. è cuius membro aqua defluat: idq; propterea quod duodecim, vt iã dixi, in quas ęquinoctii tempore dies ac noctes ex ęquo diuiduntur, horas ſignificat. Cęterum ne foramen illud acutè artificioſeq; cõſtructum, per quod in horologium aqua profluit & excernitur, aut latius ſit, aut rurſum arctius (vtriuſq; enim magni refert. ſiquidem latius, cùm magna celeritate aquam profundat, non rectè horę modum ac dimenſionem perficit: anguſtius autem paulatim ac lentius q̃ par ſit, aquæ ductum laxat) remedium hoc excogitarunt, vt quicquid pilorũ eſt, ad caudam vſq; abradentes, pro huius craſſitudine

dine ferream quandam fistulam in vsum iam dictum fabricentur. Hoc autem ipsis visum est nõ absq; ratione quadam, sicut nec in cęteris facere: & quòd etiam solus ex omnibus animantibus, ęquinoctio duodecies in die per singulas horas adlatrat.

Πῶς θυμὸν δηλοῦσι.

Θυμὸν δὲ βουλόμενοι δηλῶσαι, λέοντα ζωγραφοῦσι. κεφαλὴν γὰρ ἔχει μεγάλην τὸ ζῶον. καὶ τὰς μὲν κόρας πυρώδεις, τὸ δὲ πρόσωπον, στρογγύλον, καὶ περὶ αὐτὸ ἀκτινοειδεῖς τρίχας. κατὰ μίμησιν ἡλίου. ὅθεν καὶ ὑπὸ τὸν θρόνον τοῦ ὥρου, λέοντας ὑποτιθέασι, δεικνῦντες τὸ πρὸς τὸν θεὸν τοῦ ζώου σύμβολον. ἥλιος δὲ ὁ ὧρος ἀπὸ * τῶν ὡρῶν κρατεῖν. τοῦ

Quomodo animum animive præſtantiam innuãt.

Animum autem volẽtes ſignare, Leonẽ pingũt. Caput enim magnũ habet hoc animal, & pupillas quidem ignitas, faciem vero rotundam, & circumquaq; radiorũ more ſparſos pilos ad Solis ſimilitudinem. vnde & ſub ſolio hori, hoc eſt Solis, leones ſupponũt, huius animalis cum Deo vtpote Sole, ſimilitudinem maximam mõſtrantes. Dicitur autem apud eos Sol Horus, ex eo quod horis præſit.

Πῶς ἀλκὴν γράφουσιν.

Ἀλκὴν δὲ γράφοντες, λέοντος τὰ ἔμπροσθεν ζωγραφοῦσι, διὰ τὸ εὐσθενέστατα αὐτοῦ ὑπάρχειν ταῦτα τὰ μέλη τοῦ σώματος.

Quo modo robur notent.

Robur notantes, Leonis anteriora membra pingunt, quòd hæc ei ex toto corpore robustissima sint.

Πῶς ἐγρηγορότα γράφουσιν.

* Ἐγρηγορότα δὲ γράφοντες, ἢ καὶ φύλακα, λέοντος γράφουσι κεφαλὴν, ἐπειδὴ ὁ λέων ἐν τῷ ἐγρηγορέναι, μέμυκε τοὺς ὀφθαλμοὺς, κοιμώμενος δὲ ἀνεωγότας τούτους ἔχει, ὅπερ ἐστὶ τοῦ φυλάσσειν σημεῖον· Διόπερ καὶ συμβολικῶς τοῖς κλείθροις τῶν ἱερῶν λέοντας ὡς φύλακας παρειλήφασι. γρηγορότητα

Quo modo vigilantem commonstrent.

Vigilantem autem sedulumq; hominem, aut etiam custodem ostendentes, Leonis caput pingunt, quoniã Leo vigilans oculos claudit, eosdẽ

cum dormit apertos habet, quod quidem custodiæ atque excubiarum signum est. Vnde & non absque significatione sacrorum claustris, leones qui custodum loco sint, appinxerunt.

Πῶς φοβερόν.

Φοβερὸν δὲ σημαίνοντες, τῷ αὐτῷ χρῶνται σημείῳ ἐπειδὴ ἀλκιμώτατον ὑπάρχον τοῦτο τὸ ζῶον, πάντας εἰς φόβον τοὺς ὁρῶντας φέρει.

Quo modo terribilem ac formidandum.

Eodem quoque, vt formidabilem notent, signo vtuntur, quia cum viribus maximè polleat animal hoc, omnibus qui eum inspexerint metum iniicit.

Πῶς νείλου ἀνάβασιν.

Νείλου δὲ ἀνάβασιν σημαίνοντες, ὃν καλοῦσιν Αἰγυπτιστὶ νοῦν, ἑρμηνευθὲν δὲ σημαίνει νέον, ποτὲ μὲν λέοντα γράφουσι, ποτὲ δὲ τρεῖς ὑδρείας μεγάλας, ποτὲ δὲ οὐρανὸν καὶ γῆν, ὕδωρ ἀναβλύζουσαν· λέοντα μὲν, ἐπειδὴ ὁ ἥλιος εἰς * λέοντα γενόμενος, πλείονα τὴν ἀνάβασιν τοῦ * νείλου ποιεῖται. ὥστε * ἐμμένοντος τοῦ ἡλίου τῷ ζωδίῳ τούτῳ, τὸ δίμοιρον τοῦ νέου ὕδατος πλημμυρεῖ πολλάκις. ὅθεν καὶ τὰς χολέδρας, καὶ τὰς εἰσαγωγεῖς τῶν ἱερῶν, κρηνῶν, λεοντομόρφους κατεσκεύαζον οἱ * τῶν ἱερατικῶν ἔργων προεστᾶται ἀφ' οὗ καὶ μέχρι νῦν κατ' εὐχὴν πλεονασμοῦ ὑγρότητος. *

Τρία δὲ ὑδρεῖα, ἢ οὐρανὸν καὶ γῆν ὕδωρ βλύζουσαν, τὸ μὲν ὑδρεῖον ὁμοιοῦντες καρδίᾳ * γλῶσσαν ἐχούσῃ. καρδίᾳ μὲν, ἐπειδὴ παρ' αὐτοῖς τὸ ἡγεμονικόν ἐστι τοῦ

1 λέοντι
2 ποιεῖται τοῦ θεοῦ
3 ἐμμένοντος
4 ἀρχαῖοι
5 καὶ ἐν χωρίων γέμοντες τὸν οἶνον ζῶον λέοντα
6 καρδίᾳ γλῶσσῃ

σώματος αὐτῇ. καθάπερ ὁ νεῖλος τῆς Αἰγυπτίας ἡγεμὼν καθέστηκε. γλώσσῃ δὲ, ὅτι διὰ παντὸς ἐν ὑγρῷ ὑπάρχουσαν ταύτην, καὶ γεννήτειραν τὸ εἶναι καλοῦσι. τρία δὲ ὑδρεῖα, καὶ οὔτε πλείονα, οὔτε ἥττονα, ἐπειδὴ ἡ τῆς ἀναβάσεως ἐργασία κατ' αὐτοὺς τριμερὴς ὑπάρχει, ἓν μὲν ἀπὸ τῆς γῆς* Αἰγυπτίας τάξαντες, ἐπειδή ἐστι καθ' αὐτὴν ὕδατος γεννητική. ἕτερον δὲ, ὑπὲρ τοῦ ὠκεανοῦ. καὶ γὰρ ἀπὸ τούτου ὕδωρ παραγίνεται εἰς Αἴγυπτον ἐν τῷ τῆς ἀναβάσεως καιρῷ. τρίτον δὲ ἀπὸ τῶν ὄμβρων, οἳ γίνονται κατὰ τὰ νότια τῆς Αἰθιοπίας μέρη, κατὰ τὸν τῆς ἀναβάσεως τοῦ νείλου καιρόν. ὅτι δὲ γεννᾷ ἡ Αἴγυπτος τὸ ὕδωρ, δυνατόν ἐστιν ἐντεῦθεν μαθεῖν. ἐν γὰρ τῷ λοιπῷ κλίματι τοῦ κόσμου, αἱ τῶν ποταμῶν πλημμύραι ἐν τῷ χειμῶνι ἀποτελοῦνται, ἀπὸ τοῦ συνεχῶν ὄμβρων τοῦ τοιούτου συμβαίνοντος. μόνη δὲ ἡ Αἰγυπτίων γῆ, ἐπεὶ μέση τῆς οἰκουμένης ὑπάρχει, καθάπερ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ ἡ λεγομένη κόρη, θέρους ἄγει τὴν τοῦ νείλου ἑαυτῇ ἀνάβασιν.

*αἰγύπτου

Quo modo Nili aſcenſum & exundationem.

Nili inſuper inundationem ſignificantes, quẽ Ægyptio nomine Nun , quod ſi interpreteris, nouum ſonat, appellant, interim Leonem pingunt, interim tres magnas hydrias, interim vero cœlum ac terram aquæ copiam ſcaturientem. Leonem quidem, quod cùm Sol Leonem ſubit, ampliorem Nili facit inundationem. Quandiu

enim Sol in hoc ſigno perſiſtit, ſæpenumero in duplum ipſius Nili aqua excreſcit. Vnde & tubos canalesq́; ſacrorum fontium, ſolent ii qui ſacris prȩſunt operibus, Leonis figura fabricari. Quapropter in hodiernum vſq; diem, dum pro immodica inundatione preces effundunt, Leonis ſigno vti ſolēt. Tres autem hydrias, aut cœlum & terram quæ aquæ copiam ſcaturiat, nilū perſimilem faciētes cordi lingua prædito. Cordi quidem, quoniam princeps hȩc & potiſsima apud ipſos habetur totius corporis pars, ſicut & Nil⁹ totius AEgypti dux eſt ac princeps. Linguæ autem, quod cùm hæc perpetuò in humido eſſe gaudeat, inſuper & ipſam genitricem cauſamq́; rerum ſtatus appellant. Tres porrò hydrias, & nec plures, nec pauciores pingunt, quòd triplex iuxta eorum ſentētiam ſit inundationis cauſſa effectrix. Vnam quidem AEgyptiæ terræ aſcribunt, quæ ex ſeſe aquam producit. Alteram Oceano, ex quo inundationis tempore aqua in AEgyptum exæſtuat. Tertiā imbribus, qui per id tēpus quo intumeſcit nilus, ad auſtrinas AEthiopiæ partes contingunt. Quod autem AEgyptus ex ſeſe aquam gignat, inde facile eſt deprehendere, quod cum in cæteris orbis tractibus hyeme ſoleant exundare flumina, idq́ue propter imbres copioſos & aſsiduos, ſola AEgyptiorū regio, quoniam totius orbis velut vmbilicus eſt ac media, non ſecus ac in oculo pupilla, æſtate ſibi inundationes Nili procreat.

Πῶς Αἴγυπτον γράφουσιν.

Αἴγυπτον δὲ γράφοντες, θυμιατήριον καιόμενον ζωγραφοῦσι, καὶ ἐπάνω καρδίαν, δηλοῦντες ὅτι ὡς ἡ τοῦ ζηλοτύπου καρδία, διαπαντὸς πυροῦται, οὕτω ἡ Αἴγυπτος ἐκ τῆς θερμότητος, διαπαντὸς ζωογονεῖ τὰ ἐν αὐτῇ ἢ παρ' αὐτῇ ὑπάρχοντα.

Quomodo AEgyptum deſignent.

AEgyptum autem deſignantes, conflagrantẽ acerrã pingunt,& ſupernè cor,illud innuentes, quod quemadmodum zelotypi cor in perpetuo æſtu ac flamma eſt, ſic AEgyptus quia immodicè calet, continenter quæ in ſe ſunt animat ac procreat.

Πῶς ἄνθρωπον μὴ ἀποδημήσαντα τῆς πατρίδος.

Ἄνθρωπον τῆς πατρίδος μὴ ἀποδημήσαντα σημαίνοντες, ὀνοκέφαλον ζωγραφοῦσιν, ἐπειδὴ οὔτε ἀκούει τινὸς ἱστορίας, οὔτε τῶν κατὰ ξένης γινομένων αἰσθάνεται.

Quomodo hominem qui è patria peregrè nunquam profectus sit.

Hominem qui nunquam solo natali relicto peregrinatus fuerit, significantes, Onocephalũ pingunt, quia nec vllam audit historiam, nec quæ apud exteras gentes fiunt, cognoscit.

Πῶς φυλακτήριον.

Φυλακτήριον δὲ γράφειν βουλόμενοι, δύο κεφαλὰς ἀνθρώπων ζωγραφοῦσι, τὴν μὲν τοῦ ἄρσενος, ἔσω βλέπουσαν, τὴν δὲ θηλυκὴν ἔξω· οὕτω γάρ, φασιν, οὐδὲν τῶν δαιμονίων ἐφάψεται· ἐπεὶ δὴ καὶ χωρὶς γραμμάτων, ταῖς δυσὶ κεφαλαῖς ἑαυτοὺς φυλακτηριάζουσι.

Quomodo tutelam ac præſidium.

Præſidium autem ac remedium innuere volentes, duo pingũt hominum capita, vnum maris intro aſpiciens, alterum fœminæ foras. Ita enim nullum dęmonem inuadere poſſe aſſerũt. Sic enim & ſine literis, duobus inquam capitibꝰ ſeſe ab omni diſcrimine & inſidiis tuentur.

Πῶς ἄνθρωπον ἄπλαστον γράφουσιν.

Ἄπλαστον δὲ ἄνθρωπον γράφοντες, βάτραχον ζωγραφοῦσιν· ἐπειδὴ τούτου ἡ γένεσις ἐκ τῆς τοῦ ποταμοῦ ἰλύος ἀποτελεῖται. ὅθεν καὶ ἔσθ' ὅτε ὁρᾶται τῷ μὲν ἑτέρῳ μέρει αὐτοῦ βατράχῳ, τῷ δὲ λοιπῷ γεώδει τινὶ ἐμφερής, ὡς καὶ *ἐκλιπόντι τῷ ποταμῷ ἐκλείποντι
*συνεκλιπεῖν. συνεκλείπειν

Quo modo imperfectum adhuc hominem, rudemq; ac informem fœtum demonstrent.

Hominem necdum omnibus in vtero membris efformatũ notantes, ranam pingunt, quòd hæc cùm ex limo fluminis procreetur, interdum altera quidẽ sui parte rana, altera terrestre quippiam videatur: adeò vt deficiente flumine, ipsa quoque deficiat.

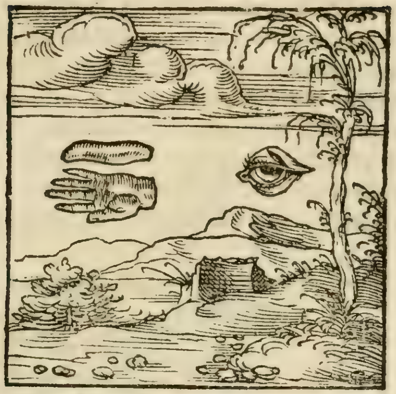

Πῶς ἄνοιξιν.

Ἄνοιξιν δὲ θέλοντες δηλῶσαι, λαγωὸν ζωγραφοῦσι, διὰ τὸ πάντοτε τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀνεῳγότας ἔχειν τοῦτο τὸ ζῷον.

Quo modo apertũ ac patens quippiam.

Patulum autem quippiam ſignificare volentes, leporem pingunt, quòd ſemper apertos habeat oculos hoc animalis genus.

Πῶς τὸ λέξειν.

Τὸ λέγειν δὲ γράφοντες γλῶσσαν ζωγραφοῦσι, καὶ ὕφαιμον ὀφθαλμόν, τὰ μὲν πρωτεῖα τῆς λαλιᾶς τῇ γλώσσῃ μερίζοντες, τὰ δευτερεῖα δὲ ταύτης τοῖς ὀφθαλμοῖς. οὕτω γὰρ οἵ *τε λόγοι τελείως γε
τῆς ψυχῆς καθεστήκασι, πρὸς τὰ κινήματα αὐτῆς συμμεταβάλλοντες, εἴπερ καὶ ἑτέρα λαλιὰ παρ' Αἰγυπτίοις ὀνομάζεται. ἑτέρως δὲ τὸ λέγειν σημαίνοντες, γλῶσσαν καὶ χεῖρα ὑποκάτω γράφουσι, τῇ μὲν γλώσσῃ τὰ πρωτεῖα τοῦ λόγου φέρειν δεδωκότες, τῇ δὲ χειρί, ὡς τὰ τῆς γλώσσης βουλήματα *ἀνυούσῃ, τὰ δεύτερα. ἀναλυούσης

Quo modo sermonem.

Sermonem porro designantes, linguam pingunt, subtusq; cruentum oculum: primas quidē sermonis partes linguæ, secundas verò oculis

tribuentes. Sic etenim perfectè consistunt ipsius animi sermones, cum ad eius motus sensaq; accómodantur ac variantur: pręsertim quum apud AEgyptios animus, alter sermo nominetur. Quin & aliter sermonem innuentes, linguam subtusq; manum pingunt: linguę quidem primas in loquendo adscribentes, manui vero, vt quæ linguæ placita exequatur, secūdas parteis.

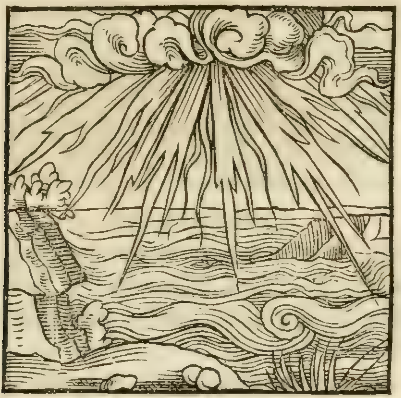

Πῶς ἀφωνίαν.

Ἀφωνίαν δὲ γράφοντες, ἀριθμὸν, χίλια ἐνενήκοντα πέντε γράφουσιν, ὅς ἐξ ἱερῦς ἐστὶ χρόνου ἀριθμὸς, ἐκ τ'ξε. ἡμερῶν τοῦ ἔτους ὑπάρχοντος· ἐφ' ὃν χρόνον μὴ λαλῆσαν τὸ παιδίον, σημαίνουται ὡς παρὰ τὸ πολισμένον τῇ γλώσσῃ.

Quomodo ſilentium.

At ſilētiū ſignificantes, numerū MLXXXXV. pingunt, qui triennii numerus eſt, ſi ex trecētis ſexaginta quinque diebus annus conſtituatur: intra quod tempus cùm non loquatur puellus, indicatur eum lingua præpeditum.

Πῶς φωνὴν μακρέθεν.

Φωνὴν δὲ μακρόθεν βουλόμενοι δηλῶσαι, ὃ καλεῖται παρ' Αἰγυπτίοις οὐαιὲ, ἀέρος φωνὴν γρά-φουσι, τουτέστι βροντὴν, ἧς οὐδὲν καταφθέγγεται μεῖ-ζον, ἢ δυναμικώτερον.

Quo modo vocem remotam.

Vocem remotam volentes ſignificare, quod AEgyptiis væè dicitur, ſonitum pingunt aeris, hoc eſt tonitru, quo nihil quicquam maius aut vehementius reſonat.

Πῶς ἀρχαιογονίαν.

Ἀρχαιογονίαν δὲ γράφοντες παπύρου ζωγραφοῦσι δεσμὴν, διὰ τούτου δηλοῦντες τὰς πρώτας τροφάς· τροφῶν γὰρ οὐκ ἄν τις εὕροι, ἢ γονῆς ἀρχήν.

Quo modo antiquam originem.

Antiquam originem notantes, papyri fasciculum pingunt, hoc primam indicantes educationem, cuius sicut & geniturae non facilè quis initium inuenerit.

Πῶς γεῦσιν.

Γεῦσιν δὲ δηλοῦντες, ἀρχὴν στόματος ζωγραφοῦσιν, ἐπειδὴ πᾶσα γεῦσις μέχρι ταύτης σώζεται· γεῦσιν δὲ λέγω τελείαν. γεῦσιν δὲ μὴ τελείαν δηλοῦντες, γλῶσσαν ἐπὶ ὀδόντων ζωγραφοῦσιν, ἐπειδὴ πᾶσα γεῦσις τούτοις τελεῖται.

Quo modo gustum.

Gustũ innuentes, oris initiũ pingunt. Omnis enim gustus eo vsque retinetur. Gustum autem perfectum intelligo. Nam ad innuendum gustũ imperfectum linguam admotam dentibus pingunt: his enim omnis absoluitur gustus.

Πῶς ἡδονήν.

ἀριθμοὺς Ἡδονὴν δὲ δηλῶσαι βουλόμενοι, δεκαὲξ* ἀριθμὸν γράφουσιν· ἀπὸ γὰρ τούτων τῶν ἐτῶν ἀρχὴν τῆς πρὸς γυναῖκας συνουσίας καὶ πρὸς τέκνα γενέσεως, οἱ ἄνδρες ἔχουσι.

Quo modo voluptatem.

Voluptatem demonſtrare volentes, ſedecim numerum pingunt : ab eo ſiquidem annorũ numero, incipiunt viri cóſuetudine capi mulierũ, ac procreandæ ſobolis deſiderio.

Πῶς συνουσίαν.

Συνουσίαν δὲ δηλοῦντες, δύο δεκαὲξ ἀριθμὸν γράφουσιν· ἐπειδὴ γὰρ δεκαὲξ ἡδονὴν εἴπομεν εἶναι· ἡ δὲ συνουσία ἐκ δύο ἡδονῶν συνέστηκεν, ἔκ τε τοῦ ἀνδρὸς καὶ τῆς γυναικός, διὰ τοῦτο τὰ ἄλλα δεκαὲξ προσγράφουσι.

Quo modo concubitum.

Eundem numerum xvi. geminum pingunt, vbi viri fœminæq; cõgressum significare volũt. Cũ enim voluptas, vt diximus, à sexto decimo anno sumat initium, congressus autem duplici constet, maris inquã ac fœminæ, voluptate, propterea non immerito alia sedecim adscribunt.

Πῶς ψυχὴν ἐνταῦθα πολὺν χρόνον διατρίβουσαν.

δὲ Ψυχὴν *ἐνταῦθα πολὺν χρόνον διατρίβουσαν βουλόμενοι γράψαι, ἢ πλημμύραν, φοίνικα τὸ ὄρνεον ζωγραφοῦσι. ψυχὴν μὲν, ἐπειδὴ πάντων τῶν ἐν τῷ κόσμῳ πολυχρονιώτατον ὑπάρχει τοῦτο τὸ ζῷον· πλημμύραν δὲ, ἐπειδὴ ἡλίου ἐστὶν ὁ φοῖνιξ σύμβολον, οὗ μηδέν ἐστι πλεῖον κατὰ τὸν κόσμον. πάν-
πάντα των γὰρ ἐπιβαίνει, καὶ *πάντας ἐξερευνᾷ ὁ ἥλιος. εἶθ' οὕτω πολὺς ὀνομασθήσεται.

Quo modo animam longo hic tempore agentẽ.

Animã quę diutiſsimè in hac vita morã traxerit, aut etiam inundationem cõmõſtrare volentes, Phœnicem auem pingunt. Anima quidẽ,

quòd omnium quæ toto orbe ſunt animãtium, hoc maximè diuturnę vitę eſt. Inundationem verò, quod velut ſignum Solis ſit phœnix, quo nihil in orbe maius, cum omnia ſubeat, omnes ſcrutetur & diſquirat. Atque adeo πολὺς hoc eſt multus vocitari ſolet.

Πῶς τὸν χρονίως ἀπὸ ξένης ἐπιδημοῦντα.

Καὶ τὸν χρονίως δὲ ἀπὸ ξένης ἐπιδημοῦντα δηλοῦντες, πάλιν φοίνικα τὸ ὄρνεον ζωγραφοῦσιν. οὗτος γὰρ εἰς Αἴγυπτον ἐπὰν ὁ χόνος τῆς μοιριδίου αὐτὸν καταλαμβάνειν μέλλῃ, διὰ πεντακοσίων ἐτῶν παραγίνεται, καὶ ἀποδοὺς ἐὰν φθάσῃ ἐν τὸς τῆς *Αἰγυπτίας τὸ χρεὼν, κηδεύεται μυστικῶς, καὶ ὅσα ἐπὶ τῶν ἄλλων ἱερῶν ζώων Αἰγύπτιοι τελοῦσι, ταῦτα καὶ ἐπὶ τοῦ φοίνικι ὑπάρχειν ὀφείλει. λέγεται γὰρ μᾶλλον τῶν ἄλλων ἀνθρώπων ἡλίῳ χαίρειν

Αἰγύπτου

ὑπ' Αἰγυπτίων· διὸ καὶ τὸν Νεῖλον αὐτοῖς πλημμυρεῖν, ἀπὸ τῆς θερμότητος τούτου τοῦ θεοῦ, περὶ οὗ σοι μικρὸν ἔμπροσθεν ὁ λόγος ἀποδοθήσεται *παρ' ἡμῶν.

Quo modo eum qui serò tandem è regione peregrina ad suos redeat.

Quin & eum innuentes qui longo tempore peregrinatus tandem in solum natale remeet, rursum phœnicem auem pingunt. Hęc enim in Ægyptum, cum tempus mortis instat, quingentesimo demum anno regreditur: vbi si naturæ debitum persoluerit, magna solennitate ac ritu funeratur. Quæcunq; enim in cæteris sacris animantibus religiosè obseruant Ægyptii, ea & phœnici tribui debent. fertur siquidem Sole magis apud Ægyptios gaudere, quàm apud cæteras gentes. ideoq; Nilum ipsis ex huius Dei calore inundare, cuius rei paulò antè à nobis ratio reddita est.

Πῶς καρδίαν γράφουσι.

Καρδίαν βουλόμενοι γράφειν, ἶβιν ζωγραφοῦσι· τὸ γὰρ ζῶον, ἑρμῇ ᾠκείωται, πάσης καρδίας καὶ λογισμοῦ δεσπότῃ, *ἐπεὶ καὶ ἡ ἶβις αὐτὸ καθ' ἐπειδὴ ἡ
αὐτὸ τῇ καρδίᾳ ἐστὶν *ἐμφερής· περὶ οὗ λόγος ἀμερής
ἐστὶ πλεῖστος παρ' Αἰγυπτίοις φερόμενος.

Quomodo cor pingunt.

Cor volentes indicare, Ibin pingunt, quod quidem animal Mercurio attributum ac dicatũ est, cordis omnisq; rationis præsidi & moderatori. Nã & Ibis per se ipsa magna ex parte cordi adsimilis est, de qua re plurimi apud Ægyptios agitantur sermones.

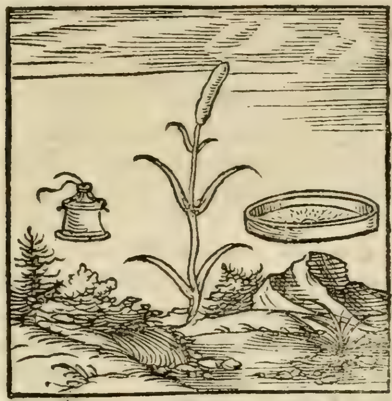
Πῶς παιδείαν.

Παιδείαν δὲ γράφοντες, οὐρανὸν δρόσον βάλλοντα ζωγραφοῦσι, δηλοῦντες ὅτι ὥσπερ ἡ δρόσος πίπτουσα, εἰς πάντα τὰ φυτὰ χωρεῖ, καὶ τὰ μὲν φύσιν ἔχοντα ἁπαλύνεσθαι, ἁπαλύνει, τὰ δὲ σκληρὰ μένοντα ἐκ τῆς ἰδίας φύσεως ἀδυνατεῖ τὸ αὐτὸ τοῖς ἑτέροις ἐκτελεῖν· οὕτω καὶ ἐπὶ τῶν ἀνθρώπων, ἡ μὲν παιδεία κοινὴ καθέστηκεν, ἣν ὥσπερ ὁ μὲν εὐφυὴς ὡς δρόσον ἁρπάζει, ὁ δὲ ἀφυὴς ἀδυνατεῖ τοῦτο δρᾶσθαι.

Quo modo eruditionem ac doctrinam.

Doctrinam autem indica ntes, cœlum pingũt rorem fundens, innuẽtes quòd quemadmodum ros decidens, in omnes quidem plantas diffunditur, at eas duntaxat mollit quæ eius naturæ ſunt vt molliri poſsint, cæteras vero quæ ſuap-

te natura duræ ſunt, non item: ſic & doctrina communiter ad omnes pertingit homines, quã quiſquis felici natus eſt ingenio, vt rorem arripit, qui vero ingenii facultate deſtituitur, idem efficere non valet.

Πῶς Αἰγύπτια γράμματα.

Αἰγύπτια δὲ γράμματα δηλοῦντες, ἢ ἱερογραμματέα, ἢ πέρας, μέλαν καὶ κόσκινον, καὶ σχοινίον ζωγραφοῦσιν· Αἰγύπτια μὲν γράμματα, διὰ τὸ ἐν τούτοις πάντα τὰ παρ' Αἰγυπτίοις γραφόμενα ἐκτελεῖσθαι. σχοίνῳ γὰρ γράφουσι, καὶ οὐκ ἄλλῳ τινί· κόσκινον δὲ, ἐπειδὴ τὸ κόσκινον πρῶτον ὑπάρχον σκεῦος ἀρτοποιίας, ἐκ σχοίνου γίνεται. δηλοῦσιν οὖν ὅτι πᾶς ὁ ἔχων τὴν τροφὴν, μαθήσεται τὰ γράμματα, ὁ δὲ μὴ ἔχων, ἑτέρᾳ τέχνῃ χρήσεται· ἀφ' οὗ καὶ

ἡ παιδεία παρ' αὐτοῖς σβῶ καλεῖται, ὅπερ ἐστὶν ἑρμηνευθὲν, πλήρης τροφή. ἱερογραμματέα δὲ, ἐπειδὴ ζωὴν καὶ θάνατον οὗτος διακρίνει. ἔστι δὲ παρὰ τοῖς ἱερογραμματεῦσι βίβλος ἱερὰ καλουμένη ἀμβρῆς, δι' ἧς κρίνουσι τὸν κατακλιθέντα ἄῤῥωστον πότερον ζώσιμός ἐστιν, ἢ οὔ, τοῦτο ἐκ τῆς κατακλίσεως τοῦ ἀῤῥώστου σημειούμενοι. πέρας δὲ, ἐπειδὴ
ὁ *μαθὼν γράμματα εἰς ὅρμον ζωῆς εὔδιον ἐλήλυθεν, οὐκέτι πλανώμενος τοῖς τοῦ βίου κακοῖς.

Quo modo Ægyptias literas.

Cæterùm AEgyptias literas, aut ſacrum ſcribam, aut finem innuentes, atramentum, cibrum & iuncum pingunt. AEgyptias quidem literas, quod his omnis apud eos ſcriptura cópleatur. Iunco enim, & non alio quopiam ſcribunt. Cribrum verò appingũt, quoniam hoc cùm primũ ſit panis conficiendi inſtrumentum, ex iunco fit. Innuunt itaque, cuicunq; victus ſuppetit, eum literarum ſtudiis animum adiuncturum: cui verò non ſuppetit, aliis vacaturum artibus. Vnde & apud eos eruditio Sbo vocatur, quod nomen ſi interpreteris plenum alimentum ſonat. Sacrũ autem ſcribam, quoniam hic vitam mortemq; dignoſcit. Nam eſt apud ſacros ſcribas liber, ſacram ambrem appellant, cuius ope iudicium de ægroto decumbente ferunt, ſit vitalis, nécne, id ex ægri decubitu ſignis quibuſdam perſpicientes. Finem denique, quoniam qui literas didicit, ad tranquillum vitæ portum peruenit, non iam vitæ incommodis oberrans aut fluctuans.

Πῶς ἱερογραμματέα.

Ἱερογραμματέα δὲ πάλιν, ἢ προφήτην, ἢ ἐνταφιαστὴν, ἢ σπλῆνα, ἢ ὄσφρησιν, ἢ γέλωτα, ἢ πταρμὸν, ἢ ἀρχὴν, ἢ δικαστὴν βουλόμενοι γράφειν, κύνα ζωγραφοῦσιν. Ἱερογραμματέα μὲν, ἐπειδήπερ τὸν βουλόμενον ἱερογραμματέα τέλειον γίνεσθαι, χρὴ πολλὰ μελετᾶν, ὑλακτεῖν τε συνεχῶς, καὶ ἀπηγριῶσθαι μηδενὶ χαριζόμενον, ὥσπερ οἱ κύνες.

Προφήτην δὲ, ἐπειδὴ ὁ κύων ἀτενίζει παρὰ τὰ ἄλλα τῶν ζώων εἰς τὰ τῶν θεῶν εἴδωλα, καθάπερ προφήτης. Ἐνταφιαστὴν δὲ τῶν ἱερῶν, ἐπειδὴ καὶ οὗτος γυμνὰ καὶ ἀνατετμημένα * θεωρεῖ τὰ ὑπ' αὐτοῦ κηδευόμενα εἴδωλα. θεωρεῖται Σπλῆνα δὲ, ἐπειδὴ τοῦτο τὸ ζῶον μόνον παρὰ τὰ ἕτερα, ἐλαφρότερον ἔχει· εἴτε θάνατος αὐτῷ, ἢ μανία περιπέσοι ἀπὸ τοῦ σπληνὸς γίνεται. καὶ οἱ θεραπεύοντες δὲ τὸ ζῶον τοῦτο ἐν ταῖς

καρδίαις *κηδείαις, ἐπειδὰν μέλλωσι τελευτᾷν, ὡς ἐπίπαν τὸ πλεῖστον σπληνικοὶ γίνονται. ὀσφραινόμενοι γὰρ δὲ τῆς ἀνατεμνομένου κυνὸς ἀποφορᾶς, πάσχουσιν ἀπὸ τούτου. ὄσφρησιν δὲ καὶ γέλωτα καὶ πταρμὸν, ἐπειδὴ οἱ τέλειοι σπληνικοὶ, οὔτε ὀσφραίνεσθαι, οὔτε γελᾷν, οὔτε μὴν πτάρνυσθαι δύνανται.

Quomodo ſacrum ſcribam.

Rurſum ſacrum ſcribam, aut vatem, aut veſpillonem, aut ſplenem, aut odoratū, aut riſum, aut ſternutationem, aut magiſtratum, aut iudicē volentes ſignare, canem pingunt. Sacrum quidē ſcribam, quoniam quicunq; voluerit, vt par eſt & abſolutiſsimè hoc fungi munere, eum oportet multa meditari, aſsidueq; omnibus canum more allatrare, & ferum eſſe, nulliq; gratificari. Vatem autem, quòd canis pręter cætera animantia fixis in deorum ſimulacra, non ſecus ac vates conſueuere, intentisq; proſpiciat oculis. Sacrorum vero pollinctorem, quod & hic nuda & reſecta, quibus iuſta facit, ſimulacra cōtempletur. Splenem, quoniam hunc inter cætera animalia canis leuiſsimum habet: & ſiue ei mors, ſiue rabies acciderit, ex ſplene id contingit. Enimuero & qui eius funus procurant, vbi morituri ſunt, magna ex parte ſplenetici fiunt. Siquidem graui illo halitu & vapore qui ex inciſo diſſectoq; cane prouenit, inficiũtur. Odoratum porrò, riſum ac ſternutamētum, quoniam qui abſolutè ſplenetici ſunt, nec odorari poſſunt, nec ridere, neque etiam ſternutare.

Τίνι τρόπῳ δηλοῦσιν ἀρχὴν ἢ δικαστήν.

Ἀρχὴν δὲ, ἢ δικαστὴν ἐπὰν γράφωσι προστιθέασι τῷ κυνὶ καὶ βασιλικὴν στολὴν παρακειμένην σχῆμα γυμνόν· διότι ὥσπερ ὁ κύων, καθάπερ προεῖπον, εἰς τὰ τῶν θεῶν εἴδωλα ὀξυωπεῖ, οὕτω καὶ ὁ ἄρχων δικαστὴς ὤν, ἐν τοῖς παλαιοτέροις χρόνοις γυμνὸν ἐθεώρει τὸν βασιλέα· διὸ καὶ ὑπὲρ τούτου προσπεριποιοῦσι τὴν βασιλικὴν στολήν.

Quonam modo magiſtratum innuant, aut iudicem.

Magiſtratum verò aut iudicem cùm deſignãt, appingunt cani & regiam veſtem, nudæ figuræ appoſitã, propterea quod vt canis, quemadmodum ſuprà dixi, in deorũ ſimulacra acutiſsimis intuetur oculis : ſic & magiſtratus, qui & iudex erat, vetuſtioribus temporibus nudum regẽ ſpe-

ctabat. Ac propterea regiam cani prætextam adiiciunt.

Πῶς σημαίνουσι παστοφόρον.

Παστοφόρον δὲ σημαίνοντες, φύλακα οἰκίας ζωγραφοῦσι, διὰ τὸ ὑπὸ τούτου φυλάττεσθαι τὸ ἱερόν.

Quo modo ſignificent eum qui ſacrum pallium geſtat.

Significantes eum qui ſacrum geſtat pallium, domus cuſtodem pingunt, quod ab eo ſacrum cuſtodiatur.

Πῶς ἐμφαίνουσιν ὡροσκόπον.

Ὡροσκόπον δὲ δηλοῦντες, ἄνθρωπον τὰς ὥρας ἐσθίοντα ζωγραφοῦσιν, οὐχ' ὅτι τὰς ὥρας ἐσθίει ὁ ἄνθρωπος· οὐ γὰρ δυνατόν· ἀλλ' ἐπειδὴ αἱ τροφαὶ τοῖς ἀνθρώποις ἀπὸ τῶν ὡρῶν πορίζονται.

Quomodo eum qui horarum rationem obſeruat, exprimunt.

Horarum inſpectorem demonſtrantes, hominem pingunt horis veſcentem, non quòd horas homo comedat (id enim haudquaquam fieri poteſt) ſed quod hominib⁹ cibi ſtatis horis parentur & apponantur.

Πῶς δηλοῦσιν ἁγνείαν.

Ἁγνείαν δὲ γράφοντες, πῦρ καὶ ὕδωρ ζωγραφοῦσιν, ἐπειδὴ διὰ τούτων τῶν στοιχείων πᾶς καθαρμὸς ἐκτελεῖται.

Quo modo puritatem innuant.

Puritatem notantes, ignem & aquam pingunt, quòd his elementis omnis lustratio fiat atque expiatio.

Πῶς αἰνίττονται ἀθέμιτον, ἢ καὶ μῦσος.

Ἀθέμιτον δὲ δηλοῦντες, ἢ καὶ μῦσος, ἰχθὺν ζω-
γραφοῦσι, διὰ τὸ τὴν *ζύτων βρῶσιν μισεῖσθαι καὶ τούτου
*μεμιᾶσθαι ἐν τοῖς ἱεροῖς· κενοποιὸν γὰρ ἰχθὺς πᾶς, μεμιάνθαι
καὶ ἀλληλοφάγον.

Quemadmodum latenter rem nefandam atque abominandam indicent.

Nefarium autem innuentes, aut etiam abominationem, piſcem pingunt, quod horũ eſum qui in ſacris verſantur abhorreant atque execrentur. Eſt enim eius naturæ piſcis omnis, vt quæ offenderit exhauriat, inque ſuum ipſe genus ſæuiat.

Πῶς γράφουσι στόμα.

Στόμα δὲ γράφοντες, ὄφιν ζωγραφοῦσιν, ἐπειδὴ ὁ ὄφις οὐδενὶ ἑτέρῳ τῶν μελῶν ἰσχύει εἰ μὴ τῷ στόματι μόνον.

Quo modo os pingunt.

Os significantes, serpentem pingunt, quoniã serpens nullo alio membro valet, nisi ore.

Πῶς ἀνδρεῖον μετὰ σωφροσύνης.

Ἀνδρεῖον δὲ μετὰ σωφροσύνης δηλοῦντες, ταῦρον *ὑγιᾶ φύσιν ἔχοντα ζωγραφοῦσι. θερ μανικώτατον γὰρ ὑπάρχει τὸ ζῶον κατὰ *μόριον· ὥστε ἅπαξ εἰς *θήλειαν φύσιν καθεὶς τὸ ἑαυτοῦ, καὶ δίχα πάσης κινήσεως σπερμοβολεῖ· ἐὰν δέ ποτε διαμάρτῃ τῆς φύσεως, καὶ εἰς ἕτερον τόπον τοῦ σώματος τῆς βοὸς ἐρείσῃ τὸ αἰδοῖον, τηνικαῦτα τῇ ὑπερβαλλούσῃ εὐτονίᾳ τιτρώσκει τὴν θήλειαν· ἀλλὰ καὶ σώφρων ἐστί, διὰ τὸ μηδέποτε τοῦ θήλεος ἐπιβαίνειν μετὰ τὴν σύλληψιν.

ὑγιῆ
τὸ μόρ
τὴν θήλ

Quo modo fortem ſimul & temperantem.

Fortitudınem cum temperantia coniunctam innuentes, taurum integra corporis cõſtitutione preditum pingunt. Calidıſsimum enim eſt

huic animali membrum, ita vt ſemel eo in fœminæ vuluam immiſſo, vel abſque vllo motu ſemẽ effutiat. Quod ſi quando à vulua vaccæ aberrans, in aliam corporis partem membrũ intenderit, tum eius immodica intentione vaccã vulnerat. Quin & temperans eſt: quippe cum nunquam poſt conceptum, vaccam ineat.

Πῶς ἀκοήν.

Ἀκοὴν δὲ γράφοντες, ταύρου ὠτίον ζωγραφοῦσιν· ἐπειδὰν γὰρ ἡ θήλεια ὀργῶσα πρὸς σύλληψιν ᾖ (ὀργᾷ δὲ οὐ πλεῖον ἢ ἐφ' ὥρας τρεῖς) τότε μυκᾶται μέγιστον· ἐν αἷς μὴ παραγινομένου τοῦ ταύρου, συμμύει τὴν φύσιν, μέχρι τῆς ἑτέρας συνόδου· ὃ δὴ σπανίως γίνεται· ἀκούει γὰρ ὁ ταῦρος ἀπὸ πολλοῦ διαστήματος, συνιείς τε ὀργᾷν διὰ δρόμου παραγίνεται ἐν τῇ συνουσίᾳ, τοῦτο μόνον παρὰ τὰ ἕτερα

τῶν ζώων ποιῶν.

Quo modo auditum.

Auditum autem demonſtrantes, tauri auricu lam pingunt. Vbi enim concipiendi deſiderio exardet ac ſtimulatur vacca (exardet autem nō ampliùs quàm per tres horas) tunc vehementer mugit: quo tempore niſi taurus acceſſerit, ad alium vſq; cōgreſſum vas genitale claudit: quod ſanè rarò accidit. Audit enim protinus vel ex longiſsimo interuallo taurus, cumq; eam intelli gat venere excitari, mox accurrit: id quod ſoli huic ex omnibus animantibus in congreſſu peculiare eſt.

Πῶς αἰδοῖον ἀνδρὸς πολυγόνου.

Αἰδοῖον δὲ ἀνδρὸς πολυγόνου δηλοῦντες, τράγον

ζωγραφοῦσιν, οὐκέτι δὲ ταῦρον, ἐπειδὴ οὗτος μὲν μέχρις οὗ ἐνιαύσιος γένηται, οὐ βιβάζει. τράγος δὲ ἑβδομαῖος μετὰ τὴν γένεσιν γενόμενος, ὀχεύει, ἄγονον μὲν καὶ ἄσπορον ἀποκρινόμενος σπέρμα, βιβάζει δὲ ὅμως πρῶτον τῶν ἄλλων ζώων.

Quò modo penem fœcundi & semine abundantis hominis.

At vero penem fœcundi hominis monstrantes, non iam taurum, sed hircum pingunt. Ille enim antequam annum attigerit, coire non solet; hic septem statim post ortum diebus congreditur, infœcundum quidem & genituræ minimè accommodum semen excernens. Prius tamen ac celerius cæteris animantibus coit.

Πῶς δηλοῦσιν ἀκαθαρσίαν.

Ἀκαθαρσίαν δὲ γράφοντες, ὄρτυγα ζωγραφοῦσιν, ἐπειδὴ ἐπ' ἀνατολὴν ἐρχομένης τῆς σελήνης, ἀτενίζων εἰς τὴν θεὸν, κραυγὴν ποιεῖται, οὐκ εὐλογῶν αὐτὴν, οὐδὲ εὐφημῶν. σημεῖον δὲ τούτου ἐναργέστατον· τοῖς γὰρ ἐμπροσθίοις αὐτοῦ σκέλεσιν ἀνορύσσων τὴν γῆν, ζωγραφεῖ ἑαυτοῦ τὰς κόρας, ὥσπερεὶ ἀγανακτῶν, καὶ μὴ βουλόμενος ἰδεῖν τὴν τοῦ θεοῦ ἀνατολήν. τὰ δ' αὐτὰ ποιεῖ καὶ ἐπὶ τοῦ ἡλίου θείου ἀπὸ ἀνατολῆς. διόπερ οἱ ἀρχαῖοι βασιλεῖς, τοῦ ὡροσκόπου σημαίνοντος αὐτοῖς τὴν ἀνατολὴν, ἐπικαθίσαντες τούτῳ τῷ ζώῳ, διὰ μέσου αὐτοῦ ὥς τινων γνωμόνων, τὴν τῆς ἀναβολῆς ἀκρίβειαν ἐγνώριζον. διὸ καὶ οἱ ἱερεῖς τοῦτο μόνον τῶν ζώων ἀσφράγιστον ἐσθίουσιν· ἐπειδὴ ἀντιδικίαν τινὰ πρὸς τὴν θεὸν ἔχον φαίνεται. καὶ γὰρ κατὰ τὴν *ἐρημίαν, οὗ* ἂν λάβηται

ἔρημον ἐὰν

ὑδραγωγοῦ τόπου πιὼν, τοῖς χείλεσιν ἀνατα-ράσσει καὶ μιγνύει τῷ ὕδατι τὴν ὕλην, τοῖς δὲ ποσὶν εἰς αὐτὸ ἐπιπέμπει κόνιν, πρὸς τὸ μηδενὶ ἑτέρῳ ζώῳ τοῦτο πότιμον ὑπάρξαι, οὕτω πονηρὰ καὶ ἀπε-
ὄρτυγος χθὴς ἡ τοῦ *ὄρυγος ἐνομίσθη φύσις. οὐδὲ γὰρ οὐδὲ τοῦτο καθῆκον ἐργάζεται, τῆς θεοῦ αὐτῆς πάντα γεννώσης καὶ αὐξανούσης, ὅσα κατὰ τὸν κόσμον ἐστὶ χρήσιμα.

Quo modo innuunt immunditiam.

Porrò impurum ſceleſtumq; notantes animũ coturnicem pingunt: quoniam ad ortum accedente Luna, intentis in deam oculis proſpiciẽs, vociferatur, non ei bene dicens, nec fauſta acclamatione gratulationé ve proſequens. Cuius rei argumentum eſt apertiſsimum, quòd anterioribus cruribus terram effodiens, ſuas ipſius pupillas humi velut pingens defigit, quaſi indignabunda, inuitaq; deæ ortum aſpiciens. Idem quoq; in exortu dei, Solis inquam, efficit. Quapropter antiqui reges, cum ſibi ortum nunciaret horarum obſeruator, huic inſidentes animali per medium ipſumvelut Gnomones quoſdã, ortus rationem ac tẽpus accuratè certoque cognoſcebant: vnde & ſacerdotes ſolam hanc inter volucres non ſignatam comedunt, quod ſimultatem quandam cum dea exercere videatur. Etenim quemcunque in deſerto locum aquis ſcatentem nactus fuerit, poſteaquam biberit, labris turbat, lutumque aquę commiſcet, ac pedi-

bus in eam puluerem coniicit, idq; vt nulli alii animanti aqua ſit ad potum idonea. Adeò praua ac infeſta putatur coturnicis natura. Nam ne hoc quidem officium deę præſtat, cum ipſa omnia quæ toto orbe ſunt vtilia gignat, augeat ac vegetet.

Πῶς ἀφανισμόν.

Ἀφανισμὸν δὲ δηλοῦντες μῦν ζωγραφοῦσιν, ἐπειδὴ πάντα ἐσθίων, μιαίνει καὶ ἀχρειοῖ. Τῷ δ' αὐτῷ δὲ σημείῳ χρῶνται, καὶ κρίσιν θέλοντες γράψαι. πολλῶν γὰρ καὶ διαφόρων ἄρτων κειμένων, ὁ μῦς τὸν καθαρώτατον αὐτῶν ἐκλεξάμενος ἐσθίει· διὸ καὶ ἡ τῶν ἀρτοκόπων κρίσις ἐν τοῖς μυσὶ γίνεται.

Quomodo ſubuerſionem ac interitum.

Interitum ſignificantes, murem pingunt. Hic

enim omnia corrodens inquinat, & inutilia facit. Eodem verò & ſigno vtuntur, vt iudicium deſignent. Multis ſiquidem variiſq; appoſitis panibus, mus puriſsimum atq; optimũ delectu habito rodit. Propterea & piſtorum iudiciũ ex muribus ſumitur.

Πῶς ἰταμότητα.

Ἰταμότητα δὲ δηλοῦντες, μυῖαν ζωγραφοῦσιν, ὅτι συνεχῶς ἐκβαλλομένη, οὐδὲν ἧττον παραγίνεται.

Quo modo impudeniam.

Impudentiam notantes, muſcam pingunt, quòd hæc etſi crebrius abacta, nihilo minus accedat.

Πῶς γνῶσιν ζωγραφοῦσι.

Γνῶσιν δὲ ζωγραφοῦντες, μύρμηκα ζωγραφοῦσιν. ὃ γὰρ ἂν ἀσφαλῶς κρύψῃ ἄνθρωπος, οὗτος γινώσκει· οὐ μόνον δὲ, ἀλλὰ καὶ ὅτι παρὰ τὰ ἕτερα τῶν ζώων εἰς χειμῶνα ποριζόμενος ἑαυτῷ τροφὰς οὐ διαμαρτάνει τοῦ τόπου, ἀλλ' ἄπταιστος εἰς αὐτὸν παραγίνεται.

Quo modo cognitionem pingunt.

Cognitionem pingentes, formicam pingunt. Si quid enim homo tuto occultarit, hæc cognoscit. Nec hoc ſolùm nomine, ſed & quòd præter cętera animantia ſibi in hyemem cibos congerens, non aberrat à loco vbi cõdidit, ſed abſq; vllo errore ad ipſum peruenit.

Πῶς υἱὸν ζωγραφοῦσιν.

Υἱὸν δὲ βουλόμενοι γράψαι, χηναλώπεκα ζωγραφοῦσι. τοῦτο γὰρ τὸ ζῶον φιλοτεκνότατον ὑπάρχει· κἂν γὰρ διώκηταί ποτε εἰς τὸ συλληφθῆναι σὺν τοῖς τέκνοις, ὅ,τε πατὴρ καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ αὐθαιρέτως διδόασιν ἑαυτοὺς τοῖς κυνηγοῖς, ὅπως τὰ τέκνα διασωθῇ· δι᾽ ἥνπερ αἰτίαν τοῖς Αἰγυπτίοις ἔδοξε σεβάζειν τὸ ζῶον.

Quo modo filium pingunt.

Filium volentes ſignificare, vulpanſerem pingunt. Hoc enim animal maximè amans eſt liberorum. Si quando enim ipſum venator ſimul cum paruulis perſequatur, eo vſque vt capiatur & pater & mater, vltro ſe venatoribus dedunt, vt ſeruentur paruuli. Quam ob cauſam Ægy-

ptiis placuit, hoc animal in honore habere.

Πῶς ἄνουν.

Πελεκᾶνα δὲ γράφοντες, ἄνουν τε ἤδη καὶ ἄφρονα σημαίνουσιν, ἐπειδὴ δυνάμενος ἐν τοῖς ὑψηλοτέροις τόποις καταθέσθαι τὰ ἑαυτοῦ ᾠά, ὥσπερ καὶ τὰ λοιπὰ τῶν πετεινῶν, τοῦτο οὐ ποιεῖ ἀλλὰ κατὰ τὸ ἀνορύξας γῆν, ἐκεῖ κατατίθεται τὰ γεννώμενα. ὅπερ ἐπιγνόντες ἄνθρωποι, τῷ τόπῳ βοὸς ἀφόδευμα ξηρὸν περιτιθέασιν, ᾧ καὶ πῦρ *ὑποβάλλουσι. θεασάμενος δὲ ὁ πελεκᾶς τὸν καπνόν, τοῖς ἰδίοις πτεροῖς βουλόμενος ἀποσβέσαι τὸ πῦρ, ἐκ τῶν ἐναντίων κατὰ τὴν κίνησιν ἐξάπτει αὐτό· ὑφ' οὗ καὶ κατακαιόμενα τὰ ἑαυτοῦ πτερά, εὐσυλληπτότερος τοῖς κυνηγοῖς γίνεται. διὰ ταύτην τὴν αἰτίαν οὐκ ἐνομίσθη τοὺς ἱερέας ἐσθίειν αὐτοῦ, ἐπειδὴ ἅπαξ ἁπλῶς ὑπὲρ

ἐπεμβάλλουσι

λοιποὶ τέκνων ποιεῖται τὸν ἀγῶνα. Αἰγύπτιοι δὲ οἱ *πολλοὶ ἐσθίουσι, λέγοντες ὅτι μὴ κατὰ νοῦν τὴν μάχην, ὥσπερ οἱ χηναλώπεκες, ἀλλὰ κατὰ *εὔνοιαν ὁ πελεκὰν ποιεῖται. ἄνοιαν

Quo modo amentem.

Pelicanum autem pingentes, amentem simul ac imprudentē significant. Cùm enim cæterarū volucrum more posſit in locis editioribus oua reponere, id non facit: quin potiùs defoſſa terra, illic pullos collocat. Quod vbi deprehenderint homines, locum illum arido bouis ſtercore circumlinunt, cui & ignem ſubiiciunt. Pelican⁹ autem conſpecto fumo, dum pennis ſuis ignem vult extinguere, è contrario earum agitatione accendit. Quo cùm conflagrent eius alæ, facilè ab aucupibus capitur. Quam ob cauſſam non conſentaneum exiſtimarūt eo veſci ſacerdotes, cùm omnino pro liberis in diſcrimē ſeſe coniiciat. Vulgus tamen Ægyptiorum eo veſcitur, vt qui eum dicat non iudicio ac prudentia quadam, vt vulpanſeres, ſed beneuolentia duntaxat & mira in ſobolem pietate certamen hoc ſuſcipere.

Πῶς εὐχαριστίαν δηλοῦσι.

Εὐχαριστίαν *γάφοντες, κουκουφὰν ζωγραφοῦσι, διότι τοῦτο μόνον τῶν ἀλόγων ζώων ἐπειδὰν ὑπὸ τῶν γονέων ἐκζαφῇ, γηράσασιν αὐτοῖς τὴν αὐτὴν ἀνταποδίδωσι χάριν. ἐν ᾧ γὰρ ὑπ' αὐτῶν ἐξεζάφη τόπῳ, νεοσσίαν αὐτοῖς ποιήσας *ὕλλει αὐτῶν τὰ πτερὰ, ζοφάς τε χορηγεῖ, μέχρις οὗ πτεροφυήσαντες οἱ γονεῖς, βοηθεῖν ἑαυτοῖς δυνηθῶσιν· ὅθεν καὶ τῶν θείων σκήπτρων κουκουφὰ προτίμησίς ἐστι·

δὲ γραφ

τίλλει

Quomodo gratum indicant animum.

Gratum indicantes animum, Cucuphã pingunt, propterea quod ſolum hoc ex mutis animantibus, poſteaquam ab ipſis educatum fuerit, iiſdem ſenio confectis parem refert gratiam.

Quo enim loco ab ipsis enutrita est, eodem nidum ipsis extruit, pennis eorum euulsis, cibumque subministrat, donec renatis plumis parētes sibi ipsi opem ferre queant. Vnde & diuinorum sceptrorum cucupha insigne atque ornamentū apud eos esse solet.

Πῶς ἄδικον καὶ ἀχάριστον.

Ἄδικον δὲ καὶ ἀχάριστον, ἱπποτάμου ὄνυχας δύο κάτω βλέποντας γράφουσιν. οὗτος γὰρ ἐν ἡλικίᾳ γενόμενος, πειρᾶται τὸν πατέρα, πότερόν ποτε ἰσχύει μαχόμενος πρὸς αὐτόν. καὶ ἐὰν μὲν ὁ πατὴρ ἐκχωρήσῃ, τόπον αὐτῷ μερίσας, οὗτος πρὸς τὴν ἑαυτοῦ μητέρα *ἐπίγαμον ἥκει, καὶ ἐᾷ τοῦτον ζῆν, εἰ δὲ μὴ ἐπιτρέψει αὐτῷ ποιήσασθαι πρὸς τὴν μητέρα γάμον, ἀναιρεῖ αὐτόν, ἀνδρειότερος καὶ ἀκμαιότερος

Videtur legēdum. τὸν γάμον

ρος ὑπάρχων, εἰς δὲ τὸ κατώτατον μέρος ὄνυχας δύο ἱπποποτάμου, ὅπως οἱ ἄνθρωποι τοῦτο ὁρῶντες καὶ τὸν περὶ αὐτοῦ λόγον ἐπιγινώσκοντες, προθυμότεροι εἰς εὐεργεσίαν ὑπάρχωσι.

Quo modo iniuſtum & ingratum.

Iniuſtum verò atque ingratum, geminos equi fluuiatilis vngues deorſum vergentes pingunt. Hic enim cùm ad ætatis florem peruenerit, cum patre pugnans periculum facit, an præpolleat. Et ſi quidem pater ceſſerit, locum ei aſsignans, ipſe cum ſua ipſius matre connubium contrahit, & eum ſinit viuere. Quòd ſi non permittat pater eum matri iungi, ipſum cùm fortior ſit ac robuſtior, interimit. Cęterum ideo geminos eius vngues deorſum maximè inflexos pingũt, vt qui hoc vident homines, huiusq; cauſam intelligunt, ad beneficentiam procliuiores ſint.

Πῶς ἀχάριστον πρὸς τοὺς ἑαυτοῦ εὐεργέτας.

Ἀχάριστον καὶ μάχιμον τοῖς ἑαυτοῦ εὐεργέταις σημαίνοντες, περιστερὰν ζωγραφοῦσιν. ὁ γὰρ ἄρσην ἰσχυρότερος γενόμενος, διώκει τὸν ἑαυτοῦ πατέρα ἀπὸ τῆς μητρὸς, καὶ οὕτως αὐτῇ πρὸς γάμον μίσγεται. καὶ καθαρὸν δὲ τοῦτο τὸ ζῶον ὑπάρχειν δοκεῖ· ἐπειδὴ οὔσης λοιμώδους καταστάσεως, καὶ παντὸς ἐμψύχου τε καὶ ἀψύχου νοσωδῶς διατεθειμένου τοὺς ἐσθίοντας, τοῦτο μόνον οὐ μεταλαμβάνει τῆς τοιαύτης κακίας. διόπερ κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρὸν, οὐδὲν ἕτερον τῷ βασιλεῖ ἐν τροφῆς μέρει παρατίθεται, εἰ μὴ μόνον περιστερά· τὸ δὲ αὐτὸ τοῖς ἐν ἁγνείαις οὖσι, διὰ τὸ ὑπηρετεῖσθαι τοῖς θεοῖς. ἱστορεῖται δὲ, ὅτι οὐ χολὴν ἔχει τοῦτο τὸ ζῶον.

Quo modo ingratum in bene de ſe meritos.

Ingratum ac infeſtum iis à quibus beneficio affectus eſt ſignificantes, columbam pingunt. Mas enim vbi robuſtior euaſerit, ex conſortio matris patrem expellit, itaque ei connubio iungitur. Purum autem hoc animal eſſe videtur. Siquidem cum aeris conſtitutio peſtilens eſt, omniaque tam animata quàm inanima, ea afficiuntur, quotquot hoc veſcuntur animali, ſoli ab hac lue immunes ſeruantur. Ideoque eo tempore regi in cibo ſumendo nihil aliud præter columbas apponitur, idemque iis qui quod diis miniſtrent puri caſtique permanent. Traditur & hoc animal felle carere.

Πῶς τὸ ἀδύνατον γενέσθαι.

Ἀδύνατον δὲ γενέσθαι σημαίνοντες, πόδας ἀνθρώπου ἐν ὕδατι περιπατοῦντας ζωγραφοῦσιν. ἢ καὶ ἄλλως βουλόμενοι τὸ αὐτὸ σημαίνειν, ἀκέφαλον ἄνθρωπον περιπατοῦντα ζωγραφοῦσιν. ἀδύνατα δὲ ἀμφότερα ὑπάρχοντα, εὐλόγως εἰς τοῦτο παρειλήφασι.

Quo modo id quod fieri non potest.

Quod fieri nequeat, pedes hominis in aqua obambulantes pingunt. Atque aliter idem significare volentes, hominē absque capite gradientem pingunt: quorum vtrumque cum ex eorū numero sit quæ fieri nō possint, meritò ad hoc innuendum sumpta sunt.

Πῶς βασιλέα κάκιστον.

Βασιλέα δὲ κάκιστον δηλοῦντες, ὄφιν ζωγραφοῦσι κοσμοειδῶς ἐσχηματισμένον, οὗ τὴν οὐρὰν ἐν τῷ στόματι ποιοῦσι· τὸ δὲ ὄνομα τοῦ βασιλέως ἐν μέσῳ τῷ εἱλίσματι γράφουσιν, αἰνιττόμενοι γράφειν τὸν βασιλέα τοῦ κόσμου κρατεῖν. τὸ δὲ ὄνομα τοῦ ὄφεως παρ' Αἰγυπτίοις ἐστὶ μεισί.

Quo modo regem peſsimum.

Regem autem peſsimum ſignificantes, anguẽ pingunt in orbis figuram, cuius caudam ori admouent, nomen verò regis in media reuolutione ſcribunt, obſcurè innuentes ſe regem pingere orbi imperitantem. Porrò angui apud Ægyptios nomen eſt Meiſi.

Πῶς βασιλέα φύλακα.

Ἑτέρως δὲ βασιλέα φύλακα δηλοῦντες, τὸν μὲν ὄφιν ἐγρηγορότα ζωγραφοῦσιν. ἀντὶ δὲ τοῦ ὀνόματος τοῦ βασιλέως, φύλακα ζωγραφοῦσιν. οὗτος γὰρ φύλαξ ἐστὶ τοῦ παντὸς κόσμου καὶ ἑκάστοτε τὸν βασιλέα ἐπεγρήγορον εἶναι.

Quo modo regem custodem.

Aliter quoque regem custodem signãtes, anguem quidem vigilantem pingunt, sed pro regis nomine custodem adnectunt. Hic enim totius orbis custos est. Itaque regem assiduè vigilantem esse oportere.

Πῶς μηνύουσι κοσμοκράτορα.

Πάλιν δὲ τὸν βασιλέα κοσμοκράτορα νομίζοντες καὶ μηνύοντες, αὐτὸν μὲν ὄφιν ζωγραφοῦσιν. ἐν μέσῳ δὲ αὐτοῦ, οἶκον μέγαν δεικνύουσιν εὐλόγως· ὁ γὰρ βασίλειος οἶκος παρ᾽ αὐτοῦ * ἐν τῷ κόσμῳ.

Quo modo mundi notent dominum.

Rursus regem orbis moderatorem existimantes, & indicantes, ipsum quidem anguem pingunt, sed in eius medio magnam domum effingunt ac repræsentant: nec sanè absque ratione. regia enim domus quę ab eo regitur in mundo est.

Πῶς λαὸν πειθήνιον βασιλεῖ.

Λαὸν πρὸς βασιλέα πειθήνιον δηλοῦντες, μέλισσαν ζωγραφοῦσι· καὶ γὰρ μόνον τῶν ἄλλων ζώων, βασιλέα ἔχει, ᾧ τὸ λοιπὸν τῶν μελισσῶν ἕπεται πλῆθος, καθὸ καὶ οἱ ἄνθρωποι πείθονται βασιλεῖ. αἰνίττονται δὲ ἐκ τῆς τοῦ μέλιτος * ἐκ τῆς χρηστότητος καὶ
τοῦ κέντρου τοῦ ζώου δυνάμεως * χρηστὸν βασιλέα
ἅμα καὶ εὔτονον εἶναι πρὸς διοίκησιν.

Quomodo populum regi morigerum.

Populum principalibus iuſsis obſequentem innuentes, apem pingunt. Solæ enim hæ ex omni animantium genere regem habent, quem reliqua apum multitudo ſequatur, cuiq; non ſecus ac vulgus regi, obtemperet. Innuunt autem obſcurè, tum ex mellis inſigni vtilitate, tum ex vi quam in aculeo habet hoc animal, vtilem ſimul ac potentem eſſe ad res gerendas regem.

Πῶς βασιλέα μέρους κόσμου κρατοῦντα.

Βασιλέα δὲ οὐ τοῦ παντὸς κόσμου κρατοῦντα, μέρους δὲ βουλόμενοι σημῆναι, ἡμίτομον ὄφιν ζωγραφοῦσι, δηλοῦντες τὸν μὲν βασιλέα διὰ τοῦ ζώου, ἡμίτομον δὲ, ὅτι οὐ τοῦ παντὸς κόσμου.

Quo modo regem parti orbis imperantem.

Regem autem non toti orbi, ſed parti duntaxat imperantem volentes ſignificare, anguem dimidiatum pingunt, regem quidem per ipſum animal: non toti verò orbi imperantem, ex eo quod dimidiatus ſit, deſignantes.

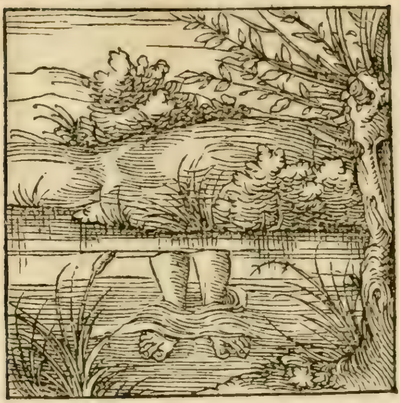

Πῶς παντοκράτορα.

Παντοκράτορα δ' ἐκ τοῦ τοῦ ζώου τελειώσεως σημαίνουσι, πάλιν τὸν ὁλόκληρον ὄφιν ζωγραφοῦντες, οὕτω παρ' αὐτοῖς τοῦ παντὸς κόσμου τὸ διήκον ἐστὶ πνεῦμα.

Quomodo latè rerum potientem.

Omnium autem moderatorem ex eiuſdem animalis perfectione ſignificant, rurſum integrũ pingentes anguem. Sic & apud eos ſpiritus eſt, qui per vniuerſum orbem permeat.

Πῶς γναφέα.

Γναφέα δὲ δηλοῦντες, δύο πόδας ἀνθρώπου ἐν ὕδατι ζωγραφοῦσι. τοῦτο δὲ ἀπὸ τῆς τοῦ ἑρμοῦ ὁμοιότητος δηλοῦσι.

Quo modo fullonem.

Fullonem indicantes, geminos hominis pedes in aqua pingunt: id quod ex Mercurii similitudine indicant.

Πῶς μῆνα.

Μῆνα δὲ γράφοντες, σελήνης σχῆμα, καθὸ καὶ πρό-
κειται, ἔχον εἴκοσι καὶ ὀκτὼ ἡμέρας ἰσημερινὰς μό-
νας, ἐξ εἰκοσιτεσσάρων ὡρῶν τῆς ἡμέρας ὑπαρχού-
σης, ζωγραφοῦσι, καθ' ἃς καὶ ἀνατέλλει· ταῖς δὲ
λοιπαῖς δύο, ἐν δύσει ἐστί.

Quo modo menſem.

Menſem autem exprimentes, Lunæ figuram eodem qui ſupra expoſitus eſt, habitu pingunt, cõplectentem octo & viginti dies æquinoctiales duntaxat, die ex viginti quatuor horis conſtituto, quibus & exoritur in noſtro apparẽs hemiſphærio: reliquis vero duobus in occaſu eſt.

Πῶς ἅρπαγα, ἢ πολύγονον, ἢ μαινόμενον.

Ἅρπαγα δὲ, ἢ πολύγονον, ἢ μαινόμενον βουλόμενοι σημῆναι, κροκόδειλον ζωγραφοῦσι, διὰ τὸ πολύγονον, καὶ πολύτεκνον ὑπάρχειν καὶ μαινόμενον. ἐπὰν γὰρ ἁρπάσαι τι βουλόμενος ἀποτύχῃ, θυμωθεὶς καθ' αὑτοῦ μαίνεται.

Quo modo rapacem, fœcundum, aut furentem.

Cæterùm rapacem, fœcundum, aut insanum volentes innuere, crocodilum pingũt, quod fœcundum maximè sit hoc animal, multosq; liberos procreet, insuper & crebro in furorem agatur. Vbi enim ab expetita præda exciderit, indignabundus in se ipse furit.

Πῶς ἀνατολήν.

Ἀνατολὴν δὲ λέγοντες, δύο ὀφθαλμοὺς κροκοδεί-
λου ζωγραφοῦσιν, ἐπειδήπερ παντὸς σώματος ζώου
οἱ ὀφθαλμοὶ ἐκ τοῦ βυθοῦ ἀναφαίνονται.

Quo modo ortum.

Ortũ ostendentes, geminos crocodili oculos pingunt, quoniam oculi huic animali velut ex imo corpore emergunt.

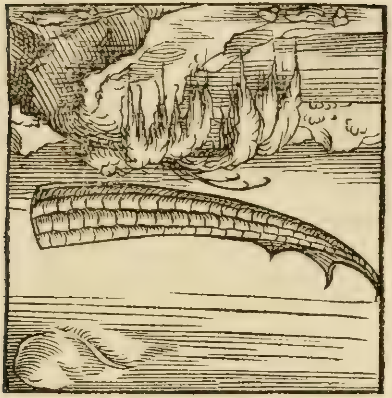

Πῶς δύσιν.

Δύσιν δὲ λέγοντες, κροκόδειλον κεκυφότα ζωγραφοῦσιν· αὐτόκιον γάρ ἐστι καὶ κατωφερὲς τὸ ζῶον.

Quomodo occaſum.

At occaſum ſignantes, Crocodilum inflexum ac cernuum pingunt. Ad partum enim facile, & ad venerem maxime procliue eſt hoc animal.

Πῶς σκιάζουσι σκότος.

Σκότος δὲ λέγοντες, κροκοδείλου οὐρὰν ζωγραφοῦ-
σιν, ἐπειδὴ οὐκ ἄλλως εἰς ἀφανισμὸν καὶ ἀπώλει-
αν φέρει ὁ κροκόδειλος οὗ ἐὰν λάβηται ζώου, εἰ
μὴ τῇ οὐρᾷ τῇ ἑαυτοῦ διαπληκτίσας ἄτονον πα-
ρασκευάσει. ἐν τούτῳ γὰρ τῷ μέρει ἡ τοῦ κροκοδεί-
λου ἰσχὺς καὶ ἀνδρεία ὑπάρχει. ἱκανῶν δὲ καὶ ἄλ-
λων ὑπαρχόντων σημείων, ἐν τῇ τῶν κροκοδείλων φύ
σει, αὐτάρκη τὰ δόξαντα ἐν τῷ πρώτῳ συγγράμ
ματι εἰπεῖν.

Quomodo tenebras adumbrent.

Porro tenebras ſignificantes, Crocodili cau-
dam pingunt. Neque enim aliter ad exitium &
internecionem perducit crocodilus quodcun-
que apprehenderit animal, niſi cauda prius cæ-

ſum,inualidum reddiderit. Nanque in hac corporis parte præcipua eſt crocodili vis ac robur. Cæterùm cùm quamplurima alia in crocodilorum natura ſigna comperiantur,hæc quæ in primum librum conferre viſum eſt,nunc ſatis erunt.

ὯΡΟΥ ἈΠΟΛΛΩΝΟΣ ΝΕΙΛΩΟΥ, περὶ τῶν παρ' Αἰγυπτίοις ἱερογλυφικῶν γραμμάτων ἑρμηνείας βιβλίον δεύτερον.

Δ Ἰα δὲ τοῦ δευτέρας πραγματείας, περὶ τῶν λοιπῶν τὸν λόγον ὑγιᾶ σοι παραστήσομαι, ἃ δὲ καὶ ἐξ ἄλλων ἀντιγράφων οὐκ ἔχοντά τινα ἐξήγησιν, ἀναγκαίως ὑπέταξα.

ORI APOLLINIS NILIACI, DE *Sacrarum apud AEgyptios insculptarum literarum interpretatione, Liber secundus.*

Secundo autem volumine reliquorum tibi veram idoneamque in medium afferam rationem: quæ & cùm ab alijs auctoribus nequaquã sint exposita, necessariò subiungenda censui.

Τί ἀστέρα γράφοντες δηλοῦσιν.

Ἀστὴρ παρ' Αἰγυπτίοις γραφόμενος, ποτὲ μὲν θεὸν σημαίνει, ποτὲ δὲ νύκτα, ποτὲ δὲ χρόνον, ποτὲ δὲ ψυχὴν ἀνθρώπου ἄῤῥενος.

Quid ſtellam pingentes, innuant.

Depicta Ægyptiis ſtella nūc deum ſignificat, nunc noctem, nunc verò tempus, interdum etiā hominis maſculi animam.

Τί ἀετοῦ νεοσσόν.

Καὶ ἀετοῦ νεοσσὸν, ἀῤῥενογόνον ἢ κυκλοειδὲς σημαίνει. ἢ σπέρμα ἀνθρώπου. Vide obseruationes nostras.

Quid aquilæ pullum.

Et aquilæ pullus maſculum, & orbiculatum quippiam vel ſemen hominis connotat.

Τί δύο πόδας* συνηγομένους καὶ βεβηκότας.

Δύο πόδες συνηγόμενοι καὶ βεβηκότες, δρόμον ἡλίου τὸν ἐν ταῖς χειμεριναῖς τροπαῖς σημαίνουσι.

Quid geminos pedes iunctos ac ſtantes.

Gemini pedes ſimul compacti ac firmati, Solis curſum cũ in ſolſtitio eſt hyberno, ſignificãt.

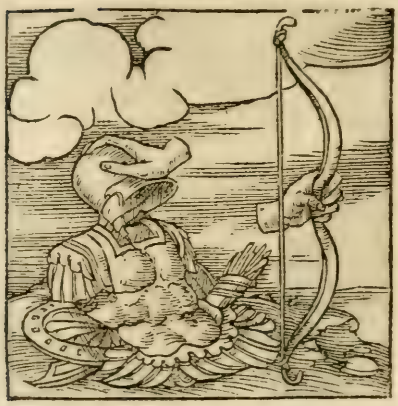

Τί ἀνθρώπου καρδίαν φάρυγγος ἠρτημένην·

Ἀνθρώπου καρδία φάρυγγος ἠρτημένη, ἀγαθοῦ ἀνθρώπου στόμα σημαίνει.

Quid hominis cor faucibus appenſum.

Hominis cor faucibus appenſum, boni viri os deſignat.

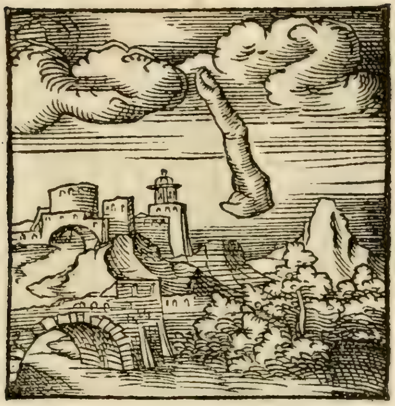

Πῶς πολέμου στόμα.

Πολέμου στόμα δηλοῦσιν, ἀνθρώπου χεῖρες ζωγραφούμεναι, ἡ μὲν ὅπλον κρατοῦσα, ἡ δὲ τόξον.

Quomodo belli aciem, ac frontem exercitus ad prælium inſtructi.

Belli aciem indicant, hominis depictæ manꝰ, hæc quidem ſcutum, illa vero arcum tenens.

Τί δάκτυλον.
Ἀνθρώπου στόμαχον δηλοῖ δάκτυλος.

Quid digitum.
Hominis ſtomachum demonſtrat digitus.

Τί αἰδοῖον χειρὶ κρατούμενον.

Αἰδοῖον χειρὶ κρατούμενον, σωφροσύνην δηλοῖ ἀνθρώπου.

Quid pudendum manu compressum.

Penis manu cohibitus ac tectus, continentiam hominis innuit.

Πῶς νόσον δηλοῦσιν.

Ἄνθη δ᾽ ἀνεμώνης, νόσον ἀνθρώπου σημαίνει.

Quomodo morbum ſignificent.

Flores autem anemones, morbum hominis ſignificant.

Πῶς ὀσφὺν ἀνθρώπου.

Ὀσφὺν, ἢ στάσιν ἀνθρώπου βουλόμενοι ζωγραφεῖν, τὸ νωτιαῖον ὀστοῦν γράφουσιν. τινὲς γὰρ λέγουσι τὸ σπέρμα ἐκεῖθεν φέρεσθαι.

Quo modo lumbum hominis.

Lumbum aut ſtatum conſtitutionemq; hominis volẽtes notare, os ſpinæ dorſi pingimus. Sunt enim qui dicant hinc ſemen defluere.

Πῶς διαμονὴν, καὶ ἀσφάλειαν* σημαίνει. σημαίνουσι

Ὄρτυγος ὀστέον ζωγραφούμενον, διαμονὴν καὶ ἀσφάλειαν σημαίνει, διότι δυσπαθὲς ἐστι τοῦ ζώου ὀστέον.

Quomodo permanens aliquid &
tutum ſignificent.

Coturnicis os pictum,ſtabile ac tutum quippiam indicat,quod difficile huius animalis os afficiatur ac patiatur quicquam.

Πῶς ὁμόνοιαν.

Ἄνθρωποι δύο ἀξιούμενοι, ὁμόνοιαν δηλοῦσι.

Quo modo concordiam.

Duo homines magiſtratus ornati inſignibus concordiam innuunt.

Πῶς ὄχλου.

Ἄνθρωπος καθωπλισμένος, καὶ τοξεύων, ὄχλον σημαίνει.

Quo modo turbam ac tumultum.

Armatus homo ſagittasque iaculans, tumultum ſignificat.

Πῶς ἀναμέτρησιν.

Ἀνθρώπου δάκτυλος, ἀναμέτρησιν σημαίνει.

Quo modo dimenſionem.

Hominis digitus dimenſionem notat.

Πῶς γυναῖκα ἔγγυον.

Γυναῖκα ἔγγυον βουλόμενοι δηλῶσαι, ἡλίου κύκλον σὺν ἀστέρι μετὰ ἡλίου * δίσκου, δίχα τετμημένου σημαίνει.

Quomodo deſponſatam mulierem.

Deſponſatam mulierem volentes oſtendere, ſolis circulum,ſimul cum ſtella & ipſo diſco ſolis bipartito pingunt.

Πῶς ἄνεμον.

Τὴν ἀνατολὴν ἱέραξ ἐπὶ μετεώρου θέων, ἀνέμους σημαίνει. ἔτι καὶ ἄλλως, ἱέραξ διατεταμένος τὰς πτέρυγας ἐν ἀέρι, διὸν πτέρυγας ἔχων, ἄνεμον σημαίνει.

Quo modo ventum.

Accipiter ortum verſus in ſublime tendens, ventos oſtẽdit. Item & aliter: Accipiter expanſas in aere alas habens, ventum, qui alas quaſdã habere videtur, ſignificat.

Πῶς πῦρ.

Καπνὸς εἰς οὐρανὸν ἀναβαίνων, πῦρ δηλοῖ.

Quo modo ignem.

Fumus in cœlum aſcendens, ignem indicat.

Πῶς ἔργον.

τὸ ἄῤῥενος κέρας γραφόμενον, ἔργον σημαίνει.

Quomodo opus.

Maſculi animātis cornu pictum,opus notat.

Πῶς ποινήν.

Τὸ δὲ θηλείας κέρας ζωγραφούμενον, ποινὴν σημαίνει.

Quo modo pœnam.

At fœminæ cornu depictū, vltionē ostendit.

Πῶς ἀνοσιότητα.

Προτομὴ σὺν μαχαίρᾳ γραφομένη, ἀνοσιότητα δηλοῖ.

Quo modo impietatem.

Imago vmbilico tenus cum gladio depicta impietatem innuit.

Πῶς ὥραν.

Ἵππος ποτάμιος γραφόμενος, ὥραν δηλοῖ.

Quo modo horam.

Hippopotamus depictus horam ſignificat.

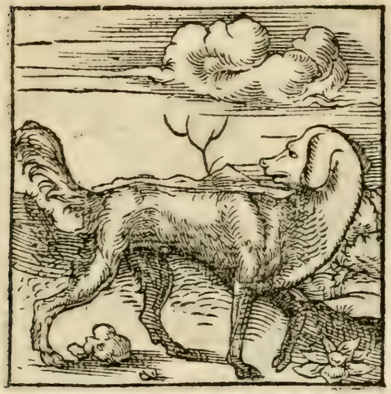

Πῶς πολυχρόνιον.

Ἔλαφος κατ' ἐνιαυτὸν βλαστάνει κέρατα· ζωο-
γραφουμένη δὲ πολυχρόνιον σημαίνει.

Quo modo longæuum ac diuturnum.

Ceruis quotannis cornua renaſcuntur. Hic depictus longiſsimam vitam ſignificat.

Πῶς ἀποστροφήν.

Λύκος, ἢ κύων ἀπεστραμμένος, ἀποστροφὴν δηλοῖ.

Quo modo auersionem.

Lupus aut canis auersus, auersionem mõstrat.

Πῶς μέλλον ἔργον.

Ἀκοὴ ζωγραφομένη, μέλλον ἔργον σημαίνει.

Quo modo futurum opus.

Auris picta futurum opus significat.

Πῶς φονέα, ἢ αἷμα.

Κροκοδείλου σφὴξ ἀεροπετής, ἤτοι αἷμα κροκοδείλου βλαπτικόν, ἢ φόνον σημαίνει.

Quo modo percussorem aut sanguinem.

Crocodili vespa per aerem volans, aut crocodili noxium sanguinem, aut cædem designat.

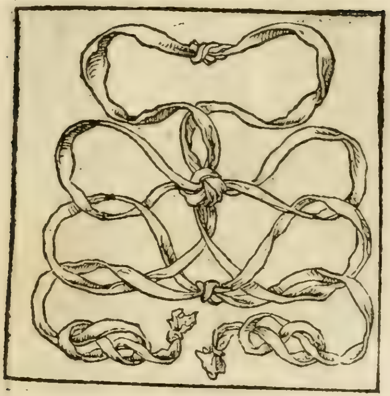

Πῶς θάνατον.

Νυκτικόραξ, θάνατον σημαίνει· ἄφνω γὰρ ἐπέρχεται τοῖς νεοσσοῖς κατὰ τὰς νύκτας, ὡς ὁ θάνατος ἄφνω ἐπέρχεται.

Quo modo mortem.

Nycticorax mortem ſignificat: quemadmodū enim hic de repente pullos noctu, ſic & mors homines necopinatò inuadit atque opprimit.

Πῶς ἔρωτα.

Παγὶς ἔρωτα ὡς θήραι τὸν ἀέρα σημαίνει.

Quo modo amorem.

Laqueus amorē, vt feram quandā significat.

Πῶς παλαιότατον.

Λόγοι καὶ φύλλα, ἢ βιβλίον ἐσφραγισμένον, παλαιότατον δηλοῖ.

Quo modo vetuſtiſsimum.

Sermones & folia, aut ſignatꝰ liber, vetuſtiſsimum indicant.

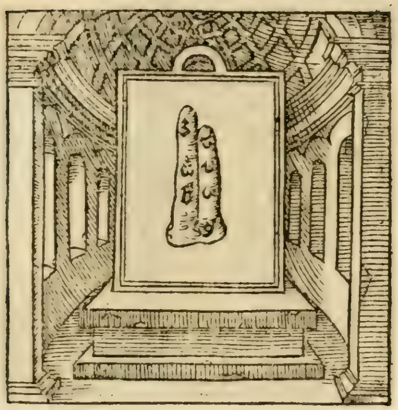

Πῶς * ποιεῖ πολιορκίαν. *ποιεῖ

Κλίμαξ πολιορκίαν διὰ τὸ ἀνώμαλον.

Quo modo obsidionem.

Scala obsidionem, quòd inæqualis sit atque accliuis.

Πῶς ἄπειρον, ἢ μοῦσαν, ἢ μοῖραν.

γράμματα * Πράγματα ἑπτὰ ἐν δυσὶ δακτύλοις περιεχόμενα, μοῦσαν, ἢ ἄπειρον, ἢ μοῖραν σημαίνει.

Quo modo inexpertũ,muſam,aut fatum.

Literæ ſeptem duobus incluſæ digitis, muſã; inexpertum, aut fatum ſignificant.

Τί σημαίνει γραμμὴ, ἐπικεκαμμένη ἑτέρᾳ.

γραμμὴ ὀρθὴ μία, ἅμα γραμμῇ ἐπικεκαμμένῃ, δέκα γραμμὰς ἐπιπέδας σημαίνουσι.

Quid linea ſignificet ſuper alteram inflexa.

Recta linea ſimul cum altera ſupernè inflexa, decem planas lineas indicat.

Τί δηλοῦσι χελιδόνα γράφοντες.

Τὴν ὁλοσχερῆ σημαίνειν βουλόμενοι κτῆσιν γονικὴν καταλειφθεῖσαν τοῖς υἱέσι, χελιδόνα ζωγραφοῦσιν· ἐκείνη γὰρ κυλίει ἑαυτὴν εἰς πηλὸν, καὶ κτίζει τοῖς νεοττοῖς φωλεὸν, μέλλουσα τεθνάναι.

Quid innuunt, hirundinem pingentes.

Omnes parentum opes filiis relictas volentes innuere, hirundinē pingūt. Illa enim iam morti proxima, luto ſeipſam volutat, & pullis latebras comparat

Τί μέλαιναν περιστεράν.

Γυναῖκα χήραν ὑπομείνασαν ἄχρι θανάτου θέλοντες σημῆναι, περιστερὰν μέλαιναν ζωγραφοῦσιν· αὕτη γὰρ οὐ συμμίγνυται ἑτέρῳ ἀνδρὶ, ἕως οὗ χηρεύῃ.

Quid nigram columbam.

Mulierem viduam, quæ ad mortem vſque in eo permanſerit vitæ ſtatu, volentes ſignificare, nigram pingunt columbam. Hæc enim quandiu vidua eſt, alteri viro non miſcetur.

Τί ἰχνεύμονα.

Ἄνθρωπον ἀσθενῆ, καὶ μὴ δυνηθέντα ἑαυτῷ βοηθῆσαι δι᾽ ἑαυτοῦ, ἀλλὰ διὰ τῆς ἄλλων ἐπικουρίας, θέλοντες δηλῶσαι, ἰχνεύμονα ζωγραφοῦσιν. ἐκείνη γὰρ ὅταν ἴδῃ ὄφιν, οὐ πρότερον ἐπιτίθεται αὐτῷ, ἀλλ᾽ ἀ βοῇ σὺν ἄλλους ἐπικαλουμένη, τότε ἐναντιοῦται τῷ ὄφει.

Quid ichneumonem.

Hominem inualidum, & qui ſibi per ſe ipſe opem ferre nequeat, ſed aliorum ſe tueatur auxilio, volentes monſtrare, ichneumonē pingūt. Hic enim conſpecto ſerpente non protinus in eum irruit, ſed vocatis prius clamore aliis, tum demum ei reſiſtit.

Τί δηλοῦσιν ὀρίγανον ἱερογλυφοῦντες.

Λεῖψιν μυρμήκων βουλόμενοι σημῆναι, ὀρίγανον ἱερογλυφοῦσιν. αὕτη γὰρ ποιεῖ λείπειν τοὺς μύρμηκας, ἀποτιθεμένη ἐν τόπῳ ὁπόθεν ἐξέρχονται.

Quid notent, origanum in ſacris inſculpentes.

Formicarum abſentiam ac diſceſſum volentes ſignificare, origanum inter ſacras ſculpturas pingunt. Hæc ſiquidem eo in loco condita, vnde formicæ prodeunt, eas fugat.

Τί σκορπίον, καὶ κροκόδειλον.

Ἄνθρωπον ἐχθρὸν ἑτέρῳ ἴσῳ ἐναντιούμενον σημῆναι θέλοντες, σκορπίον καὶ κροκόδειλον ζωγραφοῦσιν· ἑκάτερος γὰρ ἑκάτερον ἀναιρεῖ. εἰ δὲ ἐναντίον καὶ ἀναιρετικὸν τοῦ ἑτέρου σημαίνωσι, κροκόδειλον ζωγραφοῦσιν, ἢ σκορπίον. ἀλλ' εἰ μὲν ὀξέως ἀναιροῦντα, κροκόδειλον ζωγραφοῦσιν· εἰ δὲ βραδέως ἀναιροῦντα σκορπίον, διὰ τὸ δυσκίνητον.

Quid ſcorpium & crocodilum.

Inimicum cum pari congredientem inimico, indicare volentes, ſcorpium & crocodilũ pingunt: vterque enim alteri mutuum affert exitiũ. Sin verò victorem alterum, quique inimicum ſuſtulerit innuant, aut crocodilum pingunt, aut ſcorpium: ſi celeriter quidem ſuſtulerit, crocodilum: ſi lentè, ſcorpium, ob eius difficilẽ tardumque motum.

Τί γαλῆν.

Γυναῖκα ἀνδρὸς ἔργα πράττουσαν βουλόμενοι σημῆναι, γαλῆν ζωγραφοῦσιν, αὕτη γὰρ ἄῤῥενος αἰδοῖον ἔχει, ὡς ὀςάριον.

Quid mustellam.

Vbi mulierem quæ viri præstet opera, volunt exprimere, mustellam pingunt: quòd hæc maris pudendum habeat velut ossiculum,

Τί χοῖρον.

Ὅτε βούλονται ἄνθρωπον ἐξώλη σημῆναι, χοῖρον ζωγραφοῦσι, διὰ τὸ τὴν φύσιν τοῦ χοίρου τοιαύτην εἶναι.

Quid porcum.

Volentes perniciosum & pestiferum hominem monstrare, porcum pingunt: quod eiusmodi sit porci natura.

Πῶς θυμὸν ἄμετρον.

Εἰ δὲ θυμὸν ἄμετρον, ὥστε καὶ ἐκ τούτου πυρέττειν τὸν θυμούμενον, λέοντα γράφουσιν, ἐκστοίζοντα τοὺς ἰδίους σκύμνους· καὶ λέοντα μὲν, διὰ τὸν θυμόν· τοὺς σκύμνους δὲ ἐκστοιζομένους, ἐπειδὴ τὰ ὀστᾶ τῶν σκύμνων κοπτόμενα πῦρ ἐκβάλλει.

Quomodo immodicam iram.

Quòd si immoderatam iracundiã, ex qua qui ea est commotus, febrim contraxerit, Leonem pingunt proprios catulos cauda flagellantem. Leonem quidem ob iracundiam, catulos vero cauda cæsos, quòd catulorum ossa si inter se collidantur, ignem emittunt.

Πῶς γέροντα μουσικόν.

Γέροντα μουσικὸν βουλόμενοι σημῆναι, κύκνον ζωγραφοῦσιν. οὗτος γὰρ ἥδιστον μέλος ᾄδει γηράσκων.

Quo modo ſenem Muſicum.

Senem muſicum volentes cómonſtrare, cygnum pingunt: quod hic ſeneſcens ſuauiſsimũ edat concentum.

Πῶς ἄνδρα δηλοῦσι συνδινόμενον τῇ ἑαυτοῦ γυναικί.

Ἄνδρα συνδινόμενον τῇ ἑαυτοῦ γυναικὶ κατὰ μίξιν βουλόμενοι σημῆναι, δύο κορώνας γράφουσιν. αὗται γὰρ συμμίγνυνται ἀλλήλαις, ὡς μίγνυται ἄνθρωπος κατὰ φύσιν.

Quo modo virum innuunt cum ſua ipſius vxore congredientem.

Virum qui cum vxore ſua conſuetudinem veneream habeat, innuere ſi velint, geminas cornices pingunt: quòd hæ eodem ſecum inuicem modo naturaliter coeant, quo homines.

Τί δηλοῦσι κάνθαρον τυφλὸν γράφοντες.

Ἄνδρα ἀπὸ ἡλιακῆς ἀκτῖνος πυρέξαντα, καὶ ἐντεῦθεν ἀποθανόντα βουλόμενοι σημῆναι, κάνθαρον τυφλὸν γράφουσιν· οὗτος γὰρ ἀπὸ τοῦ ἡλίου τυφλούμενος ἀποθνήσκει.

Quid ſignificent, cæcum ſcarabæum pingentes.

Hominem qui ex ſolaribus radiis contracta febri perierit, notantes, cęcum pingunt Scarabæum, vt qui ſplẽdore ſolis excæcatus intereat.

Τί δηλοῦσιν ἡμίονον γράφοντες.

Γυναῖκα στεῖραν βουλόμενοι σημῆναι, ἡμίονον γράφουσιν· αὕτη γὰρ διὰ τοῦτο στεῖρα ἐστι, διὰ τὸ μὴ ἔχειν τὴν μήτραν ἐπ' εὐθείας.

Quid mulam.

Sterilem volentes indicare mulierem, mulam pingunt. Hæc nãque eò sterilis est, quòd matricem rectam non habeat.

Πῶς δηλοῦσι γυναῖκα γεννήσασαν θήλεα βρέφη.

Γυναῖκα γεννήσασαν θήλεα βρέφη πρώτως, βουλόμενοι σημῆναι, ταῦρον ἐπὶ τὰ ἀριστερὰ νεύοντα ζωγραφοῦσιν· εἰ δὲ ἄῤῥενα, πάλιν ταῦρον ἐπὶ τὰ δεξιὰ νεύοντα ζωγραφοῦσιν· ἐκεῖνος γὰρ ἀπὸ τῆς ὀχείας καταβάλλων, εἰ μὲν ἐπὶ τὰ ἀριστερὰ κατέλθοι θῆλυ γεννᾶσθαι σημαίνει· εἰ δὲ ἐπὶ τὰ δεξιὰ κατέλθοι ἀπὸ τῆς ὀχείας, ἄῤῥεν τίκτεται.

Quo modo mulierem quæ puellos fœmineos pepererit.

varro 49. li. li. 8. ca. 45.

Mulierem fœminas primùm infantes enixã significantes, taurum ſiniſtrorſum ſpectantem pingunt. Mares verò, rurſus taurum dextrorſũ. Is enim ex congreſſu diſcedens, ſi ad læuã conuerſus fuerit, genitam eſſe fœminam indicat, ſi ad dextram, marem.

Πῶς δηλοῦσι σφῆκας.

Σφῆκας βουλόμενοι σημῆναι, νεκρὸν ἵππον ζωγραφοῦσιν. ἐκ γὰρ αὐτοῦ ἀποθανόντος πολλοὶ γίνονται σφῆκες.

Quo modo veſpas.

Veſpas deſignantes, cadauer equi pingunt. Ex eo enim multæ procreantur veſpæ.

Πῶς δηλοῦσι γυναῖκα ἐκτιτρώσκουσαν.

Γυναῖκα ἐκτιτρώσκουσαν βουλόμενοι σημῆναι, ἵππον πατοῦσαν λύκον ζωγραφοῦσιν. οὐ μόνον γὰρ πατοῦσα τὸν λύκον ἐκτιτρώσκει ἡ ἵππος, ἀλλὰ καὶ τὸ ἴχνος ἐὰν πατήσῃ τοῦ λύκου, παραχρῆμα ἐκτιτρώσκει.

Quo modo mulierem abortientem.

Abortientem mulierem ſignantes, equã quæ lupum conculcet, pingunt. Non ſolùm enim ſi lupum calcarit, abortum facit equa, ſed & ſi lupi calcarit veſtigium, abortit protinus.

Πῶς ἄνθρωπον ἰαζόντα ἑαυτὸν ἀπὸ χρησμοῦ.

Ἄνθρωπον ἀπὸ χρησμοῦ ἰαζόντα ἑαυτὸν βουλόμενοι σημῆναι, φάσσαν κρατοῦσαν φύλλον δάφνης ζωγραφοῦσιν· ἐκείνη γὰρ ὅτε ἀῤῥωστεῖ, φύλλον ἐπιτίθησι δάφνης εἰς τὴν νοσσιὰν ἑαυτῆς, καὶ ὑγιαίνει.

Quo modo hominem, qui ſeſe reſponſo ab oraculo accepto ſanarit.

Hominem, qui ſe ipſe ex oraculo priſtinæ ſanitati reſtituerit, volentes innuere, palumbum pingunt lauri folium tenentem. Hic enim vbi morbo laborat, lauri folium in nidum ſuum inferens, conualeſcit.

Πῶς κώνωπας πολλούς.

κώνωπας πολλοὺς ἐπιφοιτῶντας βουλόμενοι ζωγραφῆσαι, σκώληκας γράφουσιν· ἐκ τούτων γὰρ γεννῶνται οἱ κώνωπες.

Quo modo culicum copiam.

Excrefcentem & aduentantem culicum copiam exprimere cupientes, vermes pingunt. Siquidem ex his gignuntur culices.

Γῶς ἄνδρα μὴ ἔχοντα χολὴν, ἀλλ' ἀφ' ἑτέρου δεχόμενον.

Ἄνδρα μὴ ἔχοντα χολὴν αὐτοφυῶς, ἀλλ' ἀφ' ἑτέρου δεχόμενον γράφοντες, περιστερὰν ζωγραφοῦσιν ἔχουσαν τὰ ὀπίσθια ὀρθά· ἐν ἐκείνοις γὰρ τὴν χολὴν ἔχει.

Quomodo hominem qui cum ex ſe biliosus non ſit, ab altero tamen bile commoueatur.

Hominem qui ſuapte natura bile careat, ſed eam ab altero ſuſcipiat, notantes, columbã pingunt dorſo erecto: illic enim bilem habet.

Πῶς ἄνθρωπον ἀσφαλῶς οἰκοῦντα πόλιν.

Ἄνθρωπον ἀσφαλῶς οἰκοῦντα πόλιν σημῆναι βουλόμενοι, ἀετὸν λίθον βαστάζοντα ζωγραφοῦσιν· ἐκεῖνος γὰρ ἀπὸ θαλάττης, ἢ ἀπὸ γῆς λίθον ἐπαίρεται καὶ τίθησιν εἰς τὴν ἰδίαν νεοσιὰν, διὰ τὸ ἀσφαλῶς μένειν.

Quo modo hominem qui tutò vrbem incolat.

Vt hominem ſignificent, qui tutò vrbem habitat, aquilam pingunt, quæ lapidem geſtet. Hæc enim è mari vel terra ſublatum lapidem in ſuum infert nidum, quo tutior ſit ac firmior.

Πῶς ἄνθρωπον ἀσθενῶς ἔχοντα, καὶ ὑφ' ἑτέρου καταδιωκόμενον.

Ἄνθρωπον ἀσθενῶς ἔχοντα, καὶ καταδιωκόμενον ὑπὸ ἰσχυροτέρου, βουλόμενοι σημῆναι, ὠτίδα καὶ ἵππον ζωγραφοῦσιν. αὕτη γὰρ ἵπταται ὅταν ἴδῃ ἵππον.

Quo modo inferiorem debilioremque hominem, quem alius persequatur.

Debiliorem hominem, quem validior ac potentior insectetur, volentes designare, otidem & equum pingunt. Hæc enim equo conspecto protinus auolat.

Πῶς ἄνθρωπον δηλοῦσι προσφεύγοντα τῷ ἰδίῳ πάτρωνι καὶ μὴ βοηθούμενον.

Ἄνθρωπον προσφεύγοντα τῷ ἰδίῳ πάτρωνι καὶ μὴ βοηθούμενον, θέλοντες δηλῶσαι, στρουθὸν καὶ γλαῦκα ζωγραφοῦσιν. οὗτος γὰρ θηρευόμενος, πρὸς τὴν γλαῦκα τρέχει, καὶ πρὸς αὐτῇ ὤμπιέζεται.

Quo modo eum qui ad proprium patro num confugiens, nullum tamen ab eo ſentit auxilium.

Hominem qui ad proprium patronum con fugiat, nec eius ſubleuetur auxilio, monſtrare cupientes, paſſerem & noctuam pingunt. Hic enim dum aucupum venatione petitur, ad noctuam accurrit, à qua mox opprimitur.

Πῶς ἄνθρωπον δηλοῦσιν ἀσθενῆ καὶ
προπετευόμενον.

Ἄνθρωπον ἀσθενῆ καὶ προπετευόμενον βουλόμε-
νοι σημῆναι νυκτερίδα ζωγραφοῦσιν. ἐκείνη γὰρ μὴ
ἔχουσα πτερὰ, ἵπταται.

Quomodo hominem qui cum viribus non
valeat, temere tamen aliquid ſuſcipit,
ac audacius ſe gerit.

Imbecillum hominem laſciuientẽ, tamen & audaciùs aliquid molientem, cum mõſtrare voluerint, veſpertilionem pingunt. Hæc enim etſi alas non habeat volare tamen conatur.

Πῶς γυναῖκα θηλάζουσαν, καὶ καλῶς ἀναθρέφουσαν.

Γυναῖκα θηλάζουσαν, καὶ καλῶς ἀναθρέφουσαν βουλόμενοι ζωγραφῆσαι, τρυγόνα ζωγραφοῦσιν, αὕτη γὰρ μόνη τῶν ἄλλων πτηνῶν, ὀδόντας καὶ μαστοὺς ἔχει.

Quo modo lactantem mulierem, optiméque nutrientem.

Mulierem lactantem ac bene nutrientem vbi pictura exprimere volebant, turturem pingebant. Sola enim inter omnes volucres, hæc dentes ac mammas habet.

Πῶς ἄνθρωπον κηλούμενον ὀρχήσει·

Ἄνθρωπον δι' ὀρχήσεως καὶ αὐλητικῆς κηλούμενον βουλόμενοι σημῆναι, τρυγόνα ζωγραφοῦσιν· αὕτη γὰρ ἀπὸ αὐλοῦ καὶ ὀρχήσεως ἁλίσκεται.

Quo modo hominem qui tripudio capiatur ac demulceatur.

Hominem saltatione tibiarũque cantu gaudentem notantes, turturem pingunt. Hæc siquidem tibia ac saltatione capitur.

Πῶς ἄνθρωπον μυστικόν.

Ἄνθρωπον δὲ μυστικόν, καὶ τελεστὴν βουλόμενοι σημῆναι, τέττιγα ζωγραφοῦσιν· οὗτος γὰρ διὰ τοῦ στόματος οὐ λαλεῖ, ἀλλὰ διὰ τῆς ῥάχεως φθεγγόμενος, καλὸν μέλος ἀείδει.

Quomodo ſacris initiatum hominem

Rebus ſacris ceremoniiſque addictum ſignificantes, cicadã pingunt. Hæc enim nõ ore, ſed dorſo reſonans, pulcherrimum edit dulciſsimumq; concentum.

Πῶς βασιλέα ἰδιάζοντα, καὶ μὴ ἐλεοῦντα τοῖς πταίσμασι.

Βασιλέα ἰδιάζοντα, καὶ μὴ ἐλεοῦντα ἐν τοῖς πταίσμασι βουλόμενοι σημῆναι, ἀετὸν ζωγραφοῦσιν. οὗτος γὰρ ἐν τοῖς ἐρήμοις τόποις ἔχει τὴν νοσσιὰν, καὶ ὑψηλότερον πάντων τῶν πετεινῶν ἵπταται.

Quomodo ſeorſum agentem regem, nec ſubditorum lapſibus veniam dantem.

Regem qui ſolitudine gaudeat,quíque errata non condonet, ſi velint ſignificare , aquilam pingunt. Hæc enim deſertis in locis nidum ſibi conſtruit,ſublimiusq; cęteris volatilibus volat.

Πῶς ἀποκατάστασιν πολυχρόνιον.

Ἀποκατάστασιν δὲ πολυχρόνιον βουλόμενοι σημῆναι φοίνικα τὸ ὄρνεον ζωγραφοῦσιν. ἐκεῖνος γὰρ ὅτε γεννᾶται ἀποκατάστασις γίνεται πραγμάτων. γεννᾶται δὲ οὕτω τῷ τρόπῳ. ὅταν μέλλῃ τελευτᾶν ὁ φοῖνιξ ῥήσσει ἑαυτὸν ἐπὶ τῇ γῇ, καὶ ὀπὴν ἐκ τοῦ ῥήγματος λαμβάνει, καὶ ἐκ τοῦ ἰχῶρος τοῦ καταρρέοντος ἄλλος γεννᾶται. οὗτός τε ἅμα τῷ πτεροφυῆσαι, σὺν τῷ πατρὶ πορεύεται εἰς τὴν ἡλίου πόλιν τὴν ἐν Αἰγύπτῳ καὶ παραγενόμενος ἐκεῖ ἅμα τῇ ἡλίου ἀναβολῇ, ἐκεῖσε τελευτᾷ, καὶ μετὰ τὸν θάνατον τοῦ πατρὸς, ὁ νεοσσὸς πάλιν ἐπὶ τὴν ἰδίαν πατρίδα ἄπεισιν. οἱ δὲ ἱερεῖς τῶν Αἰγυπτίων, τοῦτον τὸν ἀποθανόντα φοίνικα θάπτουσι.

Quo modo diuturnam rerum instaurationem.

Instaurationem autem diuturnam, & quæ

post multa fiat ſęcula, volentes indicare, phœnicem auem pingunt. Hic enim dum naſcitur, rerum viciſsitudo fit & innouatio. Gignitur autẽ hunc in modum: iamiam moriturus phœnix in terrá ſeſe ſummo impetu proiicit, vnde & vulnus accipit. Ex ſanie verò defluente alius gignitur, qui ſimul ac pennæ ei natæ ſunt, cum patre Heliopolin quæ in Ægypto eſt proficiſcitur: quò cum peruenerit, pater illic, ſimul ac Sol ortus eſt, moritur: poſt cuius mortem pullus in propriam redit patriam. At phœnicem hũc defunctũ Ægyptii ſacerdotes ſepulturæ mãdant.

Πῶς φιλοπάτορα.

Φιλοπάτορα βουλόμενοι σημῆναι ἄνθρωπον, πελαργὸν ζωγραφοῦσιν. ὑπὸ γὰρ τῶν γεννησάντων ἐκτραφεὶς, οὐ χωρίζεται τῶν ἰδίων πατέρων, ἀλλὰ παραμένει αὐτοῖς ἄχρις ἐσχάτου γήρως, θεραπείαν αὐτοῖς ἀπονέμων.

Quo modo patris amantem.

Patris studiosum hominem innuentes, ciconiam pingunt. Hęc enim à parentibus enutrita nunquam ab ipsis seiungitur, sed ad extremum vsque senium vnà permanet, pietatem ipsis obseruantiámque rependens.

Πῶς γυναῖκα μισοῦσαν τὸν ἑαυτῆς ἄνδρα.

Γυναῖκα μισοῦσαν τὸν ἴδιον ἄνδρα, καὶ ἐπιβουλεύουσαν αὐτῷ εἰς θάνατον, μόνον δὲ διὰ μίξιν κολακεύουσαν αὐτὸν, βουλόμενοι σημῆναι, ἔχιν ζωγραφοῦσιν· αὕτη γὰρ ὅταν συγγίνηται τῷ ἄρρενι, στόμα στόματι ἐμβάλλει καὶ μετὰ τὸ ἀποζευχθῆναι, ἀποδακοῦσα τὴν κεφαλὴν τοῦ ἄρρενος, ἀναιρεῖ.

Quo modo vxorem quę virum suum odio habeat.

Mulierem quæ virum odio prosequens, eius vitæ insidietur, solumq; ei in coitu blandiatur,

deſignare volẽtes, viperam pingunt. Hęc enim cum mare congrediens, os ori inſerit, & à coitu diſcedens, marem morſo capite interimit.

Πῶς τέκνα δηλοῦσιν ἐπιβουλεύοντα ταῖς μητράσιν.

Τέκνα ἐπιβουλεύοντα ταῖς μητράσι σημῆναι βουλόμενοι, ἔχιδναν ζωγραφοῦσιν· αὕτη γὰρ ἐν τῇ * οὐ τίκτεται, ἀλλ' ἐκβιβρώσκουσα τὴν γαστέρα τῆς μητρὸς ἐκπορεύεται.

Quo modo liberos matribus inſidiantes.

Liberos matri inſidiantes vt demonſtrent, viperam pingunt. Nam hæc non iuxta cæterorum animantium naturam in lucem editur, ſed exeſo diruptóque matris prodit vtero.

Πῶς ἄνθρωπον δηλοῦσιν ὑπὸ κατηγορίας λοιδορηθέντα καὶ ἀσθενήσαντα.

Ἄνθρωπον ὑπὸ κατηγορίας λοιδορηθέντα καὶ ἀσθενήσαντα ἐκ τούτου, βουλόμενοι σημῆναι, βασιλίσκον ζωγραφοῦσιν· ἐκεῖνος γὰρ τοὺς πλησιάζοντας τῷ ἑαυτοῦ φυσήματι φονεύει.

Quo modo hominem qui ab accuſatore conuitiis affectus, morbum inde contraxerit.

Hominem qui ex accuſatione conuitiis affectus, in ægritudinē inciderit, ſignificare cupientes, baſiliſcum pingũt. Hic enim propiùs accedentes afflatu ſuo perimit.

Πῶς ἄνθρωπον ὑπὸ πυρὸς καιόμενον.

Ἄνθρωπον ὑπὸ πυρὸς καιόμενον βουλόμενοι σημῆναι, σαλαμάνδραν ζωγραφοῦσιν· αὕτη γὰρ ἑκατέρᾳ τῇ κεφαλῇ ἀναιρεῖ.

Quo modo hominem qui igne vratur.

Hominem qui igne comburatur dum significant, Salamandram pingunt. Hæc enim vtroque capite interimit.

Πῶς ἄνθρωπον τυφλόν.

Ἄνθρωπον τυφλὸν βουλόμενοι σημῆναι, ἀσπάλακα ζωγραφοῦσιν· ἐκεῖνος γὰρ ὀφθαλμοὺς οὐκ ἔχει, οὔτε ὁρᾷ.

Quo modo cæcum hominem.

Cæcum ſignificantes, talpam pingunt qui neque oculos habet, neque omnino videt.

Πῶς ἀπρόϊτον ἄνθρωπον.

Ἄνθρωπον ἀπρόϊτον βουλόμενοι σημῆναι, μύρμηκα καὶ πτερὰ νυκτερίδος ζωγραφοῦσι, διότι τιθεμένων τῶν πτερῶν εἰς τὴν νεοσσιὰν τῶν μυρμήκων, οὐ προέρχεται αὐτῶν τις.

Quo modo hominem qui domi sese continet.

Hominem qui domo non exeat significãtes, formicam simulque pennas vespertilionis pingunt. Huius enim pennis ad formicarum nidos admotis, nulla ex ipsis egreditur.

Πῶς ἄνθρωπον διὰ τῆς οἰκείας ἐξωλείας βλαπτόμενον.

Ἄνθρωπον διὰ τῆς ἰδίας ἐξωλείας βλαπτόμενον σημῆναι βουλόμενοι, κάστορα ζωγραφοῦσιν· ἐκεῖνος γὰρ καταδιωκόμενος, εἰς τὴν ἄγραν τοὺς ἰδίους διδύμους ἀποσπῶν ῥίπτει.

Quomodo hominem qui ſibi ipſe damni ac perniciei autor ſit.

Eum qui proprio & à ſe illato damno lædatur, volentes ſignare, caſtorem pingunt. Hic enim cum ſe venatione peti videt, proprios teſtes euulſos in prædam obiicit.

Πῶς ἄνθρωπον κληρονομηθέντα ὑπὸ
μεμισημένου τέκνου.

Ἄνθρωπον κληρονομηθέντα ὑπὸ μεμισημένου τέκνου βουλόμενοι σημῆναι, πίθηκον ἔχοντα ὀπίσω ἕτερον μικρὸν πίθηκον ζωγραφοῦσιν· ἐκεῖνος γὰρ γεννᾷ δύο πιθήκους. καὶ τὸν μὲν ἕνα αὐτῶν φιλεῖ λίαν, τὸν δὲ ἕτερον μισεῖ. ὃν δὲ φιλεῖ ἔμπροσθεν βαστάζων φονεύει· ὃν δὲ μισεῖ, ὄπισθεν ἔχει, καὶ ἐκεῖνον ἐκτρέφει.

Quomodo hominem qui ſibi inuiſo
filio hęreditatem reliquerit.

Hominem cuius bonis inuiſus filius ſucceſſerit, innuentes, ſimium pingunt, retróque paruũ alterum. Is enim cum geminos pariat, ex his alterum ſupra modũ diligit, alterum odit. Quem autem diligit, ante ſe aſsiduè geſtans, ſuffocat. At quem odit, retro habet, ac deinceps educat.

Πῶς ἄνθρωπον τὰ ἴδια ἐλαττώματα κρύπτοντα.

Ἄνθρωπον τὰ ἴδια ἐλαττώματα κρύπτοντα βουλόμενοι σημῆναι, πίθηκον οὐροῦντα ζωγραφοῦσιν· οὗτος γὰρ οὐρῶν κρύπτει τὸ ἴδιον οὖρον.

Quomodo hominem lapſus ſuos tegentem.

Cum notare eum volunt qui delicta aut errata ſua occultet, ſimium meientem pingunt. Hic enim meiens vrinam occulit.

Πῶς τινὰ κατὰ τὸ μᾶλλον ἀκούοντα.

Τινὰ δὲ κατὰ τὸ μᾶλλον ἀκούοντα θέλοντες σημῆναι, αἶγα ζωγραφοῦσιν· αὕτη γὰρ ἀναπνεῖ διὰ τῶν ῥωθώνων, καὶ τῶν ὤτων.

Quomodo eum qui auditu magis valeat.

Eum qui acutius audiat volentes innuere, capram pingunt, quæ & naribus, & auribus respirat atque audit.

Πῶς ἄστατον.

Τινὰ δὲ ἄστατον καὶ μὴ μένοντα ἐν ταυτῷ, ἀλλ' ὁτὲ μὲν ἰσχυρὸν θρασύν, ὁτὲ δὲ ἀσθενῆ δειλὸν βουλόμενοι σημῆναι, ὕαιναν ζωγραφοῦσιν· αὕτη γὰρ ὁτὲ μὲν ἄῤῥην γίνεται, ὁτὲ δὲ θήλεια.

Quo modo inſtabilem.

Inſtabilem quempiam, neque in eodem perſiſtentem ſtatu, ſed interim robuſtum & audacem, interim verò imbecillum ac timidum volentes deſignare, hyænam pingunt. Hæc enim nonnunquam mas eſt, nonnunquam fœmina.

Πῶς ἄνθρωπον ὑπὸ ἐλαττόνων
ἡττώμενον.

Ἄνθρωπον δὲ ἡττώμενον ὑπὸ ἐλαττόνων βουλόμενοι σημῆναι, δύο δέρματα ζωγραφοῦσιν, ὧν τὸ μὲν ὑαίνης ἐστί, τὸ δὲ ἄλλο παρδάλεως. ἐὰν γὰρ ὁμοῦ τεθῇ τὰ δύο ταῦτα δέρματα, τὸ μὲν τῆς παρδάλεως ἀποβάλλει τὰς τρίχας, τὸ δὲ ἄλλο οὔ.

Quomodo eum qui ab inferioribus
victus sit.

Eum qui inferiori & inualidiori cesserit, cum innuere volunt, geminas pelles pingunt, hyænæ vnam, alteram pardi. Hæ enim si simul iungantur, pardi quidem pellis pilos abiicit, altera non item.

Πῶς ἄνθρωπον τὸν ἰδίου ἐχθροῦ περιγενόμενον.

Ἄνθρωπον τοῦ ἰδίου ἐχθροῦ περιγενόμενον δηλοῦντες, ὕαιναν ἐπὶ τὰ δεξιὰ στρεφομένην ζωγραφοῦσιν. ἐὰν δὲ νικώμενον, ἀνάπαλιν ἐπὶ τὰ ἀριστερὰ στρεφομένην ζωγραφοῦσιν. αὕτη γὰρ διωκομένη ἐὰν ἐπὶ τὰ δεξιὰ στραφῇ, ἀναιρεῖ τὸν διώκοντα· ἐὰν δὲ ἐπὶ τὰ ἀριστερά, ἀναιρεῖται ὑπὸ τοῦ διώκοντος.

Quomodo hominem inimico superiorem.

Eum qui inimico ſuperior euaſerit, monſtrantes, hyænam ad dextram verſam pingunt, rurſus eandem ſiniſtrorſum, victum docentes. Hæc enim cum ab aduerſario inuaditur, ſi ad dextram deflexerit, perſequentem interimit: ſi ad ſiniſtram, ab eodem perimitur.

Πῶς ἄνθρωπον παρελθόντα τὰς ἐπενεχθείσας αὐτῷ συμφορὰς ἀφόβως.

Ἄνθρωπον παρελθόντα τὰς ἐπενεχθείσας αὐτῷ συμφορὰς ἀφόβως ἄχρι θανάτου βουλόμενοι δηλῶσαι, δέρμα ὑαίνης ζωγραφοῦσιν. ἐὰν γάρ τις τὸ δέρμα τοῦτο περιβάλληται, καὶ παρέλθῃ διὰ τινῶν ἐχθρῶν, οὐ μὴ ἀδικηθήσεται ὑπό τινος, ἀλλὰ παρέρχεται ἀφόβως.

Quomodo eum qui intrepidè oblatas sibi pertulerit calamitates.

Eum qui ad extremum vſque vitæ ſpiritum omnes in quas incidit calamitates æquo & conſtanti ſuperarit ac paſſus ſit animo, ſi velint monſtrare, pellem pingunt hyęnæ. Hac enim ſuccinctus quis, etſi per medios hoſtes feratur, intrepidus indemníſque præteribit.

Πῶς ἄνθρωπον διανθέντα τοῖς ἐλλίοις ἐχθροῖς.

Ἄνθρωπον διανθέντα ἀπὸ τῶν ἐλίων ἐχθρῶν, καὶ κατὰ ζημίαν, μικρᾶς ἀπαλλαγέντα βουλόμενοι σημῆναι, λύκον ζωγραφοῦσιν, ἀπολέξαντα τὸ ἄκρον τῆς οὐρᾶς. οὗτος μέλλων θηρεύεσθαι, ἀποβάλλει τὰς τρίχας καὶ τὸ ἄκρον τῆς οὐρᾶς.

Quo modo hominem ab hoſtibus oppreſſum.

Circumuentum oppreſſumq; ab hoſtibus, & qui minimo ſeſe à diſcrimine & damno exemerit, indicare volentes, lupum pingunt amiſſa extrema cauda. Hic enim à venatoribus indagandus, pilos extremámque caudam reſecat.

Πῶς ἄνθρωπον φοβούμενον τὰ ἐπισυμβαίνοντα αὐτῷ ἐκ τοῦ ἀφανοῦς.

Ἄνθρωπον φοβούμενον τὰ ἐπισυμβαίνοντα αὐτῷ ἐκ τοῦ ἀφανοῦς βουλόμενοι σημῆναι, λύκον καὶ λίθον ζωγραφοῦσιν. οὗτος γὰρ οὔτε σίδηρον, οὔτε ῥάβδον φοβεῖται, ἀλλὰ μόνον λίθον. ἀμέλει ἐάν τις προσρίψῃ τούτῳ λίθον, εὑρίσκεται αὐτὸν πτοούμενον, καὶ ὅπου ἂν πληγῇ ὑπὸ λίθῳ ὁ λύκος, σκώληκας ἐκ τῆς πληγῆς ἀναφέρει.

Quo modo hominem ea timentem quæ ſibi ex improuiſo, occultáque quadam ratione contingunt.

Eum qui diſcrimina timeat ſibi ex inſperato occultóq; obiecta, dum mõſtrare voluerint, lupũ ac lapidẽ pingũt. Hic enim neque ſibi à fer-

ro neque à virga, sed à lapide duntaxat timet. Nimirum si quis in eum lapidem coniecerit, de repente consternatum deprehendet, & vbicunque lapis ei vulnus inflixerit, ibi succrescere solent pullularéque vermes.

Πῶς ἄνθρωπον ἐπὶ θυμῷ σωφρονισθέντα ἀπὸ πυρός.

Ἄνθρωπον ἀπὸ πυρὸς σωφρονισθέντα, καὶ ἐπὶ θυμῷ, θέλοντες δηλῶσαι, λέοντας καὶ δᾶδας ζωγραφοῦσιν. οὐδὲν γὰρ ἄλλο φοβεῖται ὁ λέων, ὡς τὰς ἀνημμένας δᾶδας· καὶ ὑπ' οὐδενὸς δαμάζεται ὡς ἀπὸ τούτων.

Quo modo hominem ob iracundiam igne castigatum.

Hominem igne castigatum, ídque ob furorẽ, volentes monstrare, leones & faces pingunt. Nihil enim æquè timet leo, atque accensas fa-

ces, nulláque magis re domatur, quàm his.

Πῶς ἄνθρωπον πυρέττοντα, καὶ ὑφ' ἑαυτοῦ θεραπευθέντα.

Ἄνθρωπον πυρέττοντα καὶ ὑφ' ἑαυτοῦ θεραπευθέντα βουλόμενοι δηλῶσαι, λέοντα ζωγραφοῦσι πίθηκον τρώγοντα· ἐκεῖνος γὰρ ἐὰν πυρέξῃ, φαγὼν πίθηκα ὑγιαίνει.

Quomodo febricitantem hominem qui ſibi ipſe medeatur.

Eum qui febri laborans ſe ipſe curet, monſtrantes, Leonem pingunt, qui ſimiam voret. Hic enim febre correptus, ſi ſimiam vorarit, protinus conualeſcit.

Πῶς ἄνθρωπον σωφρονισθέντα ἀπὸ τῶν προτέρων ἐξωλειας.

Ἄνθρωπον ἀπὸ ἐξωλείας τῆς προτέρων ὕστερον σωφρονισθέντα θέλοντες δηλῶσαι, ταῦρον ζωγραφοῦσι περιδεδεμένον ἀγριοσυκέᾳ· οὗτος γὰρ ὅταν ὀργᾷ, δεσμεῖται ἀγριοσυκῇ, καὶ ἡμεροῦται.

Quo modo hominem prioribus damnis & calamitatibus admonitum ac emendatum.

Eum qui ex iis in quas paulò antè inciderit calamitatibus posteà modestior euaserit, si innuere velint, taurum pingunt caprifico reuinctum. Hic enim si ferociat, caprifico ligatus mansuescit.

Πῶς ἄνθρωπον σωφροσύνην ἔχοντα εὐμετάβλητον.

Ἄνθρωπον σωφροσύνην ἔχοντα εὐμετάβλητον, καὶ μὴ σταθηρὰν, βουλόμενοι σημῆναι, ταῦρον ζωγραφοῦσι περιδεδεμένον τὸ δεξιὸν γόνυ. τοῦτον γὰρ ἐὰν δήσῃς τῷ δεξιῷ γόνατι, καρποδέσμιον παρακολουθοῦντα εὑρήσεις. ἀεὶ δὲ ὁ ταῦρος εἰς σωφροσύνην παραλαμβάνεται, διότι οὐδέποτε τῆς θηλείας ἐπιβαίνει μετὰ τὴν σύλληψιν.

Quo modo hominem necdum certa ſtabilique temperantia præditum.

Dubiæ parumque ſtabilis temperantiæ hominem volentes oſtendere, taurũ pingunt dextro genu alligatum. Hunc enim ſi dextro genu vinxeris, iuncturam pedis conſequi deprehendes. Porrò taurus ſemper in temperantię exemplum & indicium aſſumitur, propterea quòd nunquam poſt conceptum fœminam init.

Πῶς ἄνθρωπον προβάτων ἢ αἰγῶν φθορέοικον.

Ἄνθρωπον προβάτων καὶ αἰγῶν φθορέοικον βουλόμενοι σημῆναι, αὐτὰ τὰ ζῶα γράφουσι βόσκοντα κόνυζαν, ταῦτα γὰρ φαγόντα κόνυζαν, ἀποθνήσκει δίψῃ κατασχεθέντα.

Quo modo domeſticum ouium & caprarum mactatorem.

Eum qui mactandis ouibus & capris domũ exhaurit & perdit, volẽtes ſignificare, ipſa pingunt animantia conyza veſcentia. Hanc enim herbam vbi paſta fuerint, ſiti detenta pereunt.

Πῶς ἄνθρωπον τρώγοντα δηλοῦσιν.

Ἄνθρωπον τρώγοντα βουλόμενοι σημῆναι, κροκόδειλον ζωγραφοῦσιν ἔχοντα τὸ στόμα ἀνεῳγμένον. οὗτος γὰρ *

Quomodo hominem edentem innuunt.

Veſcentem hominem ſignificantes, pingunt crocodilum ore aperto. Hic enim *

Πῶς ἅρπαγα ἄνθρωπον καὶ ἀνενέργητον σημαίνουσιν.

Ἅρπαγα ἄνθρωπον καὶ ἀνενέργητον βουλόμενοι σημῆναι, κροκόδειλον ἔχοντα ἴβεως πτερὸν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ζωγραφοῦσι· τούτου γὰρ ἐὰν ἴβεως πτερῷ θίγῃς, ἀκίνητον εὑρήσεις.

Quo modo rapacem & inertem.

Rapacem ſimul & pigrum inertémque hominem ſignificant, crocodilum pingentes qui ibis pennã in capite habeat. Hunc enim ſi ibis penna tangas, immotum deprehendes.

Πῶς γυναῖκα γεννήσασαν ἅπαξ.

Γυναῖκα γεννήσασαν ἅπαξ βουλόμενοι σημῆναι, λέαιναν ζωγραφοῦσιν· αὕτη γὰρ δὶς οὐ κυΐσκει.

Quo modo mulierem ſemel enixam.

Semel enixam mulierem ſignificant leænam pingentes. Hæc enim bis vterum non fert.

Πῶς ἄνθρωπον γεννηθέντα κατὰ τὴν ἀρχὴν ἄμορφον.

Ἄνθρωπον ἄμορφον γεννηθέντα κατὰ τὴν ἀρχὴν, ὕστερον δὲ μορφωθέντα βουλόμενοι σημῆναι, ἄρκτον ἐγκύμονα ζωγραφοῦσιν. αὕτη γὰρ αἷμα συνεστραμμένον καὶ πεπηγὸς τίκτει· ὕστερον δὲ τοῦτο θαλπόμενον ἐν τοῖς ἰδίοις μηροῖς διατυποῦται, καὶ τῇ γλώττῃ λειχόμενον τελειοῦται.

Quo modo hominem primùm rudem, informémque editum.

Hominem qui initio quidem informis natus ſit, ſed poſteà formam acceperit, innuunt depicta vrſa prægnante. Hæc nanque ſanguinē primùm condenſatum & cōcretum parit: hunc poſteà propriis fouens fœmoribus, efformat, linguáque lambens perficit.

Πῶς ἄνθρωπον ἰχυρὸν, καὶ τῶν συμφερόντων ὀσφραντικόν.

Ἄνθρωπον ἰχυρὸν, καὶ τῶν συμφερόντων ὀσφραντικὸν βουλόμενοι σημῆναι, ἐλέφαντα ζωγραφοῦσιν, ἔχοντα τὴν προβοσκίδα· ἐκεῖνος γὰρ ταύτῃ ὀσφραίνεται, καὶ κρατεῖ τῶν προσπιπτόντων.

Quo modo robuſtũ hominem, quæque è re ſua ſint ſubolfacientem.

Eum qui ſimul & viribus & ingenio valeat, ad ea dignoſcenda quæ vtilia ſint, volẽtes ſignificare, elephantum pingunt cum ſua proboſcide. Hac enim odoratur, & incidẽtia cõſequitur.

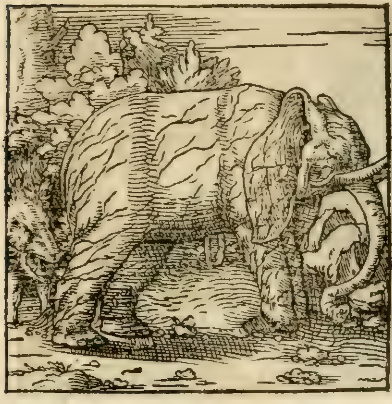

Πῶς ἄνθρωπον βασιλέα φεύγοντα μω-
ρίαν καὶ ἀφροσύνην.

Ἄνθρωπον βασιλέα φεύγοντα μωρίαν καὶ ἀφροσύνην βουλόμενοι σημῆναι, ἐλέφαντα καὶ κριὸν ζωγραφοῦσιν· ἐκεῖνος γὰρ θεωρῶν τὸν κριὸν φεύγει.

Quo modo regem à ſtultitia imprudentiáque abhorrentem.

Regem qui omni ſtudio ſtultitiam fugiat ac imprudentiam, ſignificant, elephantum & arietem ſimul pingentes. Ille enim viſo ariete fugit.

Πῶς βασιλέα φεύγοντα φλύαρον
ἄνθρωπον.

Βασιλέα φεύγοντα φλύαρον ἄνθρωπον βουλόμενοι σημῆναι, ἐλέφαντα ζωγραφοῦσι μετὰ χοίρου· ἐκεῖνος γὰρ ἀκούων φωνῆς χοίρου, φεύγει.

Quomodo regem qui nugatorem
auerſetur.

Regem qui nugacem vitet hominē, elephantum cum porco pingentes. Is enim voce porci audita, aufugit.

Πῶς ἄνθρωπον ὀξὺν μὲν κατὰ τὴν κίνησιν,
ἀσκέπτως δὲ καὶ ἀνοήτως κινούμενον.

Ἄνθρωπον ὀξὺν μὲν κατὰ τὴν κίνησιν, ἀσκέπτως δὲ καὶ ἀνοήτως κινούμενον βουλόμενοι σημῆναι, ἔλαφον καὶ ἔχιδναν ζωγραφοῦσιν· ἐκείνη γὰρ ὁρῶσα τὴν ἔχιδναν, φεύγει.

Quo modo hominem qui celeriter quidem, ſed inconſultò inconſiderateque moueatur.

Eum ſignificantes qui agilis ſit & velox, ſed qui tamē abſque iudicio ac ratione feratur, ceruum depingunt, & viperam. Hac ſiquidem conſpecta, temere in fugam vertitur ceruus.

Πῶς ἄνθρωπον προνοούμενον τῆς ἰδίας ταφῆς.

Ἄνθρωπον προνοούμενον τῆς ἰδίας ταφῆς βουλόμενοι σημῆναι, ἐλέφαντα ζωγραφοῦσι κατορύτζοντα τοὺς ἰδίους ὀδόντας· τούτους γὰρ πεσόντας λαβὼν κατορύττει.

Quo modo hominem qui ſuæ proſpiciat ſepulturæ.

Vt denotent eum qui de ſua ſolicitus eſt ſepultura, elephantem pingunt proprios dentes defodictem. Hos enim vbi exciderint acceptos in terram condit.

Πῶς ἄνθρωπον ζήσαντα τέλειον βίον.

Ἄνθρωπον ζήσαντα τέλειον βίον θέλοντες δηλῶσαι, κορώνην ἀποθανοῦσαν ζωγραφοῦσιν· αὕτη γὰρ ζῇ ἑκατὸν ἔτη κατ᾽ Αἰγυπτίους. τὸ δὲ ἔτος κατ᾽ Αἰγυπτίους τεττάρων ἐνιαυτῶν.

Quo modo hominem qui plenam iuſtámque ætatem vixerit.

Eum qui iuſtam hominis ac legitimam vixerit ætatem volentes monſtrare, cornicem mortuam pingunt. Hæc enim centum iuxta Ægyptiorum morem computatis annis viuit. Conſtat autem Ægyptiacus annus quatuor vſitatis & communibus annis.

Πῶς ἄνθρωπον ἑαυτῷ κρύπτοντα κακίαν.

Ἄνθρωπον ἐμφωλεύοντα ἑαυτῷ κακίαν, καὶ ἀποκρύπτοντα ἑαυτὸν, ὥστε μὴ γνωσθῆναι τοῖς ἰδίοις, θέλοντες σημῆναι, πάρδαλιν ζωγραφοῦσιν· αὕτη γὰρ κρύφα τὰ ζῶα θηρεύει, μὴ συγχωροῦσα τὴν ἰδίαν ὁρμὴν ἀφιέναι καταδιωκτικὴν οὖσαν τῶν ἄλλων ζώων.

Quo modo hominem qui ſuum ipſius ſcelus ac maleficium tegat.

Deſignantes hominem qui ſceleſtum ſuum ac malignum occultet animum, ne à ſuis noſcatur, pardum pingunt. Hic ſiquidem clanculum alia perſequitur animantia, nec ſinit impetum ac pernicitatē innoteſcere, qua in illis perſequendis vtitur.

Πῶς ἄνθρωπον ἐξαπατώμενον διὰ κολακείας.

Ἄνθρωπον ἐξαπατώμενον διὰ κολακείας βουλόμενοι σημῆναι, ἔλαφον μετὰ αὐλητοῦ ἀνθρώπου ζωγραφοῦσιν· αὕτη γὰρ θηρεύεται ἀκούουσα ἡδέα συρίσματα ᾀδόντων, ὡς κατακηλεῖσθαι ὑπὸ τῆς ἡδονῆς.

Quomodo hominem adulatione deceptum.

Eum qui aſſentatione captetur, innuentes, ceruum cum tibicine pingunt. Hic enim dum ſuauiſsimum audiens canentium modulatum, ingēti velut demulcetur voluptate, ſic facile in venatorum manus incidit.

Πῶς πρόγνωσιν εὐκαρπίας οἴνου.

Πρόγνωσιν εὐκαρπίας οἴνου βουλόμενοι σημῆναι, ἔποπα ζωγραφοῦσιν· ἐκεῖνος γὰρ ἐὰν πρὸ τοῦ καιροῦ τῶν ἀμπέλων κράζῃ, εὐοινίαν σημαίνει.

Quo modo præſagium copioſæ vindemiæ.

Præſagium copię vini ſignificantes, vpupam pingunt: qæ ſi ante vitium tempus cecinerit, inſignem vini bonitatem ſimul ac copiam prænunciat.

Πῶς ἄνθρωπον, ὑπὸ σταφυλῆς βλαβέντα.

Ἄνθρωπον ὑπὸ σταφυλῆς βλαβέντα, καὶ ἑαυτὸν θεραπεύοντα βουλόμενοι σημῆναι, ἔποπα ζωγραφοῦσι, καὶ ἀδίαντον τὴν βοτάνην· οὗτος γὰρ βλαβεὶς ὑπὸ σταφυλῆς, ἀδίαντον ἀντιθέμενος εἰς τὸ ἑαυτοῦ στόμα θεραπεύεται.

Quomodo hominem, cui vuæ eſus nocuerit.

Vuæ eſu offenſum & ſeſe curantē notantes, vpupam pingunt, & adiantum herbam. Hæc enim ſi vua comeſta læſa fuerit, adiantum ori inſerens, certo decurſo ſpacio priſtinam recipit valetudinem.

Πῶς ἄνθρωπον ἑαυτὸν φυλάττοντα ἀπὸ ἐπιβουλῆς ἐχθρῶν.

Ἄνθρωπον ἀπ' ἐπιβουλῆς ἐχθρῶν ἑαυτὸν φυλάττοντα βουλόμενοι σημῆναι, γέρανον γρηγοροῦσαν ζωγραφοῦσιν· αὗται γὰρ ἑαυτὰς φυλάττουσι γρηγοροῦσαι κατ' ὄρδινον ἐν πάσῃ τῇ νυκτί.

Quo modo hominem ſibi ab hoſtium inimicorum´ue inſidiis cauentem.

Sibi ab aduerſariorum inſidiis cauẽtem cum volunt ſignificare, gruem vigilantem pingunt. Hæ enim hoc ſe ipſas præſidio cuſtodiunt, tota nocte per vices excubias agentes.

Πῶς παιδεραστίαν.

Παιδεραστίαν βουλόμενοι σημῆναι, δύο πέρδικας ζωγραφοῦσιν· ἐκεῖνοι γὰρ ἐπὰν χηρεύωσιν, ἑαυτοῖς ἀποκέχρηνται.

Quo modo obſcœnum puerorum amorem.

Pædicationem deſignantes, geminas perdices pingunt. Quæ cum viduæ ſunt, ſe inuicem abutuntur.

Πῶς γέροντα ἀπὸ λιμοῦ ἀποθανόντα.

Γέροντα ἀπὸ λιμοῦ ἀποθανόντα θέλοντες δηλῶσαι, ἀετὸν ὑπερκεκαμμένον ἔχοντα τὸ ῥάμφος ζωγραφοῦσιν. ἐκεῖνος γὰρ γηράσκων ἀποκάμπτεται τὸ ῥάμφος αὐτοῦ, καὶ λιμῷ ἀποθνήσκει.

Quo modo ſenem fame enectum.

Senem qui fame perierit, volentes monſtrare, aquilam pingunt adunco roſtro. Huic enim ſeneſcenti aduncum fit roſtrum, itáque inedia perit.

Πῶς ἄνθρωπον ἐν κινήσει καὶ θυμῷ διάγοντα.

Ἄνθρωπον ἀεὶ ἐν κινήσει καὶ θυμῷ διάγοντα, καὶ μήτε ἐν τῷ τρέφεσθαι ἡσυχάζοντα βουλόμενοι σημῆναι, κορώνης νεοσσοὺς ζωγραφοῦσιν. αὕτη γὰρ ἱπταμένη τρέφει τοὺς νεοσσούς.

Quo modo hominem in perpetuo motu atque animi agitatione degentem.

Eum qui in continuo motu & animi intentione vſque adeò verſetur, vt ne veſcens quidē quieſcat, ſignificantes, cornicis pullos pingunt. Hæc enim etiam volans pullos paſcit.

Πῶς ἄνθρωπον εἰδότα μετέωρα.

Ἄνθρωπον εἰδότα τὰ μετέωρα θέλοντες σημῆναι, γέρανον ἱπτάμενον ζωγραφοῦσιν. ἐκεῖνος γὰρ ὑψηλῶς πάνυ ἵπταται, ἵνα θεάσηται τὰ νέφη, μὴ ἄρα χειμάζῃ, ἵνα ἐν ἡσυχίᾳ διαμένῃ.

Quo modo hominem ſublimium rerum peritum.

Sideralis ſcientiæ gnarum cùm ſignificant, gruem volantem pingunt. Illa enim altè admodum volat, vt nubes è proximo conſpiciat, neque tempeſtate agitetur, atque ita altam agat quietem.

Πῶς ἄνθρωπον ἀποταξάμενον τὰ ἴδια τέκνα διὰ ἀπορίαν.

Ἄνθρωπον ἀποταξάμενον τὰ ἴδια τέκνα διὰ ἀπορίαν βουλόμενοι σημῆναι, ἱέρακα ἐγκύμονα ζωγραφοῦσιν· ἐκεῖνος γὰρ τίκτων τρία ὠά, τὸ ἓν μόνον ἐπιλέγεται καὶ τρέφει· τὰ δὲ ἄλλα δύο κλᾷ. τοῦτο δὲ ποιεῖ, διὰ τὸ κατ' ἐκεῖνον τὸν χρόνον τοὺς ὄνυχας ἀποβάλλειν, καὶ ἐν τούτῳ μὴ δύνασθαι τὰ τρία βρέφη τρέφειν.

Quo modo hominem proprios à ſe dimittentem liberos ob paupertatem.

Hominem qui inopia preſſus liberos valere iuſſerit, notantes, accipitrem prægnantem pingunt. Is enim cum tria oua pariat, vnicum quod nutriat ſeligit, reliquis duobus fractis. Hoc autem facit, quòd per id tempus vngues amittat, ideóque tres pullos ſimul educare non poſsit.

Πῶς ἄνθρωπον ὀκνοῦντα τὴν διὰ τῶν ποδῶν κίνησιν ποιεῖσθαι.

Ἄνθρωπον ὀκνοῦντα τὴν διὰ τῶν ποδῶν κίνησιν ποιεῖσθαι βουλόμενοι σημῆναι, κάμηλον γράφουσιν· ἐκείνη γὰρ μόνη τῶν ἄλλων ζώων τὸν μηρὸν κάμπτει, διὸ καὶ *κάμηρος λέγεται. Alii κάμμηρος legũt.

Quomodo hominem mouendis pedibus cunctabundum ac lentum.

Hominem pedum motu tardum & ſegnem volentes monſtrare, camelum pingunt. Hic enim ſolus ex omnibus animantibus crus inter cũdum inflectit, vnde & appellationem nactus eſt: cum Græcè κάμηλος quaſi κάμηρος à crurum inflexione dictus videatur.

Πῶς ἄνθρωπον ἀναιδῆ καὶ κατὰ τὴν ὅρασιν ὀξύν.

Ἄνθρωπον ἀναιδῆ, καὶ κατὰ τὴν ὅρασιν ὀξὺν θέλοντες δηλῶσαι, βάτραχον γράφουσιν· οὗτος γὰρ αἷμα οὐκ ἔχει, εἰ μὴ ἐν μόνοις τοῖς ὀφθαλμοῖς. τοὺς δὲ ἐκεῖ αἷμα ἔχοντας, ἀναιδεῖς καλοῦσιν. διὸ καὶ ὁ ποιητὴς οἰνοβαρές, κυνὸς ὄμματ᾽ ἔχων, κραδίην δ᾽ ἐλάφοιο.

Quo modo impudentem hominem,
acutíque ac celeris viſus.

Hominem inuerecundũ & viſu celerem deſignantes, ranam pingunt. Hæc enim non alibi ſanguinem habet quàm in oculis. Porrò qui illos ſanguine reſperſos habent, impudentes dicunt. Vnde & poeta: Ebrie, luminibus canis effrons, pectore cerui.

Πῶς ἄνθρωπον μὴ δυνηθέντα κινεῖσθαι.

Ἄνθρωπον πολὺν χρόνον μὴ δυνηθέντα κινεῖσθαι, ὕστερον δὲ κινηθέντα τοῖς ποσὶ βουλόμενοι σημῆναι, βάτραχον ἔχοντα τοὺς ὀπισθίους πόδας ζωγραφοῦσιν. ἐκεῖνος γὰρ γεννᾶται ἄπους, ὕστερον δὲ αὐξανόμενος, προσλαμβάνει τοὺς ὀπισθίους πόδας.

Quomodo hominem qui ſeſe mouere nequeat.

Hominem qui cum diu ſeſe mouere non potuerit, poſteà tandem pedibus moueatur, demonſtrantes, ranam pingunt poſteriores pedes habentem. Hęc enim primum ſine pedibus naſcitur, ſed poſteà dum augetur, pedes aſſumit poſteriores.

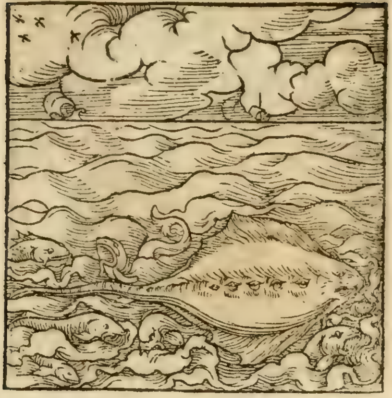

Πῶς ἄνθρωπον πάντων ἐχθρόν.

Ἄνθρωπον πάντων ἐχθρὸν καὶ ἀπεσχοινισμένον θέλοντες δηλῶσαι, ἔγχελυν ζωγραφοῦσιν· αὕτη γὰρ οὐδενὶ τῶν ἰχθύων συνευρίσκεται.

Quo modo omnibus inimicum atque inuisum hominem.

Omnibus infeſtum, & qui cæterorũ conſortium fugiat, oſtendere volentes, anguillam pingunt. Hæc enim cum nullo alio piſce commercium habere deprehenditur.

Πῶς ἄνθρωπον σώζοντα πολλοὺς ἐν θαλάττῃ.

Ἄνθρωπον σώζοντα πολλοὺς ἐν θαλάττῃ θέλοντες σημῆναι, νάρκην τὸν ἰχθὺν ζωγραφοῦσιν. αὕτη δὲ ὅταν ἴδῃ σὺν πολλοὺς τῶν ἰχθύων μὴ δυναμένους κολυμβᾷν, συλλαμβάνει πρὸς ἑαυτὴν καὶ σώζει.

Quo modo hominem multos in mari ſeruantem.

Hominem multos in mari ſeruantem ſignare volentes, torpedinē piſcem pingunt. Hæc enim vbi piſces multos viderit, qui natare nō poſsint ad ſe trahit, ac eos ſeruat.

Πῶς ἄνθρωπον τὰ χρήσιμα καὶ τὰ ἄχρηστα κακῶς ἀνηλωκότα.

Ἄνθρωπον τὰ χρήσιμα καὶ τὰ ἄχρηστα κακῶς ἀνηλωκότα βουλόμενοι σημῆναι, πολύποδα ζωγραφοῦσιν· ἐκεῖνος γὰρ πολλὰ καὶ ἀσώτως ἐσθίων, παρατίθεται τὴν τροφὴν εἰς τὰς θαλάμας, καὶ ὅταν ἀναλώσῃ τὰ χρήσιμα, τότε καὶ ἄχρηστα ἐκβάλλει.

Quo modo hominem qui vtilia ſimul & inutilia malè conſumpſerit.

Hominem qui vtilia ſimul & inutilia malè conſumpſerit, indicantes, polypum pingunt. Ille enim cum multa eáque intemperanter voret, cibum in cauernas reponens congerit, & cùm vtilia conſumpſerit, tum & quæ ſuperſunt inutilia abiicit.

Πῶς ἄνθρωπον τῶν ὁμοφύλων κρατήσαντα.

Ἄνθρωπον τῶν ὁμοφύλων κρατήσαντα βουλόμενοι σημῆναι, κάραβον καὶ πολύποδα ζωγραφοῦσιν· οὗτος γὰρ τῶν πολυπόδων κρατεῖ, καὶ τὰ πρωτεῖα φέρει.

Quomodo eum qui suæ gentis hominibus imperitat.

Suæ nationis & generis hominibus imperantem cum denotare volunt, carabum & polypũ pingunt. Ille enim polypis imperat, intérque eos primas tenet.

Πῶς ἄνδρα συζευχθέντα γυναικί.

Ἄνδρα συζευχθέντα γυναικὶ ἀπὸ πρώτης ἡλικίας ἐν ᾗ ἐτέχθη βουλόμενοι σημῆναι, πίννας ἐγκύους γράφουσιν. αὗται γὰρ γεννώμεναι ἐν τῷ κόγχῳ, μετὰ καιρὸν ὀλίγον συζεύγνυνται ἀλλήλαις ἔνδον τοῦ κόγχου.

Quo modo hominem iunctum mulieri.

Hominem mulieri ab ineunte ætate adeóque primis vnguiculis iunctũ innuentes, ostrea prægnantia pingunt. Hæc enim cùm in concha gignantur, paulò pòst intra eandem concham sibi inuicem iunguntur.

Πῶς ἄνθρωπον μὴ προνοούμενον ἑαυτοῦ.

Πατέρα, ἢ ἄνθρωπον μὴ προνοούμενον ἑαυτοῦ, ἀλλ' ὑπὸ τῶν οἰκείων προνοούμενον θέλοντες σημῆναι, πίνναν καὶ καρκῖνον ζωγραφοῦσιν. οὗτος γὰρ ὁ καρκῖνος μένει κεκολλημένος τῇ σαρκὶ τῆς πίννης, καὶ καλεῖται πιννοφύλαξ ἀκολούθως τῷ ὀνόματι. ἡ οὖν πίννα διόλου κέχηνεν ἐν τῷ κόγχῳ πεινῶσα. ὅταν οὖν αὐτῆς κεχηνυίας παρεισέλθῃ ἰχθύδιόν τι, ὁ πιννοφύλαξ δάκνει τῇ χηλῇ τὴν πίνναν· ἡ δὲ αἰσθομένη καταμύει τὸν κόγχον, καὶ οὕτως κυνηγετεῖ τὸ ἰχθύδιον.

Quo modo hominem qui ſui curam rationémque non habeat.

Patrem, aut hominem qui ſe ipſe non curet, ſed à domeſticis & propinquis curetur, volentes ſignificare, oſtreum & cancrum pingunt. Hic enim carni oſtrei velut agglutinatus manet:

vnde & ex cōſecutione nominis, πιννοφύλαξ, quaſi oſtrei cuſtos vocatur. Oſtreum igitur planè hiat in concha eſuriens. Si itaque dum hiat, piſciculus aliquis irrepſerit, mordet cancer vngula oſtreum: quod ſentiens concham claudit, atque ita piſciculum venatur.

Πῶς ἄνθρωπον * λάμειαν ἔχοντα.

λαίμαργ

Ἄνθρωπον * λάμειαν ἔχοντα βουλόμενοι σημῆναι, σκάρον ζωγραφοῦσιν· οὗτος γὰρ μόνος τῶν ἰχθύων μαρυκᾶται, καὶ πάντα προσπίπτοντα ἰχθύδια ἐσθίει.

Quo modo hominem ingluuie laborantem.

Hominem gulæ deditum deſignare volentes, ſcarũ pingunt. Hic enim ſolus ex piſcibus rumimat, & omnes occurſantes piſciculos deuorat.

Πῶς ἄνθρωπον τὴν ἑαυτοῦ τροφὴν ἐμοῦντα.

Ἄνθρωπον ἐμοῦντα τὴν ἰδίαν τροφὴν, καὶ πάλιν ἀπλήστως ἐθίοντα βουλόμενοι σημῆναι, ἔνυδρον γαλεὸν ζωγραφοῦσιν. οὗτος γὰρ κύει μὲν διὰ τοῦ σόματος, νηχόμενος δὲ καταπίνει τὸν γόνον.

Quo modo hominem cibos vomẽtem.

Eum qui vbi ſumptos cibos euomuerit, auidè rurſum vorat,& ita vt ſatiari non poſsit, ſignificantes,felem aquaticum pingũt. Hic enim ore parit,& natans fœtum abſorbet.

Πῶς ἄνθρωπον ἀλλοφύλων χρώμενον μίξει.

Ἄνθρωπον ἀνθρώπων χρώμενον μίξει ἀλλοφύλων βουλόμενοι σημῆναι, μύραιναν ἰχθῦν ζωγραφοῦσιν· αὕτη γὰρ ἐκ θαλάττης ἀναβαίνουσα, τοῖς ἔχεσι μίγνυται, καὶ εὐθέως εἰς τὴν θάλατταν ὑποτρέχει.

Quo modo hominem qui cum alienigenis commercium habeat.

Hominem alienigenarum commercio gaudentem innuentes, murænam piſcem pingunt. Hæc enim è mari flumina aſcēdens, viperis miſcetur, ac protinus in mare recurrit.

Πῶς ἄνθρωπον ἐπὶ φόνῳ κολασθέντα.

Ἄνθρωπον ἐπὶ φόνῳ κολασθέντα, καὶ μεταμεληθέντα βουλόμενοι σημῆναι, τρυγόνα περιπεπλεγμένην ἀγκύστρῳ ζωγραφοῦσιν. αὕτη γὰρ καταχεθεῖσα ῥίπτει τὴν ἐν τῇ οὐρᾷ ἄκανθαν.

Quo modo hominem ob cædem factam supplicio affectum.

Hominem qui cædis admissæ pœnas dederit, quémque pœnituerit, designare volẽtes, turturem laqueo implicitam pingunt. Hæc enim capta spinam quam in cauda habet abijcit.

O

Πῶς ἄνθρωπον ἀφειδῶς κατεσθίοντα τὰ ἀλλότρια.

Ἄνθρωπον ἀφειδῶς κατεσθίοντα τὰ ἀλλότρια καὶ ὕστερον καταναλωκότα τὰ ἴδια, βουλόμενοι σημῆναι, πολύποδα ζωγραφοῦσιν. ἐκεῖνος γὰρ ἐὰν ἀπορήσῃ τροφῆς τῆς ἀπ' ἄλλων τὰς ἰδίας πλεκτάνας ἐσθίει.

Quo modo eum qui profuſius alienis veſcatur.

Eum qui & aliena intemperanter decoquat, &demum ſua cōſumpſerit, deſignantes, polypum pingunt. Is enim ſi victu aliunde quæſito indiguerit, propria edit flagella.

Πῶς ἄνθρωπον ὑπὸ καλῶν ὁρμήσαντα.

Ἄνθρωπον ὑπὸ καλῶν ὁρμήσαντα, καὶ ἀντὶ τούτου κακῷ περιπεσόντα βουλόμενοι σημῆναι, σηπίαν ζωγραφοῦσιν· αὕτη γὰρ ἐὰν ἴδῃ τινὰ βουλόμενον αὐτὴν θηρᾶσαι, προΐεται εἰς τὸ ὕδωρ ἐκ τῆς κοιλίας τὸ μέλαν, ὥστε ἐκ τούτου μηκέτι αὐτὴν βλέπεσθαι, καὶ οὕτω φεύγει.

Quomodo eum qui rerum honestarum amore flagret.

Eum qui toto pectore in res pulcherrimas incumbit, ac ideo sese periculis obijcit, volentes innuere, sepiam pingũt. Hęc enim si viderit à quopiam sibi insidias strui, in aquam ex aluo nigerrimum effundit sanguinem: ex quo fit vt iam conspicua non sit, atque ita euadat.

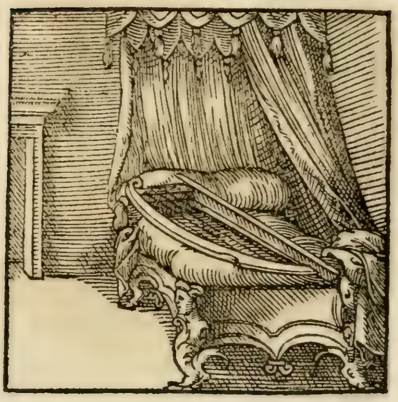

Πῶς ἄνθρωπον γόνιμον.

Ἄνθρωπον γόνιμον βουλόμενοι σημῆναι, στρουθίον πυργίτην ζωγραφοῦσιν. οὗτος γὰρ ὑπὸ ὀργῆς ἀμέτρου, καὶ πολυσπερμίας ὀχλούμενος, ἑπτάκις μίσγεται τῇ θηλείᾳ ἐν μιᾷ ὥρᾳ ἀθρόως σπερμαίνων.

Quomodo fœcundum & veneri addictum hominem.

Semine abundantem hominem volentes designare, passerculũ pyrgiten pingunt. Hic enim & immodica ira, & copia seminis ductus, septies in hora fœminam init, copiosum confertimque semen effutiens.

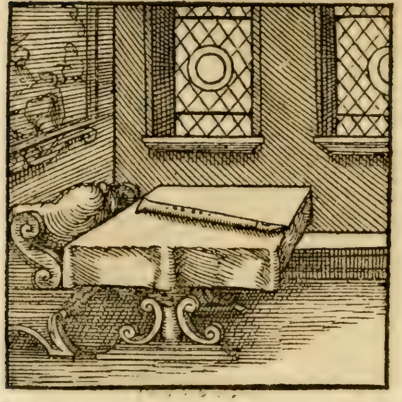

Πῶς ἄνθρωπον συνοχέα καὶ ἑνωτικόν.

Ἄνθρωπον συνοχέα καὶ ἑνωτικὸν βουλόμενοι σημῆναι, λύραν ζωγραφοῦσιν. αὕτη γὰρ συνέχειαν φυλάττει τῶν ἰδίων κρουσμάτων.

Quo modo hominem qui vim quã-
dam habeat ſibi alios cõcilian-
di ac deuinciendi.

Cùm hominem ſignificant qui alios ſibi continenter deuinciat & demereatur, lyram pingunt. Hæc enim continenter ſuum retinet concentum.

Πῶς ἄνθρωπον πάλαι μὲν ἄχρσαντα τῶν ἰδίων νοημάτων, ὕστερον δὲ γεγονότα τῆς ἑαυτοῦ φρονήσεως.

Ἄνθρωπον πάλαι μὲν ἄχρσάντα τῶν ἰδίων νοημάτων, ὕστερον δὲ τῆς ἑαυτοῦ γεγονότα φρονήσεως, καὶ τάξιν ἀπαγόντα τῇ ἑαυτοῦ ζωῇ βουλόμενοι σημῆναι, σύριγγα γράφουσιν. αὕτη γὰρ ἐπιστρεπτική ἐστι καὶ ἀναμνηστικὴ τῶν κατὰ θυμίως πεπραγμένων αὐτῷ, καὶ μάλιστα τεταγμένον ἐκτελοῦσα φθόγγον.

Quo modo eum qui anteà mente alienatus fuerit, ſed poſteà reſipuerit.

Eum volentes oſtendere qui cùm quondã mẽte alienatus eſſet, ad ſe demum redierit, certumque vitæ ſuæ ordinem ac rationem inſtituerit, fiſtulam pingũt. Hæc ſiquidem animum demulcet, & ea in memoriã reducit, quę ex animi ſen-

tẽtia & cum voluptate quis gesserit. Insuper & maximè compositum edit sonum.

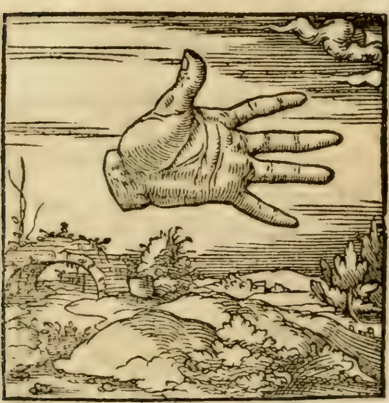

Πῶς ἄνθρωπον ἴσον πᾶσι τὸ δίκαιον ἀπονέμοντα.

Ἄνθρωπον ἴσως πᾶσι τὸ δίκαιον ἀπονέμοντα βουλόμενοι σημῆναι, στρουθοκαμήλου πτερὸν γράφουσι. τοῦτο γὰρ τὸ ζῶον πανταχόθεν ἴσα ἔχει τὰ πτερυγώματα παρὰ τῶν ἄλλων.

Quomodo eum qui ius ex æquo omnibus tribuat.

Eum qui ius æqualiter omnibus impertiatur significare volentes, struthiocameli pennam pingunt. Hoc enim animal præter cætera pennas alarum vndiquaque æquales habet.

Πῶς ἄνθρωπον φιλοκτίστην.

Ἄνθρωπον φιλοκτίστην βουλόμενοι σημῆναι, χεῖρα ἀνθρώπου γράφουσιν· αὕτη γὰρ ποιεῖ πάντα τὰ κτίσματα.

Ὥρου Ἀπόλλωνος νειλῴου ἱερογλυφικῶν τέλος.

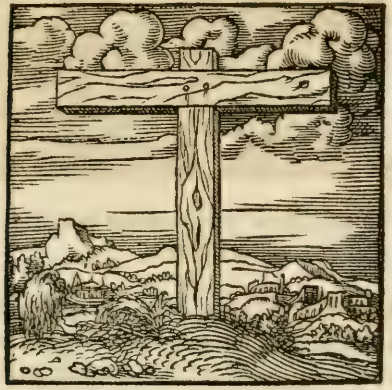
Quo modo hominem ædificandi studiosum.

AEdificandi cupidum hominem volētes innuere, hominis manum pingunt. Hæc enim omnia absoluit opera.

Ori Apollinis Niliaci sacrarum sculpturarum Finis.

LECTORI.

Hieroglyphicis Ori Apollinis alia quædam subiecimus hinc inde excerpta: quæ quòd eodẽ tendant, tibi non ingrata fore, beneuole lector, augurabamur.

Quo modo futuram vitam aut salutem.

Vitam aut salutem futuram indicantes, geminas lineas ducebant, quarũ transuersa altera alteri in perpendiculi modum ductæ supersterneretur. Atque eius rei nulla illis alia suppetebat ratio, nisi quòd hęc diuini cuiusdam mysterij significatio esset.

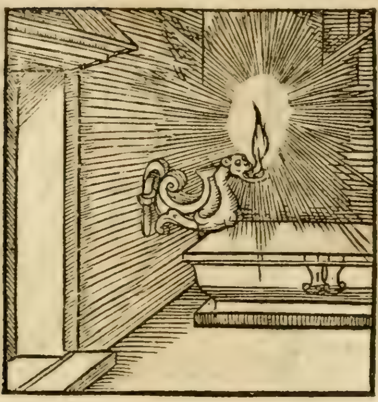
Quo modo duas regis præcipuas virtutes.

Duas primarias regis virtutes depicto ſceptro & ſupernè oculo, ſignificabāt: ſceptro quidem eximiam hominis poteſtatem, oculo prouidentiam innuentes, qua eum par eſt in populum intueri.

Quo pacto mortem ſeu hominis exitum.

Hominis exitum innuentes, fuſum pingebant, & fili extremum reſectum, quaſi à colo diuulſum. finguntur ſiquidem à poetis Parcæ hominis vitam nere: Clotho quidem colum geſtans: Lacheſis quæ Sors exponitur, nens: Atropos verò inconuertibilis ſeu inexorabilis Latinè redditur, filum abrumpens.

Quo modo vitam.

Vitam innuentes ardentem lampada pingebant: quòd tantiſper dum accenſa lampas eſt, luceat, extincta verò tenebras offundat. ita & anima corpore ſoluta, & aſpectu & luce caremus.

Quo modo laborem.

Bouinum caput carne nudatum delineabāt, vbi vellent laborem occultè demonſtrare. bouinum quidem caput, quòd aratio omnis boum miniſterio abſoluatur: carne verò nudatū, quòd laborioſi homines plerunque macilenti ſunt.

Quo modo Deum.

Oculo picto Deum intelligebant, quòd vt oculus quicquid ſibi propoſitum eſt intuetur, ſic omnia Deus cognoſcit ac videt.

Quo modo Manes.

Manes, hoc eſt Infernos deos ſignificabant depicta ſine oculis facie, ac ſupernè geminis oculis: oculis deos, vt iam dictum eſt, intelligentes: facie autem abſque oculis, eos qui apud Inferos ſunt atque in tenebris.

Quimodo iustitia, Pla. 512.

IN ORVM APOLLInem obſeruationes.

ΩΡυ Ἀπόλλωνος) *Sol Ægyptiis ὧρος dicitur, idque, vt infra apud hunc autorem videre eſt, ἀπὸ τῶν ὡρῶν κρατεῖν quòd eius motu (vt qui non temporum modò, quemadmodum ſcribit Plinius libri 2. cap. 6. terrarúmque, ſed ſiderum etiam ipſorum cœlique rector ſit) horarum ac temporum diſtinguantur interualla. Vide igitur, num fortè rectius huius autoris nomen denſo ſpiritu ſcribendum ſit. Quanquam non eſt magni momenti hæc res.*

ἱερογλυφικὰ) *Hoc nomine ænigmaticæ quædam in rebus ſacris ſculpturæ, & ſacra quædam apud Ægyptios monumenta ſeu characteres ac notæ intelliguntur. Illi enim, priùs quàm vſitatiſſima eſſet literarum ac ſcripturæ ratio, vel ne facilè vulgo ſacra profanarentur myſteria, non literis hæc, ſed ſculptis rerum animaliúmq; figuris deſignabant. Inter eorum characteres ille vel maximè nobis memoratu dignus uidetur, à noſtro tamen autore prætermiſſus, quòd crucis inſigni vitam futuram ſignificabant, id figuræ Serapidis pectori inſculpentes. Atque haud ſcio an morem illum Ægyptij (vt ſunt eorum linguæ vicinæ) ab Hebræis ſumpſerint: apud quos, vt teſtis eſt* Hieronymus *in nonum Ezechielis caput, antiquis literis, cuiuſmodi & eo tempore erant Samaritanorum, tau litera crucis habet ſimilitudinem. Sed hæc forſan πάρεργα.*

πῶς αἰ ὄνα σημαίνει. *in Venetiano quoque exemplari σημαίνει legitur. Vide autem num rectius σημαίνουσι legatur, niſi mauis σημαίνει referre ad ἱερογλυφικὰ. At in ſequentibus ſemper verbum plurale reperies, σημαίνουσιν δηλοῦσιν ἐμφαίνουσιν vt planè ad Ægyptios referri debeat. Atque id eò ſanè libentius legerim, quod hi tituli qui capitibus ſuperſcribuntur, non ipſius ſint autoris, vt ex manu ſcripto codice perſpicuum eſt, in quo hæc ad marginem notantur, ſed à diligenti poſtea lectore adiecti, ſicut & in alijs pleriſque accidit.*

διὰ τὸ αἰώνια) Αἰὼν *& æuum, hoc eſt* τὴν τοῦ κόσμου σύστασιν

καὶ χρόνȣ ἔκτασιν, mũdi constitutionem temporisque, quoad orbis cõstiterit, productionẽ notat, & æternitatẽ, ac planè idẽ quod HOLEM apud Hebræos. Ideo αἰώνια verto æterna, æuiq; seu temporis continuum fluxum producentia. Porrò æternam esse cœlestibus naturam stulta credebat antiquitas.

ὀυβαῖον) Antea ὀυραῖον legebatur, sed nos ita ex manu scripto codice restituimus: quæ vox est AEgyptia, vt ex nostro autore licet discere, basiliscum significans. Haud scio an ab Hebræo O B quod pythonem solent vertere. Porrò quod hic de basilisco traditur, firmat Plinius, addens & alios serpentes olfactu necare, & hominem vel si aspiciat tantùm interimere, & non contactos modò, verùm & afflatos frutices necare. De variis autem serpentum generibus vide eundem cap. 23. lib. 8.

τὴν ἑαυτȣ̃ ἐσθίοντα ȣ̓ρὰν) Vnde & à Latinis annus vertens dicitur, quod semper in se sua per vestigia voluitur annus.

ἐπειδὴ φασιν ἐν τῇ ἀνατολῇ πεντεκαίδεκα μοιρῶν ὑπάρχουσαν) Antea legebatur μοῖραι ὑπάρχȣσι. Sed hæc lectio multò rectior, vt quæ lunæ cursum apertè doceat. Porrò quindecim lunæ partes, quindecim dies intellige. Nam & post vbi de eius occasu loquitur dicit τὸν ἀριθμὸν τῶν τριάκοντα ἡμερῶν πληρώσασαν.

βȣλόμενοί τι ἔτος εἰπεῖν τὸ τέταρτον λέγουσιν) Annum anteà ita pontificum vitio turbatum, quemadmodum est apud Suetoniũ, vt nec messium feriæ æstati, nec vindemiarum autumno quadrarent, in eum digessit ordinem Cæsar Sosigenis opera, vt cùm annus ex 365 diebus & quadrante, vtpote sex horis constaret, quarto quoque anno Februario mensi vnus intercalaretur dies, qui & ob id bissextus dici solet, cuius nominis rationem optimè noster Celsus sub titulo de verborum significatione exponit, eo Legis capite cuius initium est, Cùm bissextus.

προσίζεσθαι) Prius προΐζεσθαι legebatur.

ἢ νίκην) in Aldino exemplari interiiciuntur hæc, ἢ ἄρεα, ἢ ἀφροδίτην, aut Martem, aut Venerem, quorũ in sequentibus capitibus ratio traditur. Ea & nos annectenda curauimus. Porrò ἱέρακα malui accipitrem vertere, quàm quod alij verterãt aquilã, etsi pleraq; ex iis quæ de natura τῶν ἱεράκων dicũtur, aquilis quoq; cõueniãt. De variis autẽ accipitrũ generibus vide Plin. cap. 8. lib. 10.

τῇ ἱερακία βοτάνῃ) Lactuca caprina Plinio dicitur, Apuleio

lactuca syluatica. Dicitur & Sonchites. Eandem hieraciam nonnullis vocari,(vulgo hieraceum nominãt) idem tradit Plinius, quoniam accipitres scalpendo eam, succoque oculos tingendo, obscuritatem cum sensere discutiant. De eius facultatibus Plinium ipsum lib.20.cap.7. & medicos consule.

ταπείνωσις δὲ) *Ita in exemplari Aldino legebatur, sed nos* ταπείνωσιν *emendauimus, vt præcedentibus ac subsequentibus respondeat. Adde quod nostræ lectioni subscribit vetus exemplar.*

τὸ πρὸς τὴν ψυχὴν συμπαθές) *Ita in veteri legebatur, sed vera est manuscripti codicis lectio,* διὰ τὸ πρὸς τὴν ψυχὴν συμπαθεῖν, *quam & nos reposuimus. Est autem* συμπάθεια *philosophis & medicis ille naturæ consensus, cum iisdem rebus affici moueriq; solemus.*

ὡς καὶ ἡ ψυχὴ τρέφεται) *Est enim sanguis* ὄχημα τῆς ψυχῆς, *vehiculum animæ. Cæterùm in exemplari etiam Aldino* ὡς *legitur, sed* ᾧ *legendum existimo. Quanquam & hæc lectio reiicienda non est, quam & in manu scripto inuenimus.*

δύο κορώνας) *De cornicum natura vide Plin. lib.10. cap 12.*

ἀντὶ τῆς ὁμονοίας) *Vnde & cornicum concordia prouerbio celebratur, de qua est in Alciat. emblematis carmen elegãtißimum:*

Cornicum mira inter se concordia vitæ est,
Inque vicem nunquam contaminata fides. &c

ἐν τοῖς γάμοις ἐκκορὶ κορὶ) *Verba hæc* ἐκκορὶ κορὶ *ita transtulimus, vt* ἐκκορὶ *verbum illud sit, quod in nuptiis celebrandis acclamari soleret à Græcis,* κορὶ *autem dicat autor in eo nomine cornicem significare. Cæterum quid aliud hæc vox* ἐκκορὶ *significet, inquirendum non est: præsertim quum dicat Græcos verbum illud* ἀγνοοῦντας *vsurpare. Iungunt nonnulli has duas dictiones* ἐκκορὶ κορὶ, *easque Latinè verti posse, orna cornicem. hoc est pudicitiam, dicũt.* ἐκκορέω *Græcis interdum est orno, vnde diceretur in imperatiuo* ἐκκόρει *Ego simpliciter* ἐκκορὶ *verbum esse puto, quo Græci perpetuam concordiam in nuptiarum celebratione coniugibus optabant, eius tamen nominis rationem ignorantes. Porrò in manu scripto pro* κορώνην *legitur* κορώνη, *vt in nuptiis acclamata fuisse verba illa intelligat* ἐκκορὶ κορὶ κορώνη.

κάνθαρον ζωγραφοῦσι) *De scarabæo Plin. lib.11. cap. 28. Erasmus fusißimè in prouerbio, Scarabæus aquilam quærit.*

ἐπειδὰν ὁ ἄρσεν) Ita & in Venetiano codice legitur. Sed legendum vt restituimus ὁ ἄρσην, quis est qui vel de limine tantum musas græcanicas salutarit, qui non videat?

αὐτὸς γὰρ ἀπὸ τοῦ ἀπηλιώτου εἰς λίβα φέρεται) Locum hūc nō satis fideliter vertit vetus interpres, vt qui sententiā hanc de sole intellexerit, cuius expreßim nulla est facta mentio, cùm & cōtextus ratio, & veritas ipsa ex Astrologorum petita fontibus satis apertè commonstret relatiuum αὐτὸς ad τὸν κόσμον mundum, referri debere. Quis enim nescit inter astrologos, cælum illud quod primum mobile appellant, singulis diebus ab ortu in occasum rapidißimè circumagi: Solem verò ac cætera sidera aduerso motu ferri ab occidente in orientem? quòd eleganter Ouidius Metamorph. 2. versibus illis docuit:

Adde quòd aßidua rapitur vertigine cœlum,
Sideraque alta trahit celerique volumine torquet.
Nitor in aduersum, nec me qui cætera, vincit
Impetus, & rapido contrarius euehor orbi.

Quod enim ab hoc autore dictum est, ἀπὸ τοῦ ἀπηλιώτου εἰς λίβα & ἀπὸ λιβὸς εἰς ἀπηλιώτην, idem cum eo est quod paulo antè dixerat, ἀπὸ ἀνατολῆς εἰς δύσιν, & similiter ἀπὸ δύσεως εἰς ἀνατολήν. Ἀπηλιώτης enim, qui Latinis subsolanus dicitur, vt docet in Meteorologicis Aristoteles, & Gellius lib. 2. cap. 22. ab ortu verno flat. λὶψ qui Latinis Africus, ab occasu brumali. Aduersatur enim vulturno qui ab ortu spirat hyberno. Vide & Plinium de ventorum ratione pulchrè differentem lib. 18. cap. 33, & 4. & lib 2, cap 45, & 7.

τῇ ἐνάτῃ δὲ καὶ ὀγδόῃ) Mendosam hanc lectionem esse satis apparet ex præcedentibus, & pro ὀγδόῃ substituendum εἰκοστῇ.

ταύτῃ γὰρ τὴν ἡμέραν) Sic & in Venetiano exemplari legitur. Sed locum hunc ita potes emendare, si vnicam adijcias literā, ταύτην γὰρ τὴν ἡμέραν, vel potius, quod & meo quidem iudicio aptius cum sequentibus cohærebit, ταύτῃ γὰρ τῇ ἡμέρᾳ & c. vt σύνοδον nomen sit substantiuum, & sensus sit: Eo enim die existimat coitum esse Lunæ & Solis, insuperque mundi generationem, hoc est rerum quæ in mundo gignuntur ortum ac productionem.

γενέσεις δὲ) Lego γένεσιν, etsi Venetianus quoque codex refragetur.

ἀσὶ δὲ καὶ κανθαρωνίδαι τρεῖς) *Vide Plinium, qui & alia quædam videtur hominum statuere genera.*

στρογγυλοειδὴς δὲ γίνεται) *Legendum videtur* στρογγυλοειδεῖς δὲ γίνονται, *nisi subitam numeri mutationem Hebræo magis quàm Græco sermoni familiarem admittere libet. Sic & in Venetiano legitur. Sed iam nihil dubium, quin ita sit immutanda hæc lectio ex fide manu scripti exemplaris.*

ἐν ἡλίου πόλει) ἡλιόπολις, *vel diuisim* ἡλίου πόλις, *vrbs est Ægypti, hoc, vt Diodorus Siculus testatur nomine ab Ægyptiis appellata, à Græcis verò* θῆβαι. *Hæc centum portis clara fuit. Vnde Iuuenalis:*

Atque vetus Thebe centum iacet obruta portis.

Et Homerus Iliados ι,

-οὐδ᾽ ὅσα θήβας
Αἰγυπτίας, ὅθι πλεῖστα δόμοις ἐν κτήματα κεῖται,
Αἵ θ᾽ ἑκατόμπυλοί εἰσι, διηκόσιοι δ᾽ ἀν᾽ ἑκάστην
Ἀνέρες ἐξοιχνεῦσι σὺν ἵπποισιν καὶ ὄχεσφιν.

Hessus ita reddidit:

Aut etiam veteres Ægyptia mœnia Thebas,
Vrbem diuitiis celebrem, quam limina centum
Portarum claudunt, per quarum quamlibet vnam
Agmina sæpe viri bello pulcherrima ducunt,
Curribus instructi rapidis, & equestribus armis.

Vbi Homeri interpres θήβας αἰγυπτίας *exponens,* τὰς *inquit* νῦν καλουμένας διόσπολιν. *Hanc eam esse credunt, quæ in scripturis sacris modo ON modo AVEN dicitur, Genes. 41, & 46. Item Ezechielis 30. Nam quæ BETH SCHEMES Hebræis dicitur, etsi nomen Solis præferat, longè tamen alia est: vtpote quæ teste Iosepho Græcis dicitur Scythopolis. Hæc in tribu Iudæ erat, vt Iosue 15 scribitur, etsi eiusdem nominis vrbs & in tribu Naphthali & Isachar fuerit, quemadmodum docet historia Iosue cap. 19. Quanquam & huius nominis vrbem in Ægypto memorat Ieremias 43 cap. Et hanc eam esse credunt, quæ Isaiæ 19 HIR HAHERES nominatur.*

δευτέρα δὲ γενεὰ ἡ διὰ σφῶν) *In quodam, inquit Plinius, genere eorum grandi, cornua prælonga, bisulcis dentata forcipibus in cacumine cùm libuit ad morsum coeuntibus, &c. Porrò præter ea*

quæ hoc loco noster autor de mira Scarabæorum natura prodidit, ex Plinio adde & quæ sequuntur: Scarabæum ex asinorum corpore exanimato nasci, sicut equorum vespas atque crabrones, & iuuencorum apes, mutante natura ex aliis quædam in alia, libri. 11. cap. 20. Eundem magnam AEgypti partem inter numina colere, quòd solis operum similitudo quædam, sicut & ex nostro Oro colligere est, huic animali sit, lib. 30. ca. 11. Scarabæum etiam visum exacuere, lib. 29. cap. vltim. Sed hæc satis. Nam cætera diligens lector aßidua poterit lectione perscrutari.

καθὰ καὶ ἶβις) *Hanc & AEgyptij inter numina sua habuere. Testis est Plin. lib. 10. cap. 38.*

ἡ οὐρανίαν) *Non ignoro Vraniam vnam ex nouem Musis esse, fuiße quoque hoc Veneris apud varias gentes epitheton. Cæterum ego hoc loco* οὐρανίαν *noue interpretor, vt nihil amplius significet quàm* οὐρανόν. *Hoc enim & infrà admonet, quòd scilicet AEgyptij* ἀπὸ πονηγοῦνται ἀρσενικῶς δηλοῦν τὸν οὐρανόν. *Ideo* οὐρανίαν *hic genere fœmineo AEgyptiorum more potius quàm* οὐρανὸν *masculino extulit. Obseruabis tamen interim non eodem ordine rei huiusce rationem postea esse redditam, quo proposita fuerat. Nam id penultimo loco facit. Vide igitur num rectius* ἡ οὐρανίαν *subnecteretur post* ἡ ἥραν.

ἡ δὲ γένεσις αὐτῶν) *De hac Plin. lib. 10. cap. 6. hunc in modum scribit: Nidos nemo attigit. Ideo etiā fuere, qui putarēt illos ex aduerso orbe aduolare. falsò. Nidificant enim in excelsißimis rupibus.*

πρὸς βορεὰν ἄνελκον) *Ne te hæc dictio torqueat, quæ me aliàs torsit. Est enim ex manuscripto legendum* ἄνεμον, *sicut & nos reposuimus. Obseruabis & in veteri exemplari, vbi paulo pòst legitur* ποιοῦσα *leg.* ποθοῦσα, *quod magis quadrare videtur ad verbum præcedens* ὀργύσῃ *seu* ὀργώσῃ.

ἃ ὑπὸ ἀνέμου συλλαμβάνονται) *Locus hic corruptus est, & aliter à vetere interprete lectus, quàm à nobis legatur. Legebat ille cum negatione* ἃ οὐχ ὑπὸ ἀνέμου συλλαμβάνονται. *At nos nullam hoc loco negationem interijciendam censemus, sed postea vbi dicitur,* γυπῶν δὲ οὐχ ὑπηνέμιον & c. *vt sit huius loci hic sensus, quoddam esse vulturum genus, quod ex vento quidem concipiat, sed oua ad esum duntaxat, non etiam ad fœtum vtilia, quæ* ὑπηνέμια *Græcis, quasi Latinè subuentanea dicuntur. Ad eos vultures*

qui non coitu tantum vtuntur subuentaneo, & in quo ex vento nihil omnino concipiatur, oua huiuscemodi edere, quæ poßint ζωογονεῖσθαι, hoc est viuificari ac fœtum producere. Quòd si veteris interpretis lectionem sequi malis, liberum est: sed omnino diuersus erit sensus, aliud inquam esse vulturum genus, quod nequaquam ex vẽto concipiat, horumque oua esui solùm, non item genituræ accommoda esse. At omnes illos vultures qui ex vento comprimuntur & concipiunt, oua parere ad fœtum gignendum accommodatißima. Cæterum lectionem sententiamque nostram firmare videtur, quod ab Erasmo in prouerbio ὑπηνέμια τίκτει, i. subuentanea parit, scribitur, vsurpari id adagij de leuibus friuolisq; inuentis, translatumque esse ab auibus, quæ Veneris imaginatione concipiunt oua, sed inania, & vnde fœtus non gignatur, quæ Græci tum ὑπηνέμια, tum ζεφύρια dixerunt. Vnde & apud Homerum Iliad δ, ἀνεμώλια βάζεις. Vana & friuola loqueris. Vbi Homeri interpres ἀνεμώλια exponit ἀνεμόφθορα καὶ ἀνέμοις ἐοικότα, τουτέστιν ἀφανῆ. Et in libris epigrammatum, in illo Palladæ carmine:

ὦ γένος ἀνθρώπων ἀνεμώλιον αὐτοχόλωτον,
μέχρι τέλους βιότου μηδὲν ἐπιστάμενον.

Dicuntur etiã ἀνεμώδια & ἀνεμοφθόρητα. Cæterùm paulò alia lectio est in manu scripto, quæ sanè haud scio an recipienda sit. Nã pro ἔστι δὲ καὶ ἄλλα γένη γυπῶν, illic legitur, ὀρνέων γένη, & tum sequenti sententiæ non erit adijciẽda negatio. Erit enim sensus, alia quidem esse auium genera, quæ ex vento cõcipiant, sed quorum oua esui tãtum, non genituræ sint accommoda. At vulturum oua etsi ex vento concipiant, ad generandum valere.

πρὸ ἡμερῶν ἑπ[τὰ]) Plinius scribit vultures triduò ante aut biduo volare, vbi cadauera futura sunt. Vnde prouerbialis sentẽtia, Si vultur es, cadauer expecta. vide Erasm. in prouerb. Vulturis vmbra.

ἑκατὸν καὶ εἴκοσιν ἡμέρας ἔγγειος μένει.) Versionem nostram in hunc locum si cum vetere interprete conferas, eum locum hunc aut aliter legiße, aut nequaquam intellexiße comperies. Nam cùm trecentos sexaginta quinque anni dies in tres partes, hoc est in ter centum viginti dies, ita Græcus contextus dicat vulturẽ distribuere, vt centum quidem ac viginti diebus ἔγγειος, vel vt nos legimus ἔγκυος maneat, totidẽ diebus pullos nutriat, totidẽ se ipse curet, reliquis quinque ex vento concipiat. Vetus interpres cẽtum ac viginti

dies duobus primis membris ascribit, postremo ducentos & quadraginta quo & modo dierum anni 360 completur, verùm non vt in contextu Græco distributi sunt. Porrò pro ἔγγειος lego ἔγκυος quod mihi magis vulturis naturæ consonum videtur, atque ita etiam in manuscripto legebatur. Enimuero illud animaduersione dignum, vbi in contextu Græco legitur, ταῖς δὲ λειπούσαις ἑκατὸν, minorem desiderari numerum εἴκοσι, qui & sæpe prætermitti solet, & infra omittitur, vbi dicit, ἐν ταῖς ἑκατὸν ἡμέραις, ἐν αἷς τὰ ἔκγονα ἐκτρέφει τέκνα. At hoc loco, vt dierum anni numerus omni ex parte absolutus sit, necessariò adscribendum censuerim. Cæterum in manuscripto vtrobique legitur ἑκατὸν εἴκοσι, quo modo & nos restituimus.

ὅπερ ἐστὶ θηλείας ἔργον) *Hoc ad vocem ipsam γένεσις, quæ fœminea est referri debet.*

μηνιαῖα τὸν λόγον. αἰγύπτιοι) *Desiderari in hac lacuna verbum δηλοῦσιν, aut aliud simile, vetus quoque sensit interpres.*

μήτηρ γάρ ἐστι θηλικοῦ ζώου) *Potest vt vertimus intelligi, matrem sexus esse fœminei. Potest & de vulture accipi, quòd mater sit fœminei animalis. Nunquam enim nisi fœminam vultur, qui & ipse fœmineus est, ex se procreat.*

δραχμαὶ δὲ δύο) *Propter συνέπειαν superiorum, lego δραχμὰς δὲ δύο.*

ὄντι ἀρσενικοῖς) *Hic aliquid deesse videtur. Potest tamen sensus elici, etsi nonnulli ita hunc locum suppleant, ὄντι ἀρσενικοῖς ἀναγκαῖοι. Sed sequamur lectionem manuscripti exemplaris, vbi ita legitur, ἐκ τε ἀρσενικοῦ καὶ θηλυκοῦ ὑπάρχοντος.*

ἀρσενοθήλεις) *Hic ex poetarum fabulis satis notū est, qui mollem effœminatumque deum Vulcanum, Pallada viripotentem & bellatricem deam statuunt.*

ἐμμεμένα δὲ) *Lego ἐμμεμένην, vt præcedentibus & subsequentibus respondeat.*

πέντε μόνοι ἐξ αὐτῶν κινούμενοι) *Cur non potius septem omnes planetæ? nisi fortè ex hoc numero Saturnum & Martem, vt infesta grauiaque sidera eximi voluerunt.*

κυνοκέφαλον ζωγραφοῦσι) *De Cynocephalo Plin. lib. 8. cap 54. Vnde colligere licet animal esse Cynocephalum homini haud absi-*

mile, monstrisque annumerari, sicut & satyros, sphinges, similiaq́; apud scriptores celebrata portentorum genera.

ἑβδομήκοντα δύο χώρας) Hæc climata appellant, à poli inclinatione & eleuatione.

καὶ ἐπιμελείας τυγχάνοντες) Locum hunc corruptum alioqui quod ad illas duas dictiones attinet, τυγχάνοντες & τούτοις, ita emenda, vt quod & orationis ipsa monet structura, pro τυγχάνοντες legas τυγχάνοντας, & pro τούτοις, τούτους.

καθ' ἑκάστην ἡμέραν νε . ὁ . μενον) Dubitabamus antea quomodo locus esset restituendus, ac ἐσθούμενον vel ἐσθιόμενον substituebamus, sed iam planè locus erit restitutus, si ex veteri legas νευρούμενον.

καὶ σχοινίον) Hoc nomine filum appellat ex iuncis concinnatum: σχοῖνος enim iuncus est.

καὶ ἐγγράφει) Potest hoc referri vel ad cynocephalum, vt nos vertimus: vel ad sacerdotem vt sit sensus, & vbi sacerdos ex cogenere cynocephalum esse perspexerit, quod literis addictum est, eũ inter animalia sacra refert, & in ordinem sacrum cooptat. Id enim significatus sæpe habet verbum ἐγγράφειν.

ἐπεὶ ἑρμῇ ἐνεμήθη τῷ πάντων μετέχοντι γραμμάτων) Est enim Mercurius orationis ac eloquentiæ præses, quem & Plato ἑρμῆν quasi εἰρέμην, deum scilicet qui dicendi rationem excogitaret, dictum vult. Vnde olim apud Græcos in foris, ἑρμῆς ἀγοραῖος.

ἀλλ' οὐδὲ ἰχθυώμενος ἀργὸν) Ita emendo, ἀλλ' οὐδὲ ἰχθυούμενος ἀργὸν, vel potius ἀργός. sed neque si piscibus alatur, quod tamẽ eius naturæ repugnat, propterea ignauus est, aut inertiæ torporiq́; deditus quemadmodum externi sacerdotes. Ægyptios enim sacerdotes sapientiæ studia & optimas quasque artes magna coluisse diligentia, eminentissimi prodiderũt autores, inter quos & Aristoteles circa initium τῶν μετὰ τὰ φυσικά. In veteri legitur ἰχθυώμενον ἀργὸν, vt sit ab ἰχθυάω.

σχήματα) Hæc dictio in Venetiano quoque exemplari ascribitur, sed longius à cæteris distans, quod ostendit aliquid hoc loco desiderari. Verum in manu scripto prorsus omittitur.

πῶς ἰσημερίας δύο) Græci dierum, Latini noctium rationem habuerunt. Vnde factum est, vt quas Græci ἰσημερίας, Latini æquinoctia vocarint, cùm vox Græca æquidia sonet. Hæc contingunt So-

le æquatorem quem vocant circulum perlustrante, sub signis ariete & libra. Bis enim in anno noctes diebus æquantur, vere mense Martio, & autumno mense Septembri.

δωδεκάκις τ̃ ἡμέρας καθ' ἑκάστην ὥραν οὐρεῖ) *Atque hinc duodecim horarum origo fuisse creditur. Quodam enim tempore Trimegistus, cùm esset in AEgypto sacrum quoddam animal Serapi dedicatum, quod in toto die duodecies vrinam fecisset, pari sem per interposito tempore, per duodecim horas diem dimensum esse coniecit, & exinde hic horarum numerus custoditur. Alij dicũt ex quadratura cœli, quæ secundum musicam rationem in 12 partes dicitur esse diuisa, horas 12 esse nominatas. Aquam enim per totum diem exceperunt tenuißima cauerna defluentem, & hanc maiores nostri in 12 partes diuiserunt: ex his partibus horis nomen imposuerunt. Hæc insignis rhetor Victorinus in luculentis illis commentariis quæ in rhetoricos Ciceronis edidit. Quæ ideo huc ad verbum transferre visum est, quòd ad sequentium intellectum faciant. Sacrum autem animal, nostrum intelligit cynocephalum.*

ἵνα δὲ μὴ ἐνρύτερον) *Corruptus est locus hic, & ita meo iudicio restituendus, vt* τὸ ὕδωρ *quod priori loco habes expungatur, & pro* κατασκευάσματα, *vnitatis numero* κατασκεύασμα *legatur, sic:* ἵνα δὲ μὴ ἐνρύτερον κατασκεύασμα ὑπάρχῃ, δι' οὗ τὸ ὕδωρ *&c. Cæterum quod hic legimus* διαφάντες, *in veteri haud scio an rectius legitur,* διείραντες, *quasi fibula traijcientes.*

κεφαλὴν γὰρ ἔχει μεγάλην) *Caput habet leo maximum, & fortißimum, si Plinio credimus, lib. 8, cap. 36. Cæterùm de leonum natura amplè apud eundem eiusdem lib. cap. 16.*

κοιμώμενος δὲ ἀνεῳγότας τούτους ἔχει) *Patentibus dormit oculis, quod vno verbo* κορυβαντιᾶν *Græci dicunt, vt & autor est Plin. lib. 11. cap. 37.*

αἰγυπτιστὶ νοῦν, ἑρμηνευθὲν δὲ σημαίνει νέον) *Et* νεῖλος *quoq; Græcis autore Seruio dicitur,* παρὰ τὸ νέαν ἰλὺν ἕλκειν, *quòd nouum secum limum fæcemque trahat.*

τρεῖς ὑδρίας) *Nunc* ὑδρίαν *genere fœmineo, nunc* ὑδρεῖον *neutro dicit. Vtrunque nomen vas denotat aquarium.*

ὁ ἥλιος εἰς λέοντα γενόμενος) *Idem testatur Plin. lib. 1. cap. 18. his verbis: Nilus ibi coloni vice fungens, euagari incipit, vt di-*

ximus à solstitio aut noua luna, ac primo lentè, deinde vehementius quandiu in Leone sol est. Mox pigrescit in Virginem transgressо, atque in Libra residet. & reliqua.

τὰς χολέδρας) *Ego libentius* κλεψύδρας *legerim, aut certè modica immutatione facta* χολύδρας: *quo nomine canales innuātur.* παρὰ τὸ ἐν αὐτοῖς ὡσανεὶ χολᾶν τὸ ὕδωρ, *quòd in illis videatur aqua germinare ac pullulare.*

κατ' ἐνχὴν πλεονασμοῦ ὑγρότητος) *Potest expleri locus hic, si adijcias* τῷ αὐτῷ σημείῳ χρῶνται. *Idem signum, Leonem inquam adhibent, cùm ob immodicam Nili inundationē preces fundunt. Exundat autem præter modum Nilus, si 16 cubitos exuperauerit. Vt enim ibidem inquit Plinius, si 12 cubitos non excessit, fames certa est, nec minus si 16 exuperauit.*

τὸ ὁμοιωῦτις) *Puto legendum* τὸ νέον ὁμοιωῦτις. *Hoc enim ante dixit nomen esse Nilo apud AEgyptios, nisi mauis legere* τὸν νεῖλον. *Quæ enim sequuntur, Nilo accommodantur. At in veteri legitur,* τὸ μὲ ὑδρεῖον.

γενέτειραν τ̃ εἶναι *Fortè quòd in hac gustus sit, sine quo nullum esse animal tradit Aristoteles, cùm tamen lingua carere testudinem marinam scribat Plin. lib. 11. cap. 37.*

τρίτον δὲ ὑπὸ τῶν ὄμβρων) *Vide de hac re Pompon. Melam.*

ὀνοκέφαλον) *Quoddam animalis genus, cui ab asinino capite nomen est. Alij asini caput simpliciter exponunt.*

πῶς φυλακτήριον) *Amuletum Latini appellant, omne id scilicet quod efficax est ad arcendum venenum ac discrimē: vocant & Græci* ἀλεξιφάρμακον.

καὶ χωρὶς γραμμάτων) *Huiusmodi ferè sunt omnia hæc AEgyptiorum sacra symbola & cælaturæ.*

ἄπλαστον δὲ ἀνθρώπων) ἔμβρυον *aut* ἔμβρυονα *vno appellant nomine. fœtum nimirum adhuc imperfectum, qui etiamnū in vtero est:* βρέφος *ab Homero dici existimat eiusdem interpres Iliad.* ψ.

τῷ μὲ ἑτέρῳ μέρει αὐτ̃ βατράχω) *Hoc eleganter declarat Ouidius Metamorph. 1. — & eodem corpore sæpe*

Altera pars viuit, rudis est pars altera tellus.

τὰ δὲ ὑπηρεῖα δὲ ταύτης τοῖς ὀφθαλμοῖς) *Nec immeritò: cùm nulla ex parte, vt scribit Plinius lib. 11. cap. 37. maiora sint animi indicia, homini maximè. Voces autem sunt* τῶν ἐν τῇ ψυχῇ πα-

θῶν σύμβολα. vt scribit Aristot. in lib περὶ ἑρμηνείας.

ἐκ τριακοσίων ἑξηκονταπέντε ἡμερῶν τ͂ ἔτους ὑπάρχοντος) Ex trecentis (vt ante dictum est) 65 diebus naturalibus, cum quadrante, id est sex horis, constatur annus, quæ quotãnis collectæ, quarto anno diẽ constituunt, vt venustè Ouidius lib. Fast. 3 illo expressit disticho,

Is decies senos tercentum & quinque diebus
Iungit, & è pleno tempora quarta die.

σημειοῦται ὡς παραπεποδισμένον) Facilis lectio ex manuscripto. Nam quod antea legebatur ὡς παρέπετο διαμένον, difficilè poterat intelligi. Facile verò fuit ex παραπεποδισμένον, ignaro præsertim aut oscitanti scribæ, facere παρέπετο διαμένον.

τὰ δέκα ἐξ ἡδονῆν) Antea legebatur τὰ τέκνα ἐκ ἡδονῶν, verùm cùm hoc antedictũ non videretur, illud verò dictum sit sextum decimum annum initium esse consuetudinis & oblectationis virorũ cum fœminis: hanc lectionem maluimus ex veteri reponere.

πάντων ἄρξ ἐπιβαίνειν) Lego ἐπιβαίνει.

πολὺς ὀνομασθήσεται) Ita & in Venetiano legebatur. sed quis non videt ὀνομασθήσεται legendum, vbi futurũ pro præterito Hebræorum forsan more vsurpatum notabis. sicut & infra ὁ λόγος ἀποδοθήσεται, nisi vtrobique manus aoristum substituere ὠνομάσθη & ἀπεδόθη. Cæterum hoc loco inter πολὺς & ὀνομασθήσεται spacium quoddam interijcitur in manuscripto, quasi desit verbum.

διὰ πεντακοσίων ἐτῶν) Plinius tradit annis sexcentis sexaginta viuere, lib. 10, cap. 2. vbi mirum sanè eius describit ortum. Senescentem inquit, casia thurisque surculis cõstituere nidum, replere odoribus, & superemori. Ex oßibus deinde & medullis eius nasci primo ceu vermiculũ, inde fieri pullũ, principioq; iusta funeri priori reddere, & totum deferre nidum prope Panchaiam in Solis vrbem, & in ara ibi deponere.

ἡλίου χαίρειν ὑπ᾽ αἰγυπτίων) Libentius legerim ἐπ᾽ αἰγυπτίων. Scribit & ibidem Plinius, sacrum in Arabia Soli esse.

ἡ ἶβις αὐτὸ καθ᾽ αὑτὸ τῇ καρδίᾳ ἐστὶν ἐμφερής) Significat ibi cor esse maximum, vt tota penè nihil aliud quàm cor esse videatur. Pro ἐμφερὴς in manuscripto legitur ἀμερὴς, quasi cor ibidem diuidi non poßit, quod non perinde placet.

ἢ πέρας) Nonnulli lineam vel punctum exponunt, sed malo finem vertere, cum huic sensui quadret optimè ratio, quæ posteà subiungitur.

πᾶς ὁ ἔχων τὴν τροφὴν, μαθήσεται τὰ γράμματα, καὶ τὰ λοιπὰ) Vnde Iuuenalis:

Haud facilè emergunt, quorum virtutibus obstat
Res angusta domi.

Et illud Alciati emblema,

Dextra tenet lapidem, manus altera sustinet alas.
Vt me pluma leuat, &c.

ἀμβρῆς) Nomen est Ægyptium, quantum coniicere licet.

μαθὼν γράμματα εἰς ὅρμον) Nam iuxta senarium prouerbialem, διπλῶς ὁρῶσιν οἱ μαθόντες γράμματα. Et, βακτηρία γὰρ ἐστι παιδεία βίου. Et in lib. Epigram.

ἡ δ᾽ ἀρετὴ σταθερόν τι καὶ ἄτροπον, ἧς ἐπὶ μούνης
κύματα θαρσαλέως ποντοπορεῖ βιότου.

προστιθέασι τῷ κυνὶ καὶ βασιλικὴν στολὴν παρακειμένην σχῆμα γυμνόν) Nec defuerunt autore Plinio lib. 6. cap. 30. qui canem pro rege haberent, motu eius imperia augurantes. Cæterum ubi legitur σχῆμα γυμνὸν, malim dandi casu legere, σχήματι γυμνῷ, nisi mauis dicere pendere hunc accusandi casum à participio παρακειμένην ex vi præpositionis, vt sæpe fit. Aut certe distingue post παρακειμένην, vt σχῆμα γυμνὸν per se intelligatur.

πῶς δηλοῦσιν ἀγνοίαν) Miror non aduertisse veterem interpretem, ἁγνείαν, hoc est puritatem legendum esse, quomodo & in manu scripto legitur, non vt ipse vertit, ignorantiam, hoc est ἄγνοιαν, quod rationi quæ subsequitur non est consonum. Quæ & caussa fortassis eum impulit, vt pro dictione καθαρμὸς, quæ purgationem lustrationemque significat, corruptionem verterit.

ἰχθυνὸν ζωγραφοῦσι) Pro ἰχθυνὸν etsi Venetiano exemplari refragante, lego ἰχθύν. Quam lectionem firmat & vetus codex.

κενοποιὸν γὰρ ἰχθὺς πᾶς) Non desunt ex piscibus, qui hamum deuorent, aut mordeant, atque esca spolient. Et omnino de astu piscium variis locis Plinius lib. 9.

καὶ ἀλληλοφάγον) De simultate piscium inter sese, idem lib. 9. cap. vltimo.

ἅπαξ εἰς θήλειαν φύσιν καθεὶς τὸ ἑαυτοῦ) In tauris conce-

ptionem vno initu peragi, autor est Plin. lib. 8, cap. 45. quæ si fortè pererrarit, 20 post diem marem fœmina repetit. Hos non sæpius quàm bis die inire, idem attestatur.

ὄρυγα ζωγραφοῦσι) *Orygem Plinius tradit animal esse vnicorne ac bisulcum lib. 11, cap. 46. Hunc quidam dicunt contrario pilo & ad caput verso vestiri, lib. 8, cap. 53. De eodem, caniculæ vim exponens lib. 2. ita scribit: Orygem appellat Ægyptus feram, quã in exortu eius contra stare, & contueri tradit, ac velut adorare, cùm sternuerit. Cæterùm nos ex manu scripto codice pro* ὄρυγα *reposuimus* ὄρτυγα *coturnicem. propterea quòd infra huic animãti alas tribuat. Negocium tamẽ videtur facessere quod anteriora crura nominat, nisi anteriorẽ crurum aut pedum partem in coturnice intelligas. Facessit & illud quod dicat huic animanti priscos reges insedisse, quodque labia nominet.*

ζωγραφεῖ ἑαυτῆς τὰς κόρας) *Pupillas oculorum ita depingit, eoque colore inficit, vt indignantis tristantisque habitu cõspiciatur, aut certe humi oculos defigens, velut eos pingere pulueri imprimẽs videtur.*

ὥς τινων γνωμόνων) Γνώμων *norma à Valla verti solet, stylus ex cuius vmbra horarum sumitur indicium.*

παρὰ μόνον τῶν πτηνῶν) *Hoc orygi accommodari non poterat propterea commodum occurrit vetus exẽplar, quod nobis totũ hunc eximeret scrupulum. Cæterum antea post* ἐπειδὴ *dictio vna desiderabatur, quam ex veteri codice contextui inseruimus,* ἀντιδικίαν.

ὁ μῦς τὸν καθαρώτατον αὐτῶν ἐκλεξάμενος) *Hoc idẽ Plin. lib. 8. cap. 37. de muribus Ponticis tradit, quorum, inquiens, palatũ in gustu sagacissimum, autores quonãmodo intellexerint, miror.*

μύρμηκα ζωγραφοῦσιν) *Miram formicarum industriam, & ingenium, vide apud Plin. lib. 11, cap. 30.*

χηναλώπηκα) *Chenalopeces, quasi Latinè vulpanseres dicas, in anserum genere connumerat Plin. lib. 10. cap. 22. Quod hic legebatur* συμβάλλειν, *rectè ex veteri exemplari est immutatum in* σεβάζειν.

εὐχαριστίαν γράφοντες, κουκουφὰν ζωγραφοῦσι) *Nomen hoc peregrinum esse ac barbarum satis apparet. Cæterùm hanc esse eã auem existimo. quam Græci* πελαργὸν, *Latini ciconiam appellant. Ciconiæ, inquit Plin. lib. 10, cap. 22. nidos eosdem repetũt, genitri-*

cum senectam inuicem educant. Vnde & factum est verbum ἀντιπελαργεῖν, *pro eo quod est promerentibus gratiam in tempore referre. Cuius rei rationem totam Suidas diligenter his verbis explicat, quæ ideo ascribere visum est, quòd his & ciconiæ & hippopotami, de quo proximo capite, naturæ apertè ac eleganter exprimuntur,* Ἀντιπελαργεῖν τὴν γραμμὴν, ἀντιδιδόναι χάριτας. λέγεται γὰρ τοὺς πελαργοὺς γεγηρακότας τοὺς γονεῖς τρέφειν. Ἀριστοτέλης δέ φησι τὸν περὶ τῶν πελαργῶν λόγον ἀληθῆ. ὁμοίως δὲ αὐτοῖς φησι ποιεῖν καὶ τοὺς ἀερόποδας. διὸ ἐν τοῖς σκήπτροις ἀνωτέρω μὲν πελαργὸν τυποῦσι, κατωτέρω δὲ ἱπποπόταμον. δηλοῦντες ὡς ὑποτέτακται ἡ βία τῇ δικαιοπραγίᾳ. οἱ γὰρ πελαργοὶ δικαιοπραγεῖς ὄντες, ὑπὸ τῶν πτερύγων βαστάζουσι τοὺς γεγηρακότας γονεῖς· οἱ δὲ ἱπποπόταμοι, ζῶον ἀδικώτατον. *Est in hanc rem Alciati emblema:*

Aerio insignis pietate ciconia nido. &c.

ἱπποποτάμου ὄνυχας) *Hippopotamum describit Plinius lib. 8. cap. 25.*

περιστερὰν ζωγραφοῦσι) *De columbis Plin. lib. 10. cap. 34.*

βασιλέα δὲ κάκιστον) *Antequam in Venetianum exemplar incidissem quoniam in exemplari nostro legebatur* κάριστον *legēdum credebam* κράτιστον *potentissimum, cui sanè lectioni quadrat optimè id quod subnectitur,* αἰνιττόμενοι γράφειν τὸν βασιλέα τοῦ κόσμου κρατεῖν.

παρ' αὐτοῦ   ἐν τῷ κόσμῳ) *Lacunam hanc replendam existimo interiecto verbo* κυβερνᾶται *aut* ὑπάρχει, *vt intelligatur ab eo non secus regi mundum, ac domum regiam, quæ in orbis ambitu vtique continetur.*

ἐκ τοῦ τοῦ μέλιτος   ἐκ τοῦ τοῦ κέντρου) *Lacunas huius sententiæ ita replendas existimo, vt legas,* ἐκ τοῦ τοῦ μέλιτος χρηστότητος καὶ ἐκ τοῦ τοῦ κέντρου τοῦ ζώου δυνάμεως, βασιλέα χρηστὸν ἅμα καὶ εὔτονον εἶναι πρὸς διοίκησιν.

κροκόδειλον ζωγραφοῦσι) *De quo Plin. lib. 8. cap. 25.*

αὐτότοκον καὶ κατωφόρες) αὐτότοκον *per se ac facilè pariēs. Nam & paulo antè* πολύγονον *esse dixit.* κατωφόρες *exposui in Venerem pronum. Significat & hoc nomen in humum deflexum ac despiciens.*

IN LIBRVM SEcundum.

Καὶ ἀεὶ τὸ νεωστὶ ν) νεωστὸς lego, & vbi in Venetiano paulò post κυκλοειδὸν legebatur, lego κυκλοειδές. Caeterum existimo libri huius initia mutila esse, ex eo potissimum quod cùm caeterorum rationem diligentissimè attulerit, in huius rationem subticuerit, idque ad illud vsque caput cuius est titulus, Τί δηλοῦσι, χελιδόνα γράφοντες. Nisi fortè horum omnium rationes praetermittendas autor ipse censuit quod vel omnino ignotae essent, vel quod potius credendum sit, quòd apud Aegyptios vulgo notissimae essent.

δύο πόδες σωνηγμένοι) lego vel σωνηγμένοι, vel σωνημμένοι, aut si libet σωναγόμενοι. Progressus siquidem Sol ad vltimum punctum Cancri vel Capricorni, iam ibi defixus subsistere videtur, quòd non vltra austrum vel aquilonem versus progrediatur, sed incipiat vel à nobis abscedere, vel ad nos rursum propius accedere. Graeci conuersionis solius rationem habentes, τροπὰς χειμερινὰς καὶ θερινὰς dixere, quae Latini hyberna aestiuáque solstitia, nomine ex eiusdem statione desumpto, quòd ibi stare videatur.

ἀιδοῖον χειρὶ κρατούμενον) Vnde & legimus quendam extitisse philosophum qui in somno manum alteram ori, alteram pudendis admoueret, innuens nimirum haec duo esse in homine membra quae moderamine egeant frenatúque difficilima sint.

ἄνθη δὲ ἀνεμώνης) De anemone papaueris genere vide abunde Plin. lib. 21. cap. 23. & Erasmū in prouerbio ῥόδον ἀνεμώνῃ συγκρίνεις. insuperq́ue medicos praecipuè Dioscoridem lib. 2. cap. 169.

γυναῖκα ἔγγυον) Vide num ἔγκυον legi possit, & quod pòst sequitur σημαίνει structurae sensusq́ue ratio postulet, vt in ζωγραφοῦσι commutetur.

οἷον πτέρυγας ἔχων) ἔχοντα legendum existimo, quod & oratio satis indicat.

ὥραν δηλοῖ) Potest & per horam, & per anni pulcherrimam partem verti. Sed cùm ratio huius ex autore non appareat, fit vt nō satis assequamur, vtro hic modo sumi debeat.

ὡς

ὡς θῆραν τὸν ἀέρα) *Et hic locus mutilus est, nec restitutu facilis, nisi dictionem τὸν ἀέρα, vt superuacuam expungas.*

πράγματα ἱερὰ) *Malim cum veteri interprete legere γράμματα. Sed & huius rationem rei ignoramus.*

ἰχνεύμονα ζωγραφοῦσιν) *De ichneumone serpente Plinius lib. 8. cap. 24.*

ὀρίγανον ἱερογλυφοῦσι) *Herba est sic dicta, quòd montibus gaudeat, vel vt alij placet, quòd visum acuat. De hac & variis eius generibus Plin. lib. 20, cap. 17. Hæc & cunila dicitur. Autor Diosc. quem vide lib. 3. cap. 28.*

ἐκσοΐζοντα) *Verti cum vetere interprete, cauda flagellantē, significat propriè hæc dictio idē quod ἐκ τῆς στοᾶς ἐκβάλλοντα, quasi à porticu & antro suo pellentem.*

διὰ τοῦτο στέρρα ἐστι) *De hac re vide Plin. lib. 8 cap. 44.*

ταῦρον ὑπὸ τὰ ἀριστερὰ) *Idem Plin eiusdem lib. cap. 45.*

ἀετὸν λίθον βαστάζοντα) *De aquilis Plin. lib. 10. cap. 3.*

ὠτίδα) *Auem hanc dictam putat Plin. quòd sit auribus plumeis eminentibus, quam describit lib. 10, cap. 22, & 23.*

ἔνατει ἑαυτὸν ὑπὸ τὴν γῆν, καὶ ὀπὴν, & c. *Pro ἔνατει legunt nonnulli ἐίπτει sic & pro ἐνήγματος, ἐίμματος & pro ὀπὴν, κοπὴν: quam lectionem non improbo.*

στόμα στόματι ἐμβάλλει) *Viperæ mas, inquit Plin. libr. 10. capit. 62. caput inserit in os, quod illa abrodit voluptatis dulcedine.*

ἄυτη γὰρ ἐν τῇ ὀυ ἵκνεται) *Videtur deesse ἐν τῇ φυσικῇ τάξει, naturali ordine ac ratione, aut simile quippiam.*

σαλαμάνδραν ζωγραφοῦσιν) *De hac Plin. lib. 10. cap. 66.*

ἀσπάλακα ζωγραφοῦσ) *Talpis visum non esse, oculorum tamē inesse effigiem, si quis prætentam detrahat membranā, autor Plin. lib. 11. cap. 37.*

ἄνθρωπον διαυθέντα ἀπὸ τῆ διαίνειν, *quod verbum interdum ἐξαπατᾶν, decipere & circumuenire notat.*

φαλάγγια κόνυζαν.) *De qua Dioscorides lib. 3, cap. 116.*

ἄρκτον ἐγκυμονοῦσαν) *Plin lib. 8. cap. 36.*

ἐλέφαντα καὶ κριὸν) *Vetus interpres pro ἐλέφαντα legebat ἔλαφον sicut & paulo pòst, vbi de dentibus elephanti fit mentiò.*

ἀδίαντον τὴν βοτάνην) *Ea est quæ vulgo capillus Veneris dicitur, inde nomen nacta, quòd foliū eius aqua perfusum ὀ διαίνε-*

ται non madeat, sicco semper simile. De hac Dioscor. lib. 4. cap. 120.

διὸ καὶ κάμηρος λέγεται) *Quidam legunt* κάμμηρος, *quod in idem recidit,* ἀπὸ τοῦ κάμπτειν τὸν μηρόν.

οἰνοβαρὲς κυνὸς ὄμματα ἔχων, κραδίην δ᾽ ἐλάφοιο) *Homerus Iliad. α. Verba sunt Achillis Agamemnoni conuiciantis. Hessus ita vertit:*

Eh tu, victe mero, vultu distorte canino,
Qui trepidum pauidi cor habes timidißime cerui,

λάμειαν ἔχοντα) *Lego* λαίμειαν, ἀντὶ τοῦ λαιμαργίαν.

στρουθίον πυργίτην) *De hoc passerum genere vide apud Paulum AEginetam lib. 1.*

στρουθοκαμήλου πτερόν) *De Struthocamelo, quæ auium maxima est, Plinius initio statim libri 2.*

Atque hic nostrarum Obseruationum finis sit. Quas, etsi nõ ipsis omnia quæ in hoc autore mutila erant loca restituimus, eo tamen nomine boni, Lector consules, quòd non totum librum primũ vetus exemplar habuerit, & Venetianum exemplar, vnde hæc primum transcripta sunt, multis scatebat mendis: atque haud scio an paucioribus, quàm iam à multis annis hic typis mandatum fuerit. Tu interim bene vale, & his fruere.

Excudebat G. Morelius Iacobo Keruer, Lutetiæ Parisiorum, M. D. LI.

TERMINOS · EIVS · CONSTITVISTI ·